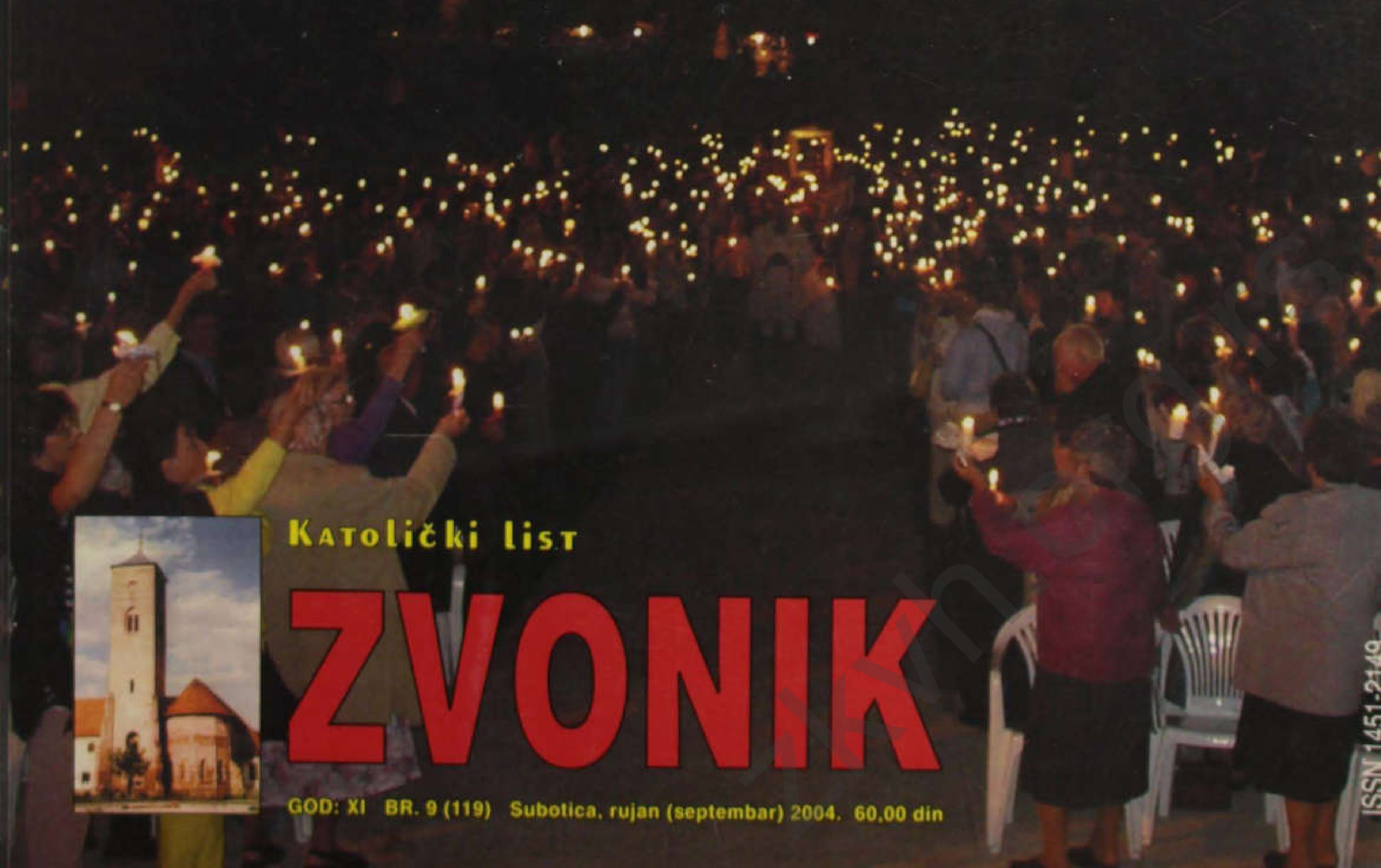

Gospo Bunarićka - Gospo od suza, moli za nas!

Katolički list

ZVONIK

GOD: XI BR. 9 (119) Subotica, rujan (septembar) 2004. 60,00 din

ISSN 1451-2149

U SREDIŠTU

Papa Ivan Pavao II. hodočastio u Lurd

Bunaričko proštenje 2004.: procesijom s Gospinim likom započela je svečana sveta Misa na hrvatskom jeziku koju je predvodio biskup požeški mons. dr. Antun Škorčević u zajedništvu s biskupom domaćinom.

U iščekivanju svete Pričesti. Na proštenju se svake godine pričesti više tisuća vjernika.

Preko stotinu vjeroučitelja i vjeroučiteljica susrelo se u Katoličkom krugu u Subotici sa zamjenicom misistra vjera R. Srbije te s članovima Komisije za vjeronauk BK SCG.

DOSTA NAM JE POLITIKE ILI POLITIKOM SRCA...

Dragi čitatelji! Dok budete čitali ove retke, već će biti u tijeku lokalni i pokrajinski izbori kao i izbori za gradonačelnike. Negdje sam ovih dana u novinama pročitao da je naša zemlja zemlja stalnih izbora. Očito ima istine u tome. I zbog te činjenice ali i zbog mnogih drugih razloga mnogi građani na pitanje "Hoćeš li ići glasati?" odgovaraju riječima: "Dosta mi je politike; to i tako ništa ne vrijedi; sve se zna unaprijed; sve je namješteno; ništa se neće promijeniti..."

Ali nisu samo kod nas izbori. I u Americi se spremaju za predsjedničke izbore, i u Hrvatskoj... Ima izbora svugdje po svijetu. I to je dobro. To je temeljno građansko demokratsko pravo: "Birati i biti izabran..." Naslušali smo se ovih dana govora koji su počinjali rečenicom: "Ako budem izabran... Ako budem gradonačelnik... U Americi i u Hrvatskoj: Ako budem predsjednik..."

I doista što činiti? U našoj zemlji toliko smo se nadali i tako puno očekivali od promjena 2000. godine, pa ipak i sami znate koliko se od toga ostvarilo. I dalje slušamo priču o korupciji, o kriminalu, o ubojstvima. I dok smo pripremali ovaj broj, zbio se subotički "crni utorak": ubijen policajac u Čantaviru, ranjeni policajci, ubijena žena na klupi pod prozorom moga župnog stana... A tek na svjetskoj razini: Terorizam, terorizam, terorizam... Strašni masakr djece, roditelja i nastavnika u Rusiji... Humanitarna katastrofa u Sudanu... Dosta je nabiranja. Sve je jasno. Ni kod nas ni u svijetu nije dobro. A izbori su često. Mijenjaju se predsjednici, gradonačelnici, vlade... A gdje su promjene na bolje o kojima svi govore u predizbornoj kampanji?!

Razmišljao sam što bih ja učinio da sam se kandidirao i bio izabran za gradonačelnika ili predsjednika države. Svoj predizborni govor započeo bih riječima: "Ako budem izabran... neće se ništa promijeniti! Promijenit će se samo onda ako se svi promijenimo...". Pozvao bih građane kao Isus na obraćenje srca. Pozvao bih ih da "politikom srca" gradimo civilizaciju ljubavi. Slušali smo o tom divnu propovijed biskupa Škvorčevića na Bunariću. Politika srca postoji, to je politika ljubavi. I samo takva politika može promijeniti svijet. Kako to objašnjavam. Vrlo jednostavno. Kad bi svi ljudi na svijetu prihvatili samo jednu jedinu Isusovu zapovijed i po njoj uredili svoj život, civilizacija ljubavi brzo bi bila ostvarena. To je Isusova zapovijed ljubavi. On ju je nazvao novom: "Zapovijed vam novu dajem: ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge" (Iv 13,34). Zamislite kad bi svi ljudi prihvatili takav način života - ljubiti drugoga kao što je Isus ljubio, tj. biti spreman dati život za drugoga (usp. Iv 15,13). Istoga časa prestali bi svi ratovi i svako krvoproliće. Prestala bi proizvodnja oružja, a novac od naoružanja usmjerio bi se za rješavanje problema gladi u svijetu, za gradnju stanova i svestranu pomoć siromašnima... Bio bi to i u materijalnom smislu početak općeg napretka čovječanstva. Nitko više ne bi krao ni varao. Ne bi bilo više korupcije i utaje poreza. Prestao bi svaki kriminal, jer bi svi pretjecali jedni druge poštovanjem i ljubavlju (usp. Rim 12,10). I neka nitko ne kaže da je to nemoguće. Isus ništa manje nije želio kada je radi nas ljudi i radi našega spasenja postao čovjekom i kada je prolazio ovom zemljom čineći dobro i kada je iz ljubavi prema nama umro na križu. I to će se zbiti, sigurno, kad tad, jer Isus koji je za sebe rekao da je Alfa i Omega, Početak i Svršetak, rekao je i te divne riječi: "Evo sve činim novo!" (Otk 21,5). Ta novina se može početi ostvarivati odmah ukoliko prihvatimo Isusovu novu zapovijed ljubavi ili ćemo se i dalje mučiti, čekajući svršetak svijeta kada će se to zbiti svakako!

Dakle, ono što kandidati za razne političke funkcije obećavaju stvarno je moguće. Stvarno je moguće da bude svima bolje i ljepše, ali uz uvjet da svi budu novi, da svi budu bolji. Zato, kad god su izbori pođimo na izbore, ali dok zaokružujemo broj ispred osobe kojoj dajemo svoj glas, odlučimo istoga časa da ćemo se promijeniti i biti bolji! To i samo to može pridonijeti izgradnji civilizacije ljubavi, jer svijet se počinje mijenjati onoga časa kada se "ja" promijenim i svijet postaje bolji onoga časa kada "ja" postanem bolji.

U ovom broju *Zvonika*, osim propovijedi biskupa Škvorčevića, i mnogi drugi sadržaji potiču nas na tu promjenu ali svjedoče i o mnogim doprinosima tom istom cilju, kako je to očito iz naših vijesti i događanja.

Uvjeren da je do civilizacije ljubavi moguće stići politikom srca, srdačno vas pozdravljam i želim svima, osobito đacima, puno uspjeha i radosti u novoj školskoj i vjeronaučnoj godini.

Vaš urednik

Piše: Marko Forgić

KRENIMO NAPRIJED...

Josip je bio dijete kakvo bi svaki roditelj poželio. Godina za godinom se redale i svaka je bila zadovoljna onim čime bi se Josip u njoj okitio. Od malena je bio nasmijan. Vedrina mu je zračila sa lica. Društven, veseo i duhovit. Posebno je bio pažljiv prema starijima. Sa svima u miru, stjecao je sve više prijatelja. Dobrotu mu je mnogi osjetio. Njegova marljivost je postala poslovična. Odgojen u duhu vjere oblikovao je osobnu pobožnost. Plemenitost je usavršavao. Pouke roditelja je pozorno pratio i u srce pohranjivao. Prema ocu je osjećao duboku privrženost voleći ga neizmerno. Govorilo se da će od njega postati veliki čovjek. Mnogo je obećavao. Ali... u srednjoj školi se nešto slomilo u njemu. Krenulo je sve nizbrdo. Nikakvi savjeti nisu pomogli. Na riječi oca i plač majke nije se osvrtao. Propadao je sve dublje. Život mu je postao pakao. Ljudi su glavom kimali za njim a on je sve više tonuo. Otac se naglo razbolio. Josip se počeo buditi kao iz sna. Polako su mu se otvarale oči. Pojavile se u njemu plemenite osobine iz mladosti. Otac ih nije mogao vidjeti. Kako je iznenada došla bolest tako ga je smrt ubrzo pokosila. Na sprovodu Josip je plakao: "... tata, da si još malo izdržao! Zašto nisi? Da vidiš kako se pridižem. Da si mi bar pružio šansu i malo još poživio. Potrebna mi je tvoja pomoć! Tata! Oprosti mi! Tata!!!" Odgovora nije bilo. Josip je odlučio: **KREĆEM NAPRIJED...** iz početka! **BOG JE UZ MENE!** I, uspio je. Život mu se ponovno smiješi.

Ovaj dio jedne životne priče koja je sretno nastavljena ponukao me na razmišljanje.

Bog nam je dao život na upravljanje. I mnoštvo darova. Ima silno povjerenje u nas. A tko se od nas može pohvaliti da je baš sve iskoristio i sa svime dobro upravljao. I pored uspjeha, lijepih trenutaka, sretnih završetaka, obiteljskih i prijateljskih radosti nađe se i ono drugo. Za nama su neprospavane noći, dani puni nemira, strepnje i brige. Prate nas padovi, neuspjesi, počeci s naglim prekidima, razočarano oduševljenje, nedostatak ustrajanja, alkohol, droga, obiteljski krahovi, sablazni, potonule sve nade. Tužni pogledi naših najmilijih srce nam paraju jer im nismo ispunili očekivanja. Gubitak povjerenja prijatelja baca nas u malodušje. Za sve njih smo loše uloženi kapital. Osjećamo na sebi poglede pune sažaljenja. To nas ubija.

I što dalje? Da očajavamo? Plačemo? Klonemo? Ne!!! Prijatelj koji nas nikada ne ostavlja stoji uz nas. Spreman je pomoći. Kod našeg Oca nebeskog nema beznadnih slučajeva, neostvarenih života dokle god smo živi. Njegovo povjerenje u nas ne jenjava. Potrebno je samo krenuti naprijed, ne ostati ležati. Poput izgubljena sina iz Isusove priče (Lk 15,11-32) podignimo se, pođimo Ocu, za pronevjereno povjerenje i neostvarene talente zatražimo oprostaj. Očev naručaj i zagrljaj nas čekaju. Jedino On nam pruža uvijek iznova novu šansu. Samo... krenimo naprijed.

Prošli su godišnji odmori i školski praznici. Počela je nova školska i vjeronaučna godina. Pred nama su novi izazovi. Uspjesi. Radosti. Iza nas su promašaji. Zato skupljajmo zrno po zrno od Božjih darova za životni kruh koji ćemo jesti i dijeliti ga s drugima. Razveselimo svojom vedrinom, i kad nam je teško, naše ukućane, prijatelje na poslu, u školi. Srcem punim ljubavi ponavljajmo onu olimpijsku: **Brže! Jače! Bolje!** ... Za tebe Bože! Ali i onu mladih: **Zaveslajmo na pučinu... života!** Ne okrećimo se! Budimo orači koji ne gledaju u brazdu iza sebe (Lk 9,62). S osmijehom na licu, s Isusom u društvu kao Josip, **KRENIMO NAPRIJED!**

UTJEŠENI

KOD GOSPE OD SUZA

BDJENJE

Služba pokore, služba svjetla i euharistija

U marijanskom svetištu "Bunarić" kod Subotice, u subotu navečer, 28. kolovoza, svečanim bdjenjem započela je ovogodišnja proslava proštenja. Ovoj središnjoj proslavi prethodila je trodnevna. Tri večeri vjernici su se okupljali oko dragog lika Gospe Bunaričke. Prvu večer bila je krunica s prigodnim razmatranjem koje je održao upravitelj svetišta preč. **dr. Andrija Kopilović**. Drugu su večer grkokatoličke sestre iz Ruskog Krstura sa župnikom **Julijanom Racom** pjevale Akatistos, a u petak je na Križnom putu prigodnu propovijed o križu održao preč. **Andrija Anišić**, urednik katoličkog lista *Zvonik*.

Trećeg dana trodnevnice bio je Križni put

Na tradicionalno Bdjenje uoči Bunaričkog proštenja okupilo se oko tri tisuće vjernika. Bdjenje se sastojalo od Službe pokore s osobnom ispovijedi, od Službe svjetla s procesijom sa svijećama i Gospinim likom te Euharistijskog slavlja. Bdjenje je predvodio gost ovogodišnjeg proštenja požeški biskup **mons. Antun Škvorčević** s domaćim biskupom

Ove godine djeca i mladi u procesiji su nosili i baklje

Biskupi u procesiji

mons. Ivanom Péntesom. S biskupom Škvorčevićem u pratnji došao je i kancelar Požeške biskupije **Ivica Žuljević**. Na početku slavlja biskupe, svećenike te vjerničko mnoštvo pozdravio je upravitelj svetišta koji je predvodio i ispit savjesti usmjerujući ga ove godine na otajstvo Euharistije podsjetivši vjernike da je **papa Ivan Pavao II.** proglasio Godinu Euharistije koja će uskoro početi. Zatim je biskup Škvorčević blagoslovio vodu i njome poškropio vjernike u znak sjećanja na primljeno krštenje i kao poticaj na kajanje i pomirenje s Bogom i ljudima.

Više od dvadeset svećenika bilo je sat vremena na raspolaganju za osobnu ispovijed, koja se produžila i za vrijeme procesije. U prekrasno obnovljenom bunaričkom svetištu, dirljiv je bio ophod sa svijećama u koji su se uključili svi sudionici ovoga bdjenja. Djevojke u bjelini nosile su Gospin lik a pred njima su išla djeca u bjelini s upaljenim bakljama.

Nakon procesije Euharistijsko slavlje predvodio je katedralni župnik **mons. Stjepan Beretić**. U zanosnoj propovijedi on je oponirajući riječima svjetovne pjesme "Ljubav je samo riječ i ništa više" podsjetio da je Bog ljubav a Marija Majka lijepe ljubavi. Zatim je ukazujući na svakidašnje patnje djece, mladih te roditelja i staraca podsjetio da je Marija uvijek s nama kao savjetnica koja nam govori što da činimo i kako da se ponašamo u takvim trenucima a osobito da se ne bojimo nego da se pouzdamo u Gospodina kao što je to ona činila. Svoju propovijed zaključio je riječima: "Marijo, uvjeri nas da je ljubav više od prazne riječi. Povuci nas za sobom da u nevoljama tražimo tvoju utjehu i da u nedoumici i svake nedjelje na svetoj misi čujemo tvoj savjet. Što god vam rekne, učinite."

NEDJELJA

Nepregledno mnoštvo kod Gospe od suza

U nedjelju je, u divno uređenom bunaričkom svetištu, gdje se štuje sirakuška Gospa - Gospa od suza - svečano proslavljeno proštenje.

Slavlje je započelo jutarnjom svetom misom koju su predvodili franjevci na hrvatskom i mađarskom jeziku. U

Svečanu koncelebriranu misu predvodio je požeški biskup

osam sati bila je svečana biskupska sv. misa na mađarskom jeziku koju je predvodio subotički biskup **mons. Ivan Péntzes** u zajedništvu s upraviteljem svetišta **dr. Andrijom Kopilovićem**, tajnikom biskupije **Slavkom Večerinom** te bivšim prefektom sjemeništa "Paulinum" **Atilom Želerom**, uz asistenciju đakona **Ivice Ivankovića Radakova**. Na ovoj sv. misi bio je prisutan i gradonačelnik Subotice **Géza Kucsera** sa svojim suradnicima kao i predstavnici pokrajinskih vlasti na čelu s **Imreom Kernom**.

Svečanu sv. misu proštenja na hrvatskom jeziku predvodio je požeški biskup **mons. Antun Škvorčević** u zajedništvu s biskupom domaćinom **mons. Ivanom Péntzesom**, kancelarom požeške biskupije **Ivicom Žuljevićem** te s desetak svećenika dok ih je isto toliko bilo na raspolaganju vjernicima za osobnu ispovijed. Na misi je bio prisutan i mjesni paroh **o. Gordan Uvalić**, zatim gradonačelnik Subotice **Géza Kucsera**, predstavnici pokrajinskih vlasti na čelu s **dr. Tomasom Korheczom**, načelnik sjevernobačkog okruga **Zoran Prčić**, zatim zamjenik hrvatskog veleposlanika u Beogradu **Branimir Lončar**, predstavnica Generalnog konzulata R. Hrvatske u Subotici **Iva Aranjoš** te mnogi uglednici kulturnog, društvenog i političkog života Subotice kao i predsjednik Organizacijskog odbora Dužijance 2004. godine **Grgo Kujundžić**, budući da je ovo slavlje ujedno i završetak brojnih manifestacija koje su i ove godine održane u okviru Dužijance. Biskup je posebno srdačno pozdravio i sve radnike subotičkog MUP-a koji su se zdušno zalagali za mir i red u svetištu kao i u reguliranju prometa.

Slavlje je započelo svečanim prijenosom Gospinog lika iz kapelice na središnji oltar. Gospin lik su nosili ovogodišnji bandaš i bandašica **Josip Skenderović** i **Marina Matković**

Na proštenju se pričestilo više tisuća vjernika

u pratnji malih "kraljica" i mladih u bunjevačkim narodnim nošnjama a slijedili su ih koncelebranti i biskupi.

Kod glavnog oltara Gospu i biskupa gosta prigodnom pjesmom pozdravile su "kraljice" a zatim je pozdrav biskupu gostu i svim sudionicima ovoga slavlja uputio biskup domaćin **mons. Ivan Péntzes**.

Slijedila je sv. misa na kojoj je pjevao katedralni zbor iz Požege pod ravnanjem Subotičanina **Alena Kopunovića**, koji je ondje orguljaš i voditelj zbora.

Propovijed biskupa Škvorčevića

U uvodnoj je riječi biskup Škvorčević rekao: "Dolazim k vama da bih zajedno s vama bio molitelj za tako važne nakane, nakane dobra čovjeka na ovim našim prostorima i to uz pomoć Božju i zagovor Blažene Djevice Marije. Donosim Vam pozdrave vjernika požeške biskupije koji također ovih dana u Pleternici časte, kao i vi, Gospu od suza." Opširnije propovijed možete pročitati na stranicama 20 i 21.

Božju riječ čitali su bandaš **Josip** i bandašica **Marina**.

Sreli su se nedavno na moru a sada na Bunariću: biskup Škvorčević, kancelar Žuljević i obitelj Ivanković

Zahvala rektora svetišta

Na kraju sv. mise rektor svetišta **dr. Andrija Kopilović** zahvalio je biskupu gostu što je došao na ovo slavlje kao i na propovijedi u kojoj je tako divno tumačio Božju riječ i dao tako konkretne smjernice za život na ovim prostorima. Zahvalio je i biskupu domaćinu koji svake godine sudjeluje revno na ovom proštenju i svećenicima bez kojih ovo svetište ne bi moglo funkcionirati osobito zbog sve većeg broja ispovijedi.

Prisutnima se potom obratio gradonačelnik **Géza Kucsera** izrazivši svoju radost zbog ovog mjesta koje je "srce našega grada". On je izrazio nadu da će i taj susret, Gospa i "voda Bunarička" doprinijeti očuvanju dobrog suživota i tolerancije svih koji žive u Subotici.

Prije blagoslova prigodnu recitaciju u čast Gospe od suza pročitala je **Nevena Mlinko**.

Poslije svete mise vjernici su još dugo iskazivali svoju ljubav Gospinom liku poljupcem, pjesmama i molitvom.

Bunaričko proštenje završilo je sv. misom u 16 sati koju je predvodio **Oszkár Csizmár**, kapelan župe Marije Majke Crkve, kojoj pripada i ovo svetište. Ta misa se po tradiciji prikazuje za sve pokojne hodočasnike na Bunarić.

Računa se da je kroz Bunaričko svetište tijekom proslave ovogodišnjeg proštenja prošlo petnaestak tisuća vjernika, što je veliki znak nade za tu mjesnu Crkvu.

BISKUP ŠKVORČEVIĆ U SUBOTICI

S katehetama i katehisticama

U nedjelju poslijepodne u "Katoličkom krugu" biskup Škvorčević održao je predavanje za pedesetak kateheta i katehistica Subotičke biskupije na kojem su bili i studenti Teološko-katehetskog instituta te biskupije. On je u svom predavanju osvijetlio lik katehete koji mora biti svjedok-učitelj. Naglasio je kako je služba katehete i katehistiche bilo u župi bilo u školi vrlo značajna jer to je jedina služba, osim svećeničke, koja za svoje poslanje prima mandat mjesnog biskupa-ordinarija. Govoreći o važnosti vjeronauka u školi naglasio je da je on doprinos školskom sustavu kao takvom jer doprinosi, s jedne strane, budući da je na ovim prostorima bez poznavanja kršćanstva nemoguće upoznati kulturu uopće, a s druge strane vjeronauk u školi pomaže roditeljima koji jedini imaju prirodno pravo na odgoj djece da im se na taj način olakša i u odgoju djece u vjeri. On je također podsjetio na važnost da vjeroučitelj bude osoba koja će o vjeri poučavati iz osobnog uvjerenja i vjerničkog življenja. Crkva se također ne može odreći svoje zadaće odgoja u vjeri. U tom smislu svaki vjeronauk mora biti i informativan i formativan, premda se to u školi događa na drugačiji način. Na kraju je govorio o važnosti župnoga vjeronauka bez kojega nije moguće formirati djecu i mlade u vjeri te je u tom smislu rekao kako će se u Požegi uskoro održati razgovor o suradnji vjeroučitelja koji predaju vjeronauk u školi sa župnicima kako bi se pronašao što bolji način povezivanja i nadopunjavanja vjeronauka u školi i vjeronauka u župi. Nitko ne može biti ni kateheta u školi ako nije životno povezan sa župnom zajednicom.

Na ovom susretu bili su prisutni i biskup domaćin dr. Ivan Péntes i dr. Andrija Kopilović, predsjednik Komisije za vjeronauk pri Biskupskoj konferenciji SCG. Nakon razgovora koji je uslijedio poslije predavanja biskup Péntes je zahvalio biskupu Škvorčeviću na predavanju a katehetama i katehisticama na suradnji i poželio im uspješnu novu školsku godinu.

Poslije ovog susreta biskup Škvorčević je u pratnji svog kancelara Ivica Žuljevića i svojih domaćina prešao u kate-

dralu-baziliku sv. Terezije gdje je nazočio misi koju je predvodio katedralni župnik mons. Stjepan Beretić. On je na početku mise pozdravio biskupa gosta koji također dolazi iz biskupije kojoj je zaštitnica katedrale sv. Terezija Avilska kao i u Subotici. On ga je pozdravio i kao svoga kolegu sa studija i poželio mu ugodan boravak u biskupskom gradu Subotici.

Na ovoj misi pjevao je katedralni zbor iz Požege pod ravnanjem Alena Kopunovića Legetina, koji je i poslije mise izveo nekoliko skladbi. Vjernici su na večernjoj misi prvi put imali prigodu čuti u Subotici misu koju je Alen komponirao i posvetio prvom požeškom biskupu mons. Antunu Škvorčeviću.

Na kraju mise okupljene vjernike je srdačnim riječima pozdravio biskup Škvorčević istaknuvši kako su već više od dvjesto godina i Subotica i Požega prožeti terezijanskom duhovnošću, jer vjernike sa glavnog oltara i subotičke i požeške katedrale nadahnjuje lik sv. Terezije Avilske i to je najjača veza ova dva grada.

Kod gradonačelnika

U ponedjeljak prijepodne biskup Škvorčević je u pratnji biskupa domaćina posjetio gradsko poglavarstvo gdje ga je primio gradonačelnik Géza Kucsera. U srdačnom razgovoru biskup i gradonačelnik su, među ostalim, razgovarali i o mogućnosti veće suradnje dva "terezijanska" grada Požege i Subotice te izmijenili darove.

Sa svećenicima

U ponedjeljak, 30. kolovoza, u biskupskom domu u Subotici biskup Antun Škvorčević održao je predavanje na duhovnoj obnovi svećenika tri subotička dekanata. U svom predavanju on je istaknuo kako Crkva živi iz Euharistije te je stoga jasno da i svećenici moraju živjeti i ostvarivati svoje svećeničko poslanje iz Euharistije i po Euharistiji. Isus je upravo po Euharistiji povjerio svojim učenicima, a danas nama, svoje spasenjsko poslanje. "Nama je Isus povjerio svoju stvar i računa s nama" naglasio je biskup Škvorčević i dodao: "Svećenik djeluje in persona Christi, pa kad mene netko vidi, vidi njega. Isus je to tako htio...". Govoreći o nužnosti svećeničkog zajedništva, temeljenog na sakramentu sv. Reda i doseže svoju puninu u euharistijskom zajedništvu, podsjetio je da svećenik, doduše, jest čovjek, ali je po sv. Redu ušao u novo stanje pa su stoga svećenici nužno "zbor". Zato nije dovoljno da svećenici budu samo jedan s drugim ili jedan kraj drugoga nego da budu i jedan za drugoga kao Isus, a onda, dakako, i "za" povjereno im stado.

Govoreći o vjernicima laicima naglasio je kako mnogi od

Biskup Škvorčević prisustvovao je večernjoj misi u katedrali na kojoj je pjevao njegov katedralni zbor

njih misle da trebaju preuzeti dio svećeničkih dužnosti, što ne stoji jer je njihova najvažnija uloga da po njima Krist, odnosno Crkva budu prisutni tamo gdje oni žive i rade i to u svim područjima ljudskog života i djelovanja. U tom su smislu značajni Pastoralni centri u kojima će se okupljati vjernici laici da zajedno sa svojim svećenicima uče kako na konkretan način ostvariti svoje poslanje u Crkvi i svijetu.

Poslije predavanja i razgovora svećenici su s biskupima pošli na klanjanje u biskupsku kapelu, a potom su druženje nastavili za bratskim stolom.

S episkopom Irinejom

Poslije ručka biskup Škvorčević se u biskupskom domu susreo s episkopom bačkim Irinejem i zadržao se s njim u kratkom srdačnom razgovoru kojem su nazočili i biskup Péntzes, dr. Andrija Kopilović, te kancelar požeške biskupije Ivica Žuljević.

Andrija Anišić

Mala Gospa na Bunariću

U marijanskom svetištu "Bunarić" svečano je proslavljen blagdan Male Gospe. Svetu misi predvodio je mladomisnik Mirko Štefković u zajedništvu s mladomisnikom Goranom Jovičićem koji je i propovijedao na hrvatskom i mađarskom jeziku. S njima je u koncelebraciji bio i upravitelj svetišta dr. Andrija Kopilović uz asistenciju đakona Ivica I. Radaka. Na misi je pjevao zbor župe Marije Majke Crkve. I na ovu svetu misu okupilo se mnoštvo Marijinih štovatelja među kojima su bila i djeca i odgajateljice vrtića "Marija Petković". Posljednja ovogodišnja misa na Bunariću bit će 7. listopada a Gospin lik ubuduće će biti čitave godine u kapelici. /Zv/

PROSLAVLJEN DAN GRADA SUBOTICE

Subotica je 1. rujna, po jedanaesti put svečano proslavila svoj dan. I ovogodišnja proslava Dana grada popraćena je brojnim manifestacijama. Otkriveni su spomenici Marcelu Komoru i Dezsőu Jakobu kod Plave fontane. U Velikoj vijećnici koncerte su održali zbor "Pro musica" i subotička filharmonija. Otvoren je "Uslužni centar" u prizemlju Gradske kuće. Otvorene su i izložbe Istvána Szajkoa i Zoltana Horvatha u "Saxu" te izložba keramičara Ivana Jandrića u Likovnom susretu a u Gradskom muzeju izložba zbirke Szabolcsa Prokesa. Predstavljena je knjiga Lászlóa Magyara *Ilustrirana povijest Subotice*. Na glavnom gradskom trgu održan je rok-koncert a obilježavanje Dana grada završava koncertom grupe Budapest Klezmer Band u Sinagogi.

Na sam Dan grada u velikoj vijećnici Gradske kuće održana je svečana skupština u nazočnosti brojnih gostiju među kojima su bili predsjednik skupštine R. Srbije Predrag Marković, veleposlanik RH u Beogradu Tonči Stančić, predstavnici hrvatskog i mađarskog konzulata u Subotici, Zoran Prčić, načelnik Sjevernobačkog okruga, zatim dr. Zlatko Kramarić, gradonačelnik Osijeka i mnogi drugi. Na ovoj svečanosti gradonačelnici Subotice i Osijeka potpisali su sporazum o suradnji dva grada.

Središnji dio svečanosti bila je dodjela priznanja "Pro urbe" i zvanja počasnog građanina. Zvanje počasnog građanina dobili su László Balla, dipl. građ. inženjer i Savo Babić, književnik. Priznanje "Pro urbe" dobili su: Marija Mara Ivković Ivandekić, slamarka, Valeria Burkus, književnica i novinarka, Mihajlo Jančikin, kazališni glumac i kulturni djelatnik, dr. Péter Odri, inovator i profesor te kulturni stvaratelj dr. László Szöllösy Vágó.

/Zv/

**SVETA TEREZIJO AVILSKA,
ZAŠTITNICE NAŠEGA GRADA,
MOLI ZA NAS!**

DR. MARINKO STANTIĆ ZAHVALIO BOGU I LJUDIMA

U nedjelju, 22. kolovoza, u crkvi Isusova Uskrsnuća, naš mladi doktor, **Marinko Stantić** slavio je svečanu sv. misu zahvalnicu. Misu je slavio u zajedništvu sa svojim rođacima **mons. Belom Stantićem** i **Josipom Štefkovićem**. U uvodu u misu on je obrazložio zašto je želio to učiniti: "Misu zahvalnicu za doktorat upriličio sam kao zahvalu Gospodinu za sve primljene milosti tijekom cjelokupnog školovanja. Ovim činom želim također javno očitovati da na ovom putu nisam bio sam. Bog je bio uvijek uz mene kao Onaj od kojega potječe sve blago mudrosti i znanja. On mi je bio veliki pomoćnik i bez Njega ne bih mogao učiniti ništa. Hvala Mu za to. Nadalje, na putu do postignuća akademskog stupnja doktorata pomogle su mi molitve mnogih. Stoga sam ovu misu želio slaviti sa svima vama, uključujući u zahvalu i sve one, naravno, koji sada nisu ovdje, a pomagali su mi na bilo koji način. Bog je uslišao molitve mnogih molitelja i blagoslovio pomoć mojih dobročinitelja. Hvala im. Stoga, postignuti uspjeh pripisujem i svima vama i njima. Neka svima dragi Bog uzvрати svojim milostima. Preporučam se i dalje u molitve kako bi moj daljnji svećenički život i rad bio i dalje Bogu na slavu i na dobrobit onima kojima sam poslan."

Marinkova teta Kata u stihovima je izrazila radost zbog njegovog doktorata. Pored nje je njezin brat, Marinkov stric mons. Bela Stantić.

S Marinkom su ovu Euharistiju suslavili njegov stric mons. Bela Stantić, nećak vlč. Josip Štefković, te njegovi prijatelji svećenici o. **Stipe Balatinac**, isusovac iz Zagreba, **mr. Lazar Ivan Krmpotić**, **Josip Temunović**, **Goran Vilov**, **preč. Miklos Szauer**, župnik iz Ade gdje će Marinko vršiti službu kapelana, te **đakon Ivica Ivanković Radak**, dok je **preč. Franjo Ivanković** ispovijedao. Na misi je sudjelovalo mnoštvo Marinkove rodbine i prijatelja kao i župljana župe Isusova Uskrsnuća gdje je Marinko pomagao za vrijeme studija u Rimu. Prigodnu propovijed održao je o. Stipo Balatinac. O. Stipo je, naime, bio pozvan propovijedati još na Mladoj misi vlč. Marinka, ali mu tada nije bilo omogućeno (nije dobio vizu), pa je ovim putem taj propust nadoknađen. Na misi je pjevao župni zbor pod ravnanjem **Miroslava Stantića**. Na kraju mise Marinku su čestitke uputili prigodnim recitacijama njegovi nećaci, zatim teta **Kata**, te stric mons. Bela, koji je prikazao kratki životni put slavjenika. Čestitke i prigodne darove za uspomenu na rad u toj župi uputio je **Albe Kujundžić** u ime članova Pastoralnog vijeća župe Isusovog Uskrsnuća.

Vlč. Marinko je svoju doktorsku disertaciju radio na temu o inkulturaciji, te je s toga želio već napraviti prvi korak u tom pravcu. Naime, za ovu prigodu želio je imati ne samo šlingovanu albu u našem bunjevačkom stilu, već i misnicu, što do sada nije nikada rađeno. Tu su želju čuli Marinkovi kumovi **Pere** i **Gordana Stantić**, te su mu darovali ovu jedinstvenu misnicu. Misnicu je izradila **Blaženka Cvijanov**, koja se već sa svojim šlingovanim oltarnicama i drugim crkvenim radovima proslavila po našim crkvama. Ovaj je rad gđe Blaženke oduševio mnoge.

Marinko s Blaženkom Cvijanov "autoricom šlingovane misnice"

Poslije sv. mise slavlje je nastavljeno u obližnjem Caritasovom klubu, gdje se Marinko i pojedinačno susreo sa sudionicima ovoga slavlja i zahvalio im na podršci. /A. A./

PROŠTENJE U APATINU

Vjernici Apatina su za svoje proštenje lijepo uredili crkvu i župnu kuću izvana i iznutra, a travnato dvorište je okićeno cvijećem. Na blagdan Velike Gospe, 15. kolovoza, u crkvu su stigli brojni Apatinci, među kojima je i primjetan broj "bivših Apatinaca" koji žive po cijelom svijetu, te vjernici iz okolnih mjesta. Crkva je u bijelom ruhu, cvijeću, kao "Kraljica u bijeloj odjeći", zahvaljujući darežljivosti vjernika. Ali još je ljepša živa Crkva - mnoštvo naroda, "šarena-bogata", jedinstvena u različitosti osoba, što je prirodno u Vojvodini, Bačkoj.

Svečana sv. misa u 18 sati počela je i svečanim ulazom uz zvuke orgulja. Na početku je prisutne vjernike pozdravio župnik i podunavski naddekan **Jakob Pfeifer**, koji je propovijedao na njemačkom i hrvatskom a na mađarskom jeziku **Károly Orcsik**, ovogodišnji mladomisnik, već dobro poznat u podunavskom kraju. Ovu sv. misu sa župnikom su još slavili **Imre Ehman**, župnik iz Subotice rođeni Apatinac, **Željko**

Događanja u Subotičkoj biskupiji

Augustinov, župnik iz Sonte, i **Davor Kovačević**, župnik iz Bačkog Brega. Na misi je prisustvovao i jedan od dvojice svećenika SPC otac **Siniša**.

Poslije pričesti mlada **Izabela** iz Kupusine izvrsno je otpjevala Ave Mariu uz pratnju već redovite naše orguljašice **Gabrijele**.

Nakon mladomisničkog i svečanog blagoslova župnik je po običaju sve pozvao na bratsko druženje u porti crkve i župnog dvorišta gdje su se čuli različiti jezici: njemački, mađarski, hrvatski, slovački, rumunjski (Romi), srpski - što je naša prirodna stvarnost.

"Radujmo se u Gospodinu slaveći blagdan u čast Djevice Marije!"

J. Pfeifer

Hodočašće pomirenja

JEDNA KUĆA ZA EUROPU

U subotu, 4. rujna, u Futogu, u crkvi Presvetog Srca Isusova, priređeno je jedinstveno slavlje. Naime, vjernici Nijemci, koji su za vrijeme II. svjetskog rata morali napustiti svoj zavičaj, željeli su obilježiti 60. obljetnicu tog tužnog događaja "hodočašćem pomirenja" u svoj rodni kraj. Učinjeno je to u okviru svečane sv. mise koja je služena na latinskom, njemačkom, hrvatskom, mađarskom i slovačkom jeziku.

Slavlje je predvodio nuncij **mons. Eugenio Sbarbaro** u zajedništvu s nadbiskupom **Stanislavom Hočevarom**, biskupom **dr. Ivanom Péntzesom**, te predstavnicima biskupa iz Banata i Srijema.

Prigodnu propovijed održao je nuncij Sbarbaro, a prigodnim govorima obratili su se okupljenima i **mons. Gottfried Fellner**, u ime hodočasnika te mjesni paroh u ime SPC. Domaći župnik **vlč. Antun Kopilović**, zbog bolesti nije sudjelovao u ovom slavlju.

Ovim slavljem ujedno je označen završetak obimnih i skupih radova na obnovi futoške crkve, koje su financirali Nijemci, bivši stanovnici ove župe.

Opširniju reportažu o ovom značajnom događaju, sa slikama, objavit ćemo u idućem broju Zvonika. /Zv/

LIKOVNA KOLONIJA "BUNARIĆ"

Osmi saziv Likovne kolonije "Bunarić" održan je u organizaciji Likovnog odjela HKC "Bunjevačkog kola" na salašu Paje Đurasevića. I ove godine je navedena manifestacija okupila veliki broj sudionika iz Hrvatske, Mađarske, BiH, Češke, Slovačke, distrikta Brčko i Vojvodine.

Na svečanom otvaranju 19. kolovoza, koje je vodio **Josip Horvat**, bio je priređen prigodan program. Nakon obraćanja nazočnima gradonačelnika Subotice **Géze Kucsere** i gostiju, uslijedile su umjetničke točke. Nastupio je tamburaški sastav, balerine, mladi glazbenici te hrvatski recitatori.

Likovna kolonija je trajala 4 dana, a 22. kolovoza prilikom svečanog zatvaranja kolonije posjetitelji su imali prigodu pogledati izložbu radova svih autora. Izložbu je zatvorio **Dužo Runje**, predsjednik Hrvatskoga akademskog društva. /I. Č./

PROŠTENJE NA HRVATSKOM MAJURU

U nedjelju, 5. rujna na livadi kod "Gabrićevog križa" na Hrvatskom Majuru proslavljeno je proštenje bl. Marka Križevčanina. Na slavlje se i ove godine okupilo petstotinjak vjernika. Toliki broj nazočnih još je jedna potvrda koliko je ovo, sad već "porušeno", salašarsko naselje ostalo u srcima njegovih bivših stanovnika, budući da ih je ondje svega tridesetak.

Sv. misu je predvodio **Andrija Anišić**, naslovni opat, u zajedništvu sa župnikom **Ivanom Prčićem** i **preč. Antunom Gabrićem**, umirovljenim tavankutskim župnikom. Na početku sv. mise predvoditelja je pozdravio župnik čestitajući mu na opatskom odlikovanju koje mu je dodijelio biskup. On je okupljenim vjernicima protumačio da on prema tome ima pravo nositi biskupske oznake: mitru, križ i prsten. Župnik

Stare prijateljice oživljavaju uspomene na proštenju na Hrvatskom Majuru

Događanja u Subotičkoj biskupiji

Prčić je također izrazio radost što će to Andrija učiniti prvi put upravo u svom rodnom mjestu, kod križa, kod kojega je često molio u djetinjstvu ali i kao sjemeništara i bogoslov.

U prigodnoj propovijedi, tumačeći nedjeljno evanđelje, preč. Anišić je protumačio kako Isus od svojih učenika zahtijeva apsolutnu slobodu - odreknuće "od svega što posjeduje" kao i spremnost da nosi svoj križ. Da je to moguće svjedoči i zaštitnik ovoga naselja sv. Marko Križevčanin, koji je sa svojim drugovima spremno i radosno podnio strašne muke da bi ostao vjeran Kristu i svojoj katoličkoj vjeri.

Na misi su pjevali članovi zbora župe sv. Roka.

Poslije sv. mise mnogi su se u proštenjarskom ozračju dugo zadržali u razgovoru i oživljavanju dragih uspomena o negdašnjem životu na Hrvatskom Majuru. Na misi je zamišljen veliki broj djece, koja su jamstvo da Hrvatski Majur neće biti zaboravljen, ali isto tako da će slaveći sv. misu proštenja i ubuduće "ledina" kod Gabrićevog križa na Hrvatskom Majuru, biti sveto tlo. /Zv/

PROSLAVLJEN BLAGDAN SV. STJEPANA

U Subotici i na Paliću, u nedjelju, 22. kolovoza, svečano je proslavljen blagdan sv. Stjepana, mađarskog kralja. Slavlje je započelo u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije gdje je sv. misu predvodio subotički biskup **mons. dr. Ivan Péntzes** s desetak svećenika, u nazočnosti lijepog broja vjernika te mnogih uglednika kulturnog, društvenog i političkog života iz Vojvodine i R. Mađarske.

Poslije sv. mise slavlje je nastavljeno na Paliću, na Velikoj terasi gdje su kruh od ovogodišnjeg roda pšenice blagoslovili **mons. József Miocs** u ime Katoličke crkve te biskup **István Csete Szemesi**, biskup Reformirane kršćanske crkve i **Árpád Dolinszky**, superintendent Evangeličke crkve. Na Paliću su se okupljenima, koji su došli u velikom broju usprkos loših vremenskih prilika, obratili **József Kasza**,

predsjednik SVM-a i **János Martonyi**, bivši ministar vanjskih poslova u vladi R. Mađarske. Nakon pozdravnih govora slijedilo je narodno veselje.

/Zv/

PROŠTENJE U DOROSLOVU

U utorak i srijedu, 7. i 8. rujna u marijanskom svetištu Subotičke biskupije "Doroslovo", svečano je proslavljeno proštenje. Mnoštvo naroda Božjega iz cijele biskupije došlo je i ove godine slaviti rođendan naše nebeske majke Marije i po njezinu zagovoru tražiti od Boga potrebne milosti.

Okupljanje je započelo u 14 sati, a hodočasnike je dočekivao vlč. **Mihály Zelity**. U 16 sati bilo je Pokorničko bogoslužje koje je predvodio vlč. **János Strikovits**, nakon čega je slijedila osobna ispovijed. U 18 sati bila je Večernja molitva i sv. misa koju je predvodio preč. **Bela Mateffy**. On je poslije mise blagoslovio vozila. Slijedio je u 20 sati ophod sa svijećama uz moljenje

Krunice koju je predvodio s razmatranjima vlč. **Antal Peter**. Klanjanje koje je uslijedilo poslije toga vodili su preč. **Vilmos Bunford** i **Ferenc Brasnyó**. Sv. misu na hrvatskom jeziku u 22 sata u crkvi predvodio je preč. **Ede Mikity**. U isto vrijeme vani je bio koncert duhovne glazbe koji su priredili mladi iz Kupusine. U ponoć je bila misa za mlade koju je predvodio vlč. **Mihály Zelity** koja je završila zajedničkom molitvom Časoslova. Jutarnji program proštenja započeo je pobožnošću Križnog puta u pet sati. Jutarnju misu u 6 sati predvodio je vlč. **Gábor Barath**. Slijedile su sv. mise na slovačkom i njemačkom jeziku koje je predvodio preč. **Jakob Pfeifer**. Biskupsku sv. misu na hrvatskom jeziku u 9 sati predvodio je subotički biskup **mons. dr. Ivan Péntzes**, a na mađarskom jeziku svečanu sv. misu predvodio je segedinsko-čanadski biskup **mons. Endre Gyulai**.

Slavlje je završilo blagoslovom djece te blagoslovom nabožnih predmeta. /Zv/

Uz blagdan uzvišenja sv. Križa

Brdo križeva u Litvi

Koliko ima križeva na tom brdu? Godine 1900. tamo je bilo 130 križeva. Dvije godine kasnije bilo ih je 155. Nakon prvog svjetskog rata ostalo je samo 50 križeva, ali 1938. godine bilo ih je 400. Godine 1961. komunisti su uništili oko 5000 križeva, ipak 1975. godine bilo ih je 1200. Studenti Pedagoškog sveučilišta u Sialiai proveli su brojanje 1989. godine i našli su 14387 velikih križeva. Među njima bilo je 1112 visokih 3 do 4 metra, 130 još viših, 41000 manjih, koji su bili okačeni ili vezani po drveću. Svaki posjetitelj trudio se da tamo ostavi križ.

Postoji mnogo legendi koje govore o Brdu križeva. Najstarija legenda govori o tome da je na toj lokaciji gdje je sada brdo, bila žestoka bitka u kojoj je poginulo mnogo vojnika. Prijatelji poginulih sahranili su poginule i kasnije nasuli brdo. Trajalo je to tri dana. Na kraju okončanog rada, zapalili su na brdu vatru kao žrtvu bogovima. Mlade djevojke čuvale su vatru danonoćno. Tek sa dolaskom kršćanstva vatra je bila ugašena i vestalke prognane.

Druga legenda govori o povijesti prvog križa na tom brdu. Jedan otac imao je voljenu kćer koja je teško oboljela od neizlječive bolesti. Otac je mnoge noći bdio kraj njenog kreveta, jednom je umoran zadrijemao i u snu vidio ženu odjevenu u bijelu odjeću. Ona mu je rekla: "Ako želiš da tvoja kćer ozdravi napravi drveni križ i odnesi ga na brdo pokraj sela Meškuičiai". Nesretan otac odmah je tako učinio. Križ je bio veoma težak i bilo je potrebno 13 sati da ga odnese na brdo. Poljubivši križ postavio ga je na brdo. Vraćajući se pun slutnji, zamišljen, na stazi je primijetio svoju kćer. Ona mu je ispričala da je osjetila poboljšanje čim je on krenuo na brdo, a kada je postavio tamo križ posve je ozdravila. On je ispričao o tome događaju svima i to se ubrzo pročulo u čitavom kraju. Odasvuda su stizali ljudi noseći svoje križeve.

Upravo zato na tom brdu sada ima toliko križeva.

Kristina

Uređuje: Franjo Ivanković

Umro franjevac dr. Atanazije Matanić

U Zadru je u 82. godini života preminuo istaknuti teolog i znanstveni pisac s područja duhovnosti i povijesti Crkve, dugogodišnji profesor na rimskim sveučilištima, franjevac dr. Atanazije Matanić.

Rodio se 18. kolovoza 1922. godine u Vrbniku na otoku Krku. Školovanje je započeo u rodnom mjestu te ga nastavio na Košljunu. Za svećenika je zaređen 1948. godine. Cijeli svoj život posvetio je znanosti. Objavio je dvadesetak značajnih knjiga i oko 300 stručnih članaka. Značajan doprinos dr. Matanić je dao u postupku proglašenja blaženim Alojzija Stepinca i Marije od Propetog Petković.

Obrede ukopa pokojnog dr. Matanića predvodio je na otoku Košljunu zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić.

Papa hodočastio u Lurd

Na svetkovinu Marijina uznesenja na nebo 15. kolovoza papa Ivan Pavao II. predvodio je pred više stotina tisuća hodočasnika misno slavlje u najpoznatijem europskom marijanskom svetištu u Lurdu. Bilo je to 104. Papino inozemno hodočašće u njegovom pontifikatu. U ovom svetištu Papa je bio prije 21 godinu.

Lurdsko svetišće je na poseban način poznato po tome što u njega posebno rado hodočaste bolesnici i invalidi. Tako su oni i na ovom hodočašću imali prva mjesta. Ovoga puta u Lurd je stigao još jedan starac invalid koji je na čelu Katoličke Crkve, Ivan Pavao II.

Na početku misnoga slavlja Papu je pozdravio mjesni biskup Tarbesa. Papa je u svom pozdravu izrazio radost što je mogao doći u Lurd svečano proslaviti 150. obljetnicu svečanog definiranja dogme o bezgrešnom začeću koju je proglasio papa Pio IX. 25. 3. 1858. godine.

U svom obraćanju Papa je pozdravio sve staleže: djecu, mlade, majke, očeve, stare i bolesne i svima uputio riječi ohrabrenja i poručio im da bi ih rado sve htio zagrliti.

Na svom putovanju Papa se susreo s predsjednikom Francuske Chiracom te mu poručio da je Francuska dala mnoge svece i misionare i dodao da "specifični doprinos Crkve u izgradnji svijeta u kojem će veliki ideali slobode, jedinstva i bratstva moraju predstavljati temelj za društveni život.

Papa uputio pozdrav olimpijcima

Papa je 12. kolovoza uputio brzojav grčkom predsjedniku Konstantinosu Stehpanopoulosu u povodu održavanja Olimpijskih igara u glavnom gradu te države. U tekstu brzojava Papa naglašava da su Olimpijske igre uvijek bile znak mira i da je sport "univerzalni jezik ljudskih odnosa". Papa je na koncu brzojava zazvao Božji blagoslov na cijelu Grču i na sve sportaše koji će se natjecati u svim disciplinama.

U povodu Olimpijskih igara iz Rima je 4. kolovoza put Atene krenulo jato od 31 goluba pismoša s kršćanskim, muslimanskim i židovskim porukama mira. Uoči otvaranja Olimpijskih igara u Vatikanskoj je kuriji otvoren i novi pododjel "Crkva i Sport". Ovaj pododbor je osnovao Papa u sklopu Papinskog vijeća za laike. Ubuduće će ovaj pododjel skrbiti oko kontakta Crkve s nacionalnim i međunarodnim sportskim udruženjima.

Hrvatski i mađarski biskupi za Europu na ravnopravnim temeljima

Izgradnju Europe treba početi od temelja, a ne od krova, a to je tisućljetno kršćanstvo Hrvata i Mađara, a i Katolička crkva u Mađarskoj i Hrvatskoj te Vlade tih dviju zemalja trebaju izgrađivati Europu na ravnopravnim temeljima s ostalim narodima, izjavio je nakon redovitoga godišnjeg susreta izaslanstava Mađarske i Hrvatske biskupske konferencije na konferenciji za novinare 9. rujna u Tajništvu HBK nadbiskup Egera i predsjednik MBK István Seregely. Teme ovogodišnjeg susreta bile su odnos Crkve prema procesu europskih integracija te

odgoj i obrazovanje svećeničkih kandidata, a razgovaralo se i o pastoralnoj brizi za katolike Mađare u Hrvatskoj i katolike Hrvate u Mađarskoj. Nadbiskup Seregely istaknuo je da budućnost kršćanstva ne ovisi samo o hijerarhiji nego i o vjernicima te je izrazio nadu da će se biskupske konferencije novih članica Europske unije još više povezivati.

Nadbiskup Ostrogon-Budimpešte kardinal Peter Erdő, predstavio je katoličke škole u Mađarskoj, kojih danas ima više od 300, a u vrijeme komunizma bilo ih je svega 8 te katoličko sveučilište koje je osnovala Mađarska biskupska konferencija 1992. godine, a financira ga mađarska Vlada. Na tome sveučilištu koje ima pet fakulteta studira 8.000 studenata. Mađarska su iskustva s vlastitim školama, fakultetima i sveučilištem pozitivna, a ukoliko bi došlo do osnivanja katoličkoga sveučilišta u Hrvatskoj rado bi potaknuli suradnju i pomogli. Što se tiče osnivanja katoličkog sveučilišta u Hrvatskoj, kardinal Bozanić rekao je da se o tome razgovaralo na prošlome zasjedanju HBK, a bit će riječi i na idućem zasjedanju u Zadru u listopadu pa ukoliko prijedlog prođe ići će se i korak dalje odmah nakon zasjedanja.

Govoreći o svećeničkim zvanjima, nadbiskup Seregely rekao je da je Hrvatska u boljoj situaciji od Mađarske jer kod njih roditelji ne dopuštaju djeci da idu za svećenike, a oni su pak odlučili da će primati samo one koji imaju pravo svećeničko zvanje tako da pomoć u pastorizaciji rješavaju vjeroučiteljima.

Osvrnuvši se na pastoralnu brigu za katolike Mađare u Hrvatskoj i katolike Hrvate u Mađarskoj, đakovački i srijemski biskup Marin Srakić ukazao je da je najveći problem glede pastoralne brige za katolike Mađare kod nas što nema dovoljno svećenika koji bi mogli predvoditi misu na mađarskom jeziku. Spomenuo je pri tome da, prema popisu stanovništva u Hrvatskoj živi 16.595 Mađara, a najveći broj katolika Mađara ih živi na području Đakovačke i Srijemske biskupije. O njima skrbi biskupski vikar za Mađare mons. Gejza Varga, nekoliko svećenika govori mađarski, a nekolicina, premda ne govori mađarski, u stanju je voditi misu na tom jeziku. /IKA/

Radni kapitul sestara dominikanki i hodočašće na dominikanske izvore

Kongregaciju sestara dominikanki sv. Anđela čuvara osnovao je hrvatski dominikanac o. Anđeo Marija Miškov godine 1905. Kongregacija je nikla u Korčuli gdje i danas ima svoju kuću maticu. U povodu proslave 100. obljetnice Kongregacije sestre su imale radni kapitul u Mariji Bistrici od 22. do 27. kolovoza, na kojem su u svjetlu minulog stoljeća postojanja i djelovanja promišljale svoju budućnost. Na kapitolu su svoj doprinos kao smjerokaz u dominikanskoj karizmi i duhovnosti, kao i u molitvenoj i liturgijskoj sastavnici redovničkog života, dali provincijal hrvatskih dominikanaca fr. Ivan Iko Mateljan, franjevac prof. o. Bonaventura Duda i karmelićanin prof. Jakov Mamić. Vrhunac svega bio je susret s papinim nuncijem u Hrvatskoj. Nadbiskup Francisco Javier Lozano slavio je euharistiju sa sestrama u utorak 24. kolovoza, te se poslije zadržao u srdačnom razgovoru.

Dominikanska karizma je sažeta u gestu: Motriti i drugima predati plodove motrenja. Motritelj je onaj koji je vidio. Ukoliko budemo svjedoci božanskih stvarnosti za kojima čeznu ljudi današnjice imat ćemo budućnost.

Nakon kapitula, gotovo sve sestre kapitulatke, a i druge koje su mogle poći, uputile su se na hodočašće u Italiju stopama sv. Dominika. Posjetile su Bolognu, Sienu, Firenzu, Rim - gradove u kojima živi duh sv. Dominika, Katarine Sienske, bl. Angelika i ostalih dominikanskih svetaca. Sestre su prisustvovala papinom nedjeljnom Angelusu u Castelgandolfu. Papa ih je pozdravio na hrvatskom jeziku i zaželio im vjernost i ustrajnost. Dirljiv je bio posjet Monte Cassinu gdje smo na vrhuncima slavili euharistiju, a nakon toga posjet Pompejima - gradu koji je zaspao ispod vulkanskog pepela. Tamo je izgrađena velebna bazilika Gospi od krunice. Uz četiri velebne bazilike Rima za nas imaju posebno značenje sv. Sabina i sv. Siksto, te Maria sopra Minerva. U sv. Sabini je generalna kurija dominikanskog Reda. Uistinu je nešto veliko doživjeti duh Utemeljitelja koji i danas živi u članovima njegova Reda i prepoznatljiv je svima.

s. Blaženka

Slava Snježne Gospe u Neuzini

U Vojvodini se na više mjesta slavi Snježna Gospa. Najpoznatije njeno hodočašće je na Tekijama kod Petrovaradina u Srijemu. I ove godine je tamo bilo naročito svečano. U Bačkoj se slavi u Somboru i u Žablju, a u Banatu, gdje su Mariji posvećene dvije župne crkve, u Padeju i u Neuzini.

Proštenje u Neuzini bilo je po umjereno toplom vremenu, a došao je lijep broj vjernika. Uz domaćeg župnika i

dekana **Tibora Koncza** na proštenju su bili vršački župnik **László Gyuris**, koji je ispovijedao, te salezijanac **Janez Jelen**, koji je propovijedao. On je u propovijedi naglasio kako "bjelina snijega" u vrućem kolovozu, koja označava ljepotu bezgrešne Marijine duše, i nas danas potiče da se trudimo oko čistoće i ljepote naše duše više nego za zemaljsku prolaznu ljepotu.

Na kraju svete mise župnik je zahvalio salezijancima za sav trud koji su uložili u upravljanje župom Neuzina od 1980. godine pa sve do njegova dolaska. Ujedno je pohvalio vjernike koji su u tako lijepom broju došli na proštenje, te ih pozvao da tako redovito dolaze i na nedjeljnu misu.

J. J.

RADOSTI I TUGE U IRIGU

Vjernici Vrdnika oprostili su se od **Šuhre Tomić**, mlade muslimanske žene i majke dvoje dječice. "Svi ljudi trebaju stati... sve odlazi Tebi, Bože, Alahu", rekao je župnik u oproštajnoj riječi.

A u Šatrincima ponovno radost jer je župa postala veća zbog krštenja malog **Kristijana Birinjija**, te malog Austrijanca **Eliasa Schottleitnera** (naturaliziranog Šatrinčana).

Veći broj vjernika sudjelovao je na Velikim Tekijama (Gospa Snježna) a župnik je bio ceremonijar na svečanim misama. Istoga dana pokopana je u Vrdniku **Rozalija Milovanov**, majka petero djece, doživjevši lijepu starost.

U povodu 200. godišnjice rudnika u Vrdniku (6. 08.) i župnik je prisustvovao kod polaganja vijenca na spomenik poginulih rudara u rudniku, te svečanoj sjednici i koktelu. Završna svečanost ove godišnjice bit će na sv. Barbaru, zaštitnicu rudara (4. 12.) u kapelici u Vrdniku. U međuvremenu u Vrdniku je umrla majka šestero djece **Terezija Ileš**.

U tjednu pred samo seosko proštenje, proslavljen je Sv. Ištvan kralj, 20. 08. u Šatrincima a slavije je u crkvi predvodio pater **Ljudevit Šuhajda D.V.** Oprostili smo se u dva dana sa starcem **Ištvanom Madackijem** (87) i **Franjom Takačom** (67).

Svoju 50. obljetnicu braka proslavili su **Petar i Matija Karačić** sa svojom rodbinom, prijateljima i vjernicima Vrdnika uz blagoslov preč. **Blaža Zmaića**, župnika i začasnog kanonika.
f. f.

MLADI IZ ITALIJE U PANČEVU

Kao i ranijih godina i ovog ljeta grupa mladih volontera caritasa "Ambrosijana" iz Milana, tijekom dva tjedna boravila je u našoj župi. Radom grupe su koordinirali gđin **Pietro Boni** u svojstvu predstavnika Milanskog karitasa i gđica **Katarina Miloš** iz Pančeva. Brojčano ih je bilo nešto manje nego ranijih godina. Željeli su skupa s nama rasti u ljubavi prema Bogu i prema braći ljudima. Poziv za druženje i međusobne susrete bio je otvoren tokom ta dva tjedna svim ljudima dobre volje, a napose mladima. Obilazili su obitelji, igrali se s djecom koja imaju posebne potrebe, organizirali izlete trudeći se da nas što bolje upoznaju i pomognu nam u rješavanju nekih naših nedoumica. Skupa s našom vjeronaučnom djecom obišli su i grad Vršac. Ostvareni su i veoma lijepi ekumenski susreti s mladima drugih konfesija: s grupom iz Srpskopравoslavne i grupom iz Reformirane crkve.

Naučili smo od njih puno toga o spontanosti i neposrednoj komunikaciji njima tako svojstvenoj. Svi skupa doživjeli smo da se uz svakodnevnu brigu o ljudima i zajednički suživot najljepše karitativno može djelovati.

Nenad Ješić

Blagdan Male Gospe u Lukinom selu

U želji da se zaustavi širenje sekta sagrađena je 1927. godine (po nekim izvorima 1928.) crkva u Lukinom selu, u čast Marijinom rođenju iz darova vjernika i mjesnih dobrotvora. Blagoslovio ju je, na prvu godišnjicu, 8. rujna prelat **mons. István Kovács**. Sada je već dugo vremena proštenje prve nedjelje u rujnu.

Ove je godine proštenje proslavljeno po vrlo lijepom vremenu. Zbog bolesti je bio odsutan požrtvovni kantor **István Fodor**. Zato su pjevanje preuzeli mladi - pod vodstvom **Alena Palatínusa** i zadatak odlično obavili.

Uz domaće vjernike bilo je vjernika iz susjednih sela, naročito iz Mužlje i Ečke. Članovi crkvenog odbora, dobrotvori i ostali vjernici priskočili su u pomoć i za proštenje lijepo uredili i ukrasili crkvu.

Svečanu svetu misu je uz lijepi broj ministranata predvodio mužljanski župnik salezijanac **Stanko Tratnjek**, a s njim je misu slavio **Janez Jelen**.

Janez Jelen, salezijanac

Hodočašće u Banatsku Topolu

Za Veliku Gospu, i ove su se godine okupili brojni hodočašnici iz Banata (Töröktopolya). Iz Mužlje, Ečke, Lukinog sela i Belog Blata (Lizikino, Erzsébetlak) hodočastili smo s dva autobusa zajedno krenuli i vjernici i svećenici - otac Stanko i Janez - već 14. kolovoza, u subotu popodne. Stigli su također i mnogi drugi hodočašnici: neki jednako kao i mi autobusima, drugi osobnim automobilima, treći pak - što pokazuje i slika - na traktorima - odnosno na njihovim prikolicama.

Banatska Topola zahvaljuje svoj razvoj mnogim uslišanjima po Gospinu zagovoru što je počelo već daleke 1854. ali i naredne godine. Tada je naime blaženi papa Pio IX., prozvan također don Boskovim papom - proglasio vjersku istinu o Marijinom bezgrešnom začeću. Domaći vjernici su bili već tada dionici mnogih milosti na tijelu i na duši - što se nastavlja sve do današnjih dana.

Vjernici su se pri dolasku poredali iza križa i barjaka te pjevajući ušli u crkvu, gdje nas je prigodnim pozdravom primio brat isusovac Vince - a druge grupe rektor svetišta otac János Sóti. Lijepi broj pobožnih vjernika obavio je po grupama križni put na travnjaku iza crkve, a zatim je bilo ispovijedanje u crkvi.

U pet sati je počela sveta misa u crkvi na hrvatskom jeziku. Misu je vodio i propovijedao isusovac otac Mato Anić, župnik župe svetog Petra u Beogradu, a s njim je Euharistiju suslavio salezijanac Janez Jelen iz Mužlje.

Propovjednik je u propovijedi poticao na pouzdanje prema Majci na nebo uznesenoj, koja nas vodi ka svome Sinu Isusu. Naglasio je kako Marija ulijeva nadu zbunjenim ljudima današnjice.

Navečer u sedam sati je bila na oltaru iza crkve misa na mađarskom jeziku, na kojoj je prisustvovao lijepi broj vjernika, sjemeništara, bogoslova i svećenika. Svečanu propovijed je održao predstojnik biskupske kancelarije u Subotici i naslovni prepošt István Konez. On je u svojoj propovijedi podsjetio okupljene vjernike da je Papa sada u Lurdu kao i na činjenicu da se u velikim marijanskim svetištima kao što su Lurd, Fatima, Čenstahova, Međugorje, okuplja daleko više vjernika

nego tu, no i oni koji su tu okupljeni pronalaze isto ono što i svi hodočašnici ondje: Mariju Isusovu majku, Majku Crkve i svoju Majku, djelatnicu milosti.

Poslije svete mise svećenici i vjernici poredali su se iza križeva i barjaka, a Marijine djevojke (Márialányok) su naizmjenice nosile kip Bezgrešne Djevice. Čovjek se sa svijećom u

ruci stvarno osjećao slično kao u Lurdu, kada je procesija krenula uz postaje križnog puta u mraku, što ima veliku simboliku. Vrativši se u crkvu, zajedno smo izmolili posvetnu molitvu Bezgrešnom Srcu Marijinu.

Puni lijepih utisaka i duhovno bogatiji vratili smo se svojim kućama.

Janez Jelen, salezijanac

PREDSTAVLJENA KNJIGA "SVETI JURAJ U PETROVARADINU"

U svečanoj dvorani Biskupskog vikarijata u Petrovaradinu u subotu 21. kolovoza predstavljena je knjiga *Sveti Juraj u Petrovaradinu* mons. Marka Kljajića, župnika i petrovaradinskoga dekana. Na predavljanju su bili nazočni đakovački i srijemski pomoćni biskup Đuro Gašparović, petrovaradinski župnik mons. Stjepan Miler, predstavnici lokalne samouprave predsjednik Hrvatskoga nacionalnog vijeća SiCG mr. Josip Ivanović sa četiri dopredsjednika, direktor NIU "Hrvatska riječ" Zvonimir Perušić, članovi srijemskih hrvatskih kulturnih udruga iz Srijemske Mitrovice, Golubinaca i Slankamena te velik broj zainteresiranih iz cijeloga Srijema. O knjizi su govorili recenzenti prof. Zdenko Samaržija i Tomislav Bašić-Palković. Promociju je uljepšao prof. Đuro Rajković, otpjevavši uz klavir skladbu Ilije Okrugića "Domovino, slatko milovanje". /IKA/

SREBRNA MISA PREČ. JOZE DUSPARE

Golubinački župnik i začasni kanonik Stolnoga kaptola preč. Jozo Duspara proslavio je 5. rujna u župi sv. Jurja u Golubincima 25. obljetnicu svećeništva. Slavlje je započelo svečanim ophodom i ulaskom u crkvu đakovačkoga i srijemskoga pomoćnoga biskupa i generalnog vikara za Srijem Đure Gašparovića, svećenika, ministranta, redovnika i vjernika u narodnim nošnjama iz Golubinaca i Bosanske posavine. Euharistijsko

slavlje pred oko 400 okupljenih vjernika predvodio je biskup Gašparović u koncelebraciji kotorskoga biskupa Ilije Janjića i osamnaest svećenika iz Srbije i Crne Gore, Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Među sudionicima slavlja posebno su pozdravljeni šezdesetak gostiju iz Žeravca u Bosanskoj posavini, rodne župe preč. Jozu u pratnji njihova župnika fra Ante Tomasa. Prigodnu homiliju izrekao je fra Ante, čestitavši slavljeniku i izrazivši ponos njegove rodne župe iz koje je potekao kao i petnaest redovnika i šesnaest svećenika. Propovjednik je istaknuo još jednu poveznicu Srijema i Bosanske posavine, a to je veliko stradanje katoličkoga puka u posljednjih petnaestak godina u oba kraja. Također je istaknuo ulogu koja pripada vjernicima tih stradalničkih krajeva da budu nositelji mira i pomirenja, bez obzira koliko se to činilo teškim zadatkom. Euharistijsko slavlje nastavljeno je prigodnim prikaznim ophodom dojmljivim na kraju kada je srebrnomisnik pred oltarom i okupljenima izrekao molitvu predanja Bogu, što je u skladu s njegovim mladomisničkim geslom koje je izabrao prije 25 godina: "Prepušti Gospodinu putove svoje i on će sve voditi." Po završetku bogoslužja, nastupili su golubinački tamburaši s prigodnim programom, kao i mlada umjetnica na violini Anamarija Vučić. U ozračju veselja i druženja, proslava je nastavljena u župnom dvorištu uz prigodni domjenak, nastup folklornih društava te izvođenje zabavnih pjesama. /IKA/

Spomen-slavlje o 4. obljetnici smrti
i 54. obljetnici rođenja Ane Gabrijele Šabić

SUSRET ZAVIČAJA I ZAGREBA

Kratak zemaljski život dr. Ane Gabrijele Šabić, Tavankučanke i Zagrepčanke, stao je u samo pedeset godina a urodio je velikim znanstvenim plodovima koji su još uvijek premalo poznati njenom zavičaju. Iako posthumno, Ana Gabrijele gradi snažan most između svoga zavičaja i grada u kojem je djelovala kao profesorica, lektorica, urednica PAKS-a, utemeljiteljica i članica Symbolona, znanstvenica.

Na spomen-slavlje u povodu 4. obljetnice smrti i 54. obljetnice rođenja dr. Ane Gabrijele Šabić, a na poziv dr. Josipa Baričevića, 4. rujna 2004. u Zagrebu okupili su se njeni prijatelji, bliski suradnici, predstavnici više institucija s kojima je ona surađivala i njeni suzavičajnici.

Susret i ručak u Odri u Novom Zagrebu

U samostanu franjevac trećoredaca glagoljaša u Odri (Novi Zagreb), gdje je sjedište interdisciplinarnе Katehetske radne ekipe Symbolon, priređen je ručak za predstavnike nekoliko institucija iz zavičaja i iz Hrvatske. Oko prijateljskog stola uz ručak, iz zavičaja su bili preč. Franjo Ivanković, tajnik Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" i tavankutski župnik, Katarina Čeliković, ravnateljica Hrvatske čitaonice, Grgo Kujundžić, u ime Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" te

preč. Franjo Ivanković predstavlja Institut "Ivan Antunović"

Gabrijeline rodbine, mr. Ervin Čeliković u ime katoličkog mjesečnika *Zvonik* i Hrvatskog društva za pomoć učenicima "Bela Gabrić", te šestero organizatora spomen-slavlja iz Zagreba, Gabrijelini prijatelji, poštovatelji i suradnici interdisciplinarnе ekipe Symbolon: dr. Josip Baričević, prof. Nada Babić, profesori vjeronauka i mentori Ružica Lice, Dragica Pajdaković, Josip Rukelj, Pavo Simović kao i prof. Vlado Luburić, predstavnik Zavoda za školstvo RH i viši

savjetnik u Zavodu.

Ovaj je susret bio svojevrsan nastavak suradnje nakon prošlogodišnjeg znanstveno-duhovnog skupa (10. i 11. listopada 2003.) o 3. obljetnici smrti i 53. obljetnici rođenja Ane Gabrijele Šabić u Subotici i Tavankutu.

Euharistijsko slavlje u franjevačkoj crkvi na Kaptolu

Svečanu misu zadušnicu u franjevačkoj crkvi na Kaptolu predvodio je i propovijedao preč. Franjo Ivanković, župnik Gabrijelina rodnog Tavankuta i tajnik Instituta "Ivan Antunović". U koncelebraciji su sudjelovali dr. Josip Baričević,

Knjiga na dar slikaru Ivanu Vitezu

franjevac trećoredac, voditelj Ekipe Symbolon i predstojnik Katehetskoga instituta KBF-a Sveučilišta u Zagrebu, viši predavač Vlatko Badurina, franjevac trećoredac, suosnivač Ekipe Symbolon i profesor na Katehetskom institutu, te vlč. Ivica Zlodi, zagrebački svećenik, postdiplomand iz religiozne pedagogije i katehetike na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu i župni vikar u Stupniku kraj Zagreba. Na misi zadušnici pjevao je zbor milosrdnih sestara iz Frankopanske 17 u Zagrebu.

Spomen-druženje u prostorijama franjevačkoga samostana na Kaptolu

Nakon sv. mise na spomen-druženju sudjelovao je znatan broj Gabrijelinih kolega, prijatelja, suradnika i poštovatelja. Među njima je bilo i članova/predstavnika više ustanova u kojima je Gabrijela radila ili s kojima je surađivala. Osim već spome-

dr. Baričević pokazuje disertaciju A. G. Šabić

nutih predstavnika interdisciplinarnе Ekipe Symbolon i Katehetskoga instituta KBF-a u Zagrebu, na spomen-druženju je sudjelovalo i više predstavnika drugih ustanova: u plenarnom, pojedinačnom i skupnom promišljanju i razgovoru o dubljem i djelotvornijem uzajamnom povezivanju, ohrabivanju i pomaganju između domovine Hrvatske i zavičaja Bačke. Neki od njih su govorili o konkretnim oblicima međusobnoga pomaganja: prof. Vlado Luburić, viši savjetnik u Zavodu za školstvo RH i član HKD "Napredak", gospodin Stjepan Sučić, potpredsjednik Matice hrvatske u Zagrebu, prof. dr. Hrvoje Vrgoč, predsjednik Hrvatskoga pedagoško-književnog zbora sa sjedištem u Zagrebu, prof. dr. Valentin Puževski, član Upravnog odbora Hrvatskoga pedagoško-književnoga zbora, slikar Ivan Vitez iz Zagreba, član interdisciplinarnе Ekipe Symbolon i suradnik mnogih nakladničkih kuća (jedan od vrhunskih autora slikovnica, afirmiran u domovini i u inozemstvu). Moderator spomen-druženja dr. Josip Baričević prisutnima je priopćio pozdrav dr. Andrije Kopilovića, predsjedavajućeg Instituta "Ivan Antunović" i Andrije Anišića, glavnog urednika *Zvonika*, koji zbog pastoralnih obveza nisu mogli doći, te nakladnika *Kršćanske sadašnjosti* i *Školske knjige*, koji su i ovom prigodom donirali veći broj knjiga i iskazali spremnost za daljnju potporu u tom pogledu (uključujući i doniranje časopisa). Takvu su spremnost iskazali i neki drugi nakladnici.

I ovom prigodom za Suboticu je pripremljeno mnogo knjiga od više nakladničkih kuća, kao i dio knjiga iz zaostavštine pokojne Ane Gabrijele Šabić. Ovom prigodom i Subotičani su predali darove, najnovije brojeve *Zvonika* i najnovije knjige Instituta "Ivan Antunović" i Hrvatske čitaonice.

Izražena je spremnost znanstvenika za suradnju sa svima koji rade na promicanju i povezivanju vjere i kulture.

Ovaj višestruko koristan susret otvara mogućnosti za plodnu suradnju i tako se grade mostovi suradnje koje je davno započela dr. Ana Gabrijele Šabić. Njeni suzavičajnici su zahvalni za sve što je ona u svom kratkom životu namrla a o čijem se oživotvorenju tako ustrajno brine njen bliski suradnik i prijatelj dr. Josip Baričević.

Katarina Čeliković

Piše: dr. Ivan Poljaković

Katolička Crkva - stup i temelj istine

Svaki čovjek si postavlja pitanja: Zašto postojim? Tko je stvorio čovjeka? Koja je svrha čovjekove egzistencije? Što trebam vjerovati? Što činiti? Svatko bi želio znati odgovore na ta pitanja, svatko bi želio znati istinu. Čovjek je kroz povijest pokušavao dati odgovore na egzistencijalna pitanja kroz filozofiju i religiju. Tako danas ima bezbroj ideologija, filozofija i religija koje nude odgovore na ta bitna pitanja ljudske opstojnosti. Mogu se susresti mnogi prodavači "istine", koji nude vrlo primamljivu nauku i brza rješenja životnih problema. Oni će tvrditi da posjeduju istinu koja vodi k Bogu ili neke ideologije koje vode k istini bez Boga (primjerice, nama dobro poznata ideologija komunizma). Kako u tom metežu tisuću "istina" pronaći pravu istinu? S obzirom da je komunizam propao, ateisti (a naročito oni koji su Isusa metlom tukli) ne predstavljaju danas veliku opasnost za vjeru. Za neupućenog katolika fundamentalisti danas predstavljaju veću opasnost. Prvo će vam reći da je rana kršćanska Crkva već u prvim stoljećima, nakon smrti apostola, otpala od prave vjere, da su u nju prodrli poganski običaji i vjerovanja, te da je Katolička Crkva tijekom stoljeća izmislila raznorazne obrede i dogme, koje su u suprotnosti s vjerovanjima prve kršćanske zajednice. Ako progutate ovu prvu tvrdnju, već ste upali u zamku iz koje se teško izvući. Za tako ozbiljnu optužnicu valjalo bi ponuditi i dokaze, međutim ako ih zatražite, nitko vam ih neće biti u stanju pružiti. Odgovori će se svoditi na rekla-kazala, premise i pretpostavke - bez dokaza. Katolička Crkva naprotiv može vrlo sustavno i temeljito dokazati da je vjera koju naučava identična s vjerom rane kršćanske zajednice.

Isus je rekao sv. Petru: "Ti si Petar - Stijena, i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju" (Mt 16,18). Jedino Katolička Crkva postoji od Isusovog vremena do današnjeg dana. Papa Ivan

Pavao II je samo posljednja karika u jednom neprekidnom lancu koji vodi sve do prvog pape sv. Petra apostola. Ni jedna druga crkva ne može ustvrditi da je osnovana izravno od Isusa Krista. S obzirom da je to sveopće poznata činjenica, fundamentalisti moraju zaigrati na kartu otpadništva od prave vjere. Da bi bili u stanju prodati svoju "istinu", fundamentalisti vas moraju prvo uvjeriti da je Katolička Crkva otpala u vjeri od prvobitne kršćanske Crkve. Međutim, Isus je obećao: "Sagradit ću Crkvu svoju, i vrata paklena neće je nadvladati" (Mt 16,18). To je Isusovo obećanje da Crkva koju je on osnovao nikada neće otpasti od prave vjere ili nestati (neki fundamentalisti tvrde da je prva kršćanska Crkva potpuno nestala tijekom prvih stoljeća kršćanstva, te su upravo oni nosioci prave vjere). Tvrditi da je Isusova Crkva otpala od vjere koju su naučavali apostoli, značilo bi nazvati Isusa lažljivcem i krivim prorokom.

Isus je osnovao samo jednu Crkvu, a ne skup raznih crkava. Njegova Crkva naučava vjeru, koja je ista kao ona koja nam je predana od apostola (Jd 3). Katolička Crkva nikada nije promijenila ni jednu dogmu (obvezno vjerovanje), samo je definirala i razjasnila već postojeće vjerovanje, koje obvezuje sve članove Crkve. To je jedinstvo vjere na koje je njegova Crkva pozvana (usp. Fil 1,27; 2,2).

Crkva koju je Isus osnovao je sveta, jer je Isus svojom milošću čini svetom (usp. Ef 5,25-27). To ne znači da su svi njeni članovi sveti, Isus je rekao da će u njoj biti dobrih i zlih (usp. Iv 6,70) i da neće svi njeni članovi ići u nebo (usp. Mt 7,21-23). Ali Crkva je sveta sama u sebi jer je ona izvor svetosti po Isusu Kristu, jer se u njoj čuva i prenosi s pokoljenja na pokoljenje istina kakvu nam je predao Isus Krist, a da se nije iskrivila, iako se prenosi po ljudima sklonima grijehu.

Isusova Crkva je katolička (na grčkom "katolički" znači sveopći ili univerzalan) jer je ona otvorena za sve ljude, bez razlike na rasu, naciju ili jezik. Najstariji sačuvan zapis riječi "Katolička Crkva" potiče iz 107. godine, kad je Ignacije Antiohijski koristio taj naziv da bi opisao Crkvu koju je osnovao Isus, te da bi je tako razlikovao od drugih sekta koje su postojale u to vrijeme. Ignacije (rođen u Siriji oko 50. god.) je bio učenik apostola, te je vrlo vjerojatno da je taj naziv preuzeo od samih apostola.

Isusova Crkva je apostolska jer naučava apostolsku tradiciju koja je usmeno i pismeno predana od apostola. Apostoli su bili prvi biskupi, te se od njih nastavlja neprekidan lanac biskupskih nasljednika sve do današnjih dana. Oni vjerno prenose Kristovu nauku zasnovanu na usmenoj predaji apostola (Sveta predaja) i Svetom pismu. Službeni crkveni spisi, kao i spisi crkvenih otaca iz prvih stoljeća dokazuju da je prva kršćanska Crkva bila potpuno katolička u svojoj nauci. Sve što su prvi kršćani vjerovali, naučava se i danas u Katoličkoj Crkvi. Nitko ne može to osporiti.

Katolička Crkva je kroz 2000 godina ostala jedna, sveta, katolička i apostolska - ne zahvaljujući ljudskoj umnosti, već zato što Bog čuva svoju Crkvu (Mt 16,18; 28,20). Bog je vodio Izraelce kroz pustinju osvjetljavajući im put stupom ognja (Izl 13,21). I danas nas Bog vodi kroz život osvjetljavajući nam put kroz Katoličku Crkvu, koja je "stup i temelj istine" (1 Tim 3,15). Isus je rekao svojim apostolima (pa time i njihovim nasljednicima - biskupima i svećenicima), "Tko vas sluša, mene sluša. Tko vas prezire, mene prezire" (Lk 10,16). Isus je obećao da će svoju Crkvu voditi u svoj istini (Iv 16,12-13), te nas upozorio da se čuvamo lažnih nauka (Mt 7,15; 24,11.24; Mk 13,22; Lk 6,26; 2 Pt 2,1; 1 Iv 4,1).

25. rujna

Aurelija (Zlata, Aranka)

(+ oko 304.)

- Aurelija mučena prije 1700 godina • Aurelija - kći slavnoga francuskog kralja • na silu je htjeli udati • skonila se u Regensburg • pokornica • moliteljica • više od 50 godina dragovoljno zatvorena • umrla 1027. • zaštitnica djevojaka pred udajom • zaštitnica pokornica i pokornika •

U Subotičkoj biskupiji je češće ime Zlatko, premda nije rijetko ni ime Zlata. U Subotici se ime Aurelija čuje u hrvatskom obliku Zlata, a u Somboru se sve do nedavna rabio mađarski oblik imena Aurelija: Aranka, no u novije vrijeme se sve više čuje hrvatski oblik toga imena: Zlata. Muški oblik toga imena je Aurelius. Poznato je da je u 2. stoljeću vladao rimski car **Marko Aurelije**. Tako je i ime Aurelia izvedenica iz tog muškog imena, koje je zapravo bilo rimsko obiteljsko ime, nešto kao danas prezime. Aureus na latinskom jeziku znači zlatan. Ime Aurelije se u hrvatskom jeziku pojavljuje kao Zlatko ili u ženskom obliku Zlata, a u njemačkom kao Aurel. Dvije su svete zaštitnice onih koje nose ime Zlata ili Aranka. Jedna je bila mučenica, a druga velika pokornica. I jedna i druga sveta Aurelija se slave 25. rujna ili 15. listopada.

Aurelija - mučenica

Prema predaji vezanoj za njezino štovanje u Strasbourgu (sjeveroistočna Francuska), sveta Aurelija je bila pratilja svete Uršule Kölnske. Aurelija je bolesti radi morala ostanu u Strasbourgu, dok je Uršula nastavila put u Köln. O svetoj Uršuli govori jedna legenda iz kasnijih vremena, da je oko sebe okupila skupinu djevojaka koje su zajedno s njom vjerojatno za vrijeme progonstva cara Dioklecijana, oko 304. godine bile mučene i ubijene radi vjere. Tako je i sveta Aurelija pretrpjela mučeništvo za vrijeme cara Dioklecijana. Kroz čitavi srednji vijek se živjelo u uvjerenju da se njezin grob nalazi u nekadašnjoj crkvi svetoga Muricija u Strasbourgu. I u samoj strasburškoj katedrali se nalazi vitraj iz 13. stoljeća koji također svjedoči o štovanju svete Aurelije. Sveta Aurelija se u srednjem vijeku najviše štovala u Strasbourgu, i na Bodenskom jezeru. U Bregenzu (Austrija) je sveti **Kolumban** 611. godine već našao u njezinu čast podignutu kapelu, te je iz Strasbourga dio njezinih relikvija tamo prenio. Ta se dakle sveta mučenica slave i u Austriji.

Aurelija - dragovoljno zatvorena više od 50 godina

U Regensburgu na svetu Aureliju pokornicu podsjeća, za njezine smrtne ostatke podignut raskošan grob iz 1330. godine. Tamo je prikazana kao princeza. Regensburška predaja kaže da je sveta Aurelija bila kći francuskog kralja **Huga Capetsa**. Taj je kralj na glasu po tome, što je od 987. godine, kad je izabran za francuskoga kralja, Pariz postao glavni grad Francuske. U Regensburgu je živjela u vrijeme svetoga biskupa **Wolfganga**, kojega je papa Lav IX. već 1052. godine proglasio svetim. Kad su je na silu htjeli udati, Aurelija je pobjegla od kuće, te je sklonište našla u benediktinskom samostanu svetoga Emerama u Regensburgu. Tamo se dala zatvoriti te je ostatak života, više od 50 godina, proživjela kao reklusa. Nekada se njezin grob na dan 15. listopada ukrašavao svečanom tapiserijom i svijećama. Umjetnici je prikazuju kao hodočasnica u Regensburgu, u Strasbourgu kao djevicu s palmom, i kao kraljevnju. I strasburška i regensburška predaja, prema mišljenju povjesničara, svrstavaju svetu Aureliju u svijet legendi.

Tko je reklusa

Inklusa, reklusa (latinski *inclusa*, *reclusa*) su bile vjernice koji su svetost života nastojale ostvariti jednim posebnim vidom pustinjačkog života. Dio života ili cijeli život bi provodile tako što bi se zatvorile ili bi se dale zazidati u kakvu prostoriju, koju nikada nisu napuštale. Vrijeme su provodile u molitvi, meditaciji i pokori. U Rusiji su poznati primjeri takvog pustinjačkog života sve do 19. stoljeća. Takav način pustinjačkog života je doživio svoj procvat od 8. do 12. stoljeća. Uz samostane ili crkve su se zatvarali, a katkada i zaziđivali i vjernici i vjernice. Obred zatvaranja je obavljao ili opat samostana ili sam biskup. Kandidatice i kandidati za takav način života su morali proći vrijeme kušnje, prije nego što su nad njima

biskupi ili opati obavili poseban obred zatvaranja, koji je sličio redovničkom polaganju zavjeta ili čak obredu sprovođa. Obično su se zatvarali tako da je njihov život sličio utamničenju. Takav oblik pustinjaštva su prihvaćale više vjernice nego vjernici. Neke su od njih bile izravno podložne mjesnom župniku, a druge poglavaru kojeg prosjačkog reda ili opatu. Pojedinačni slučajevi reklusa ili inklusa su se pojavljivali još u 17. stoljeću u Belgiji i Francuskoj. Trenutno je taj način života ostao jedino kao mogućnost u redu kamalduležana.

Dvojbe o svetoj Aureliji

Teško je govoriti o svetoj Aureliji, budući da se povijesni podaci miješaju s onima iz legendi. Je li bila reklusa ili mučenica? Je li rođena u 3. stoljeću a umrla 304. godine? Ili je umrla u Regensburgu 15. listopada 1027. godine? Koja je od njih prava. Jesu li postojale dvije ili samo jedna? To su samo neka od pitanja. U njemačkim krajevima se i danas slavi spomendan svete Aurelije upravo 15. listopada. Doći do povijesnih činjenica o životu svete Aurelije za sada ostaje nemoguće. Iza imena Aurelija kriju se činjenice i pojave vezane uz više osoba istoga imena. Možda se radi o Aureliji koja se štovala u Bregenzu već za vrijeme svetog Kolumbana, a bila je mučena 304. godine u Strasbourgu. Ipak bi to više nego milenijsko štovanje svete mučenice Aurelije trebalo raspršiti svaku dvojbu o njezinom postojanju. Radi se, dakle, svakako o dvije različite osobe. Jedna, ona starija je mučenica, a druga je svetost života ostvarila kao pustinjakinja. Nju su vjernici štovali u Regensburgu a umrla je kao reklusa. Pisac **Schauber** i **Schindler** su mišljenja: "Jedno je posve sigurno: Sveta se Aurelija stoljećima jako štovala u različitim europskim krajevima. Najvjerojatnija povijest života svete Aurelije bi bila ova: Sveta je Aurelija živjela negdje od 975. godine kod benediktinskog samostana svetoga Emerama u Regensburgu kao reklusa. Njezin duhovni vođa je bio veliki regensburški biskup sveti **Wolfgang**. Aurelija je zatvorena živjela više od 50 godina, a onda je prema predaji umrla dne 15. listopada 1027. godine". O tome spomenuti pisci pišu u djelu *Heilige und Namenspatrone im Jahreslauf*, na 532. stranici.

Dok je prva sveta Aurelija zaštitnica onih koji trpe progonstvo zbog vjere i uvjerenja, druga je sveta Aurelija zaštitnica pokornika, pokornica, i djevojaka koje se spremaju na udaju.

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

Usmena molitva

Piše: o. Ante Stantić, OCD

1. Molitva ima više oblika. Jedan od oblika je svakako usmena molitva. Kako usmena molitva ne bi bila neko naklapanje s puno riječi, nego čin dostojan kršćanina, važno je, ističe SB. o. Gerard, da nastojimo "čistiti dušu, vjerovati da je Isus uz nas i da barem letimice upiremo oči na Isusa". (1)

Kroz molitvu Očenaša naš kandidat za oltar nam na konkretan način pripućuje kada su prisutne u našoj usmenoj molitvi sastavnice vjere i našega "upiranja pogleda na Isusa: "U molitvi Očenaša, piše on, je u tolikoj mjeri sadržana savršenost i motrenje Boga da ih bez svake druge knjige, možemo postići ako po Očenašu živimo. Ako Očenaš dobro izmolimo i po njemu živimo, možemo se obogatiti. Tko dakle Očenaš moli neka se ne boji: dobit će ono što će ga spasiti". (2)

2. Kako bi po usmenoj molitvi sačuvali dinamizam njezinih sastavnica, znači da je potrebno, dok "upiremo oči na Isusa" mislimo punim vjere, imati pred očima sadržaje Očenaša i po njima živjeti. Treba dakle čvrstom nakanom punom vjere posvješćivati u duši da nam je Bog otac, da želimo proslaviti njegovo sveto ime, da nam je želja pridonijeti nadolasku njegova kraljevstva, vršiti njegovu volju, voljeti bližnjega, da nam Bog pomogne oduprijeti se navala Zloga.

Ovako shvaćena usmena molitva ne samo da nije "naklapanje" nego nije ni intimistička, ni sebična, jer po takvoj molitvi ne samo da hranimo dušu i jačamo povezanost s Bogom, nego nam ona služi da dublje poniremo u Božje tajne, da nam se usmena molitva pretvori u molitvu razmatranja, da se rasplamsa naša ljubav prema bližnjemu.

Kako bi smo postigli takve učinke usmene molitve, o. Gerard nam preporučuje recept sv. Terezije do Djeteta Isusa: "Kad Maloj Tereziji, piše on, dobra misao nije dolazila, ona je polagano Očenaš ili Zdravo Mariju izmolila, pa joj se srce upalilo i duša ojačala" (3). Jednako tako upozorava da molitva ne smije biti traženje slasti nego traženje i vršenje volje Božje jer "sladunjiva" molitva je sebična, "jer tko se slatko Bogu moli

sebi se umiljava i naslađuje... a Bog djeluje u nama kada naša snaga spava" a to se događa kada kažemo "budi volja Tvoja" (4). Ovaj zadnji navod iz Gerardovih zapisa je vrlo značajan, jer po njemu saznajemo da je naša molitva vrlo dobra i onda kada smo suhi, ali predani volji Božjoj, kad molimo zato što Boga volimo i želimo ga proslaviti.

Kad je usmena molitva tako shvaćena i prakticirana, ona tada pomaže duhovni rast, hod za Isusom, i pridonosi spasenju drugih ljudi. Tko se s Isusom na ovakav način povezuje: "U tome gori vatra ljubavi, taj i druge upaljuje, taj Isusa nasljeđuje", ističe o. Gerard (5). Tko tako moli ne razgovara samo s Bogom već i drugima pripućuje što je u molitvi otkrio ili, kako piše o. Gerard, "drugima kaziva što je u molitvi naučio" (6).

3. Iz navedenih zapisa SB o. Gerarda Tome Stantića već možemo uočiti da i usmena molitva, da bi bila autentična, mora poprimati neka obilježja molitve razmatranja. Također uočavamo da je autentična molitva, pa bila ona i usmena, jedan susret s Isusom Kristom i preko njega s Ocem našim koji je na nebesima, a jednako tako raste i briga za našega bližnjega. Osim toga, ovako shvaćena molitva "izdiže" čovjeka da, kako piše o. Gerard, "kada ga teret pritiskuje, ("pripuši"), da se ne uguši". Da se neće "nikada ugušiti tko se po molitvi odgušuje" (7).

Lako je iz navedenoga zaključiti da nas o. Gerard Tomo Stantić ovim svojim zapisima potiče na ozbiljno razmišljanje kako bismo unaprijedili naš molitveni život te naše sudjelovanje u liturgijskoj molitvi, kako se ona ne bi pretvorila u puke riječi, u formalizam, koji ne hrani dušu.

(1) Th.p., 542.

(2) Milosrdnost Isusova, 009895

(3) Biser Mišljenja, 004252

(4) Sjedinjenje s Isusom, 21

(5) Put k Isusu, 004845

(6) Blago duše, 008366

(7) Th.p., 788

RADOVAN GRGEC rođen je 1929. godine u Zagrebu gdje je i diplomirao romanistiku na Filozofskom fakultetu 1956. Kao gimnazijalac, iz političkih razloga, boravio je četiri godine u zatvoru.

Dugogodišnji je urednik i upravitelj HKD sv. Ćirila i Metoda. Glavni je urednik kalendara *Danica* i književnog časopisa *Marulić*.

Piše prozu i poeziju. Preveo je više od dvadeset knjiga na hrvatski jezik.

PERICI

Gledam te, sine, kako se igraš
cipela punih zemlje i blata
u dvorištu kojim je nekad
trčao i tvoj tata.

Gledam te kako se trudiš
i znoj kako ti rosi čelo
i svaki napor pod kojim stenješ
u moje ulazi tijelo.

Uspomene naviru redom.
U tom mališu što skače ko ždrijebe
prepoznajem drugog jednog dječaka,
prepoznajem sebe.

Pitam se tjeskobno kakva budućnost
ovoga dragog dječaka čeka.
Nazirem sunce a zatim oluju.
Primiče se izdaleka.

I molim Boga da mu oslobodi pute
od pogibelji i zla što hara.
Dragi Bože, potrebna su mu
bar dva anđela čuvara.

Piše: Mirko Štefković

“PISMO BISKUPIMA KATOLIČKE CRKVE O SURADNJI IZMEĐU MUŠKARCA I ŽENE U CRKVI I SVIJETU”

- prikaz dokumenta -

U posljednjih dvadesetak godina Sveta Stolica je često puta podizala glas s ciljem obrane ljudskog dostojanstva. Gore navedeni dokument, odobren od sv. Oca, a 31. 05. 2004. objavljen u Kongregaciji za nauk vjere, ima isti cilj. Ipak, ovdje se ne radi o ugnjetavanju odnosno uskraćivanju sloboda kojoj društvenoj kategoriji, na koje se želi reagirati, nego je problem određeni “slobodarizam”, kojim suvremeni misaoni pravci, pod izlikom promicanja istinskih ljudskih vrednota, pomućuju pravu sliku o čovjeku i njegovoj ciljnosti.

Promicanje prava žene u društvu i Crkvi u proteklih nekoliko godina poznaje dva pravca. Prvi podcrtava stanje njezine podređenosti, te posljedično izaziva bunt i neprijateljstvo između spolova, dok drugi spolne razlike vidi kao jednostavne povijesno-kulturne uvjetovanosti, pri čemu se tjelesna različitost (spol) pokušava obezvrijediti, a ona kulturalna (rod) pre naglasiti. U oba slučaja poimanje obitelji se dovodi u pitanje, ali isto tako i ljudska osoba, koja se želi osloboditi vlastitih bioloških uvjetovanosti, i oblikovati se po svom ukusu. Tako poimana nastojanja oko oslobađanja žene znače kritiku “navodne” patrijarhalne slike o Bogu u Svetom pismu, te obezvređivanja činjenice da je Sin Božji uzeo ljudsku narav u muškom obliku. Nasuprot predloženom neprijateljstvu između spolova odnosno zanemarivanju njihovih razlika, Crkva govori o djelatnoj suradnji, upravo u prepoznavanju i priznavanju različitosti između muškarca i žene.

Prvi dio dokumenta je svojevrsna antropološka analiza prva tri poglavlja Knjige postanka. Istina o čovjeku stvorenom na “sliku i priliku Božju” (usp. Post 1,26) predstavlja nepromjenljivi temelj kršćanske antropologije. Prvo izvješće o stvaranju vidi jedan uređen svijet, u kojem različitost omogućuje odnos među bićima. Tako je čovjek, izričito kao muško i žensko, slika Božja (usp. Post 1,27). Drugo izvješće o stvaranju jednako potvrđuje spolnu razliku između muškarca i žene, po kojoj oni postaju “jedno u zajedništvu” (usp. Post 2,24). Uzajamna usmjerenost jedno na drugo u znaku darivanja, odsjaj je slike Božje u čovjeku. Čovjek, muškarac i žena, je “biće za drugo”, i zato je kruna Božjeg stvaranja. On je “veoma

dobar”, i kao takvog ga je Bog želio i stvorio. Međutim, kada u taj odnos uđe grijeh, kada čovjek u Bogu ugleda neprijatelja, sam uzajamni odnos između muškarca i žene biva izopačen. Suprotno, kada odnos između muškarca i žene biva narušen, tada i pristup Bogu postaje upitan. Zato je u pitanjima odnosa muškarac-žena važno za polazišnu točku ne uzeti situaciju grijeha, nego Božji plan stvaranja, odnosno otkupljenja. Ranjeni odnos muškarca i žene obuhvaćen je otajstvom uskrsnuća Isusa Krista, po kojem njihova različitost nije razlog neslaganja, nego mogućnost suradnje.

Polazeći od “sposobnosti za drugo(g)”, u drugom dijelu dokumenta je predstavljena aktualnost vrijednosti žene u životu društva. Pravo materinstvo, koje se ne zadovoljava samo fizičkim davanjem života, nego u sebe uključuje i duhovnu dimenziju, osvjetljuje sve druge vrijednosti, koje je žena pozvana ucijepiti u društvo. Tu se prije svega misli na smisao za konkretno, u osnovnoj stanici društva i Crkve, obitelji. Zato ispravno vrednovanje i poštivanje rada u obitelji mora biti zakonski regulirano, što bi mnogim ženama omogućilo harmoniziranje napetosti obitelj-radno mjesto. Promicanje prava žene unutar društva znači njegovu cjelokupnu hominizaciju, i to preko vrijednosti dostupnih samo zahvaljujući ženi.

Spomenute ženske vrijednosti su aktualne i za život Crkve, a utjelovljene su u osobi Marije, kao stalni poziv na slušanje i prihvaćanje Božje Riječi. To pak ne znači vratiti se nadživljenoj pasivnoj slici žene, nego prihvatiti put ljubavi, koji je sposoban dovesti sve do spasonosne muke. Zato je to put svakog kršćanina, bez obzira na spol, iako je ženi svojstvenije živjeti ga s osobitim intenzitetom i naravnošću. Prihvatiti to svjedočanstvo žene znači odbaciti napast samodostatnosti, tj. otvoriti srce obraćenju u poniznoj molitvi za transparentnost pogleda, koji je spreman priznati vlastiti grijeh, ali istodobno prihvatiti i milost koja ga liječi. Ta milost je uskrsnuće, u čijem svjetlu iskonska dobrota supružnika, bez obzira na sve rane i nepravde, po snazi oprostjenja i dara samog sebe još bolje sja, jer za temelj nema samo krhku ljudsku odluku, nego čvrsti kamen vjere u Krista, raspetog i uskrslog.

Hrvatske katoličke
Internet stranice (XXXI.)

Križ života

www.kriz-zivota.com

Pojavom interneta stvorena je nova vrsta “nakladništva” - internet magazini, koji izlaze periodično ili jednostavno rade povremeni update bilo tako što novi podaci zamjenjuju stare ili se pak dodaju postojećim. Koristeći se dobrom stranom cyber magazina - a prije svega to što su jeftiniji i brži od klasičnih “papirnatih” novina - nastalo je nekoliko hrvatskih katoličkih internet magazina, među kojima je i Križ života koji se nalazi na adresi:

www.kriz-zivota.com

Premda je manje poznat no neke druge internet stranice, jedna od značajki po kojoj se Križ života razlikuje od većine novina prikazanih u ovoj rubrici, jest što je u prvome redu namijenjen čitanju preko interneta, dok je papirnato izdanje skromnije i tek pokriva one koji nemaju pristup internetu. Na stranici je više podlinkova s različitim rubrikama poput komentara, duhovnog kutka, velikana crkve itd., no svakako su najznačajni tekstovi koji se odnose na aktualnosti iz javnoga života, osobito one koje imaju vjersku ili religijsku dimenziju, nerijetko kontroverzističku, ili se pak na neke aktualne teme želi dati novi pogled, različit od onoga koji diktiraju veliki mediji, čime zaslužuje posebnu pozornost svih katoličkih internet surfera.

Glavni urednik, izdavač i webmaster Križa života je **Hrvoje Cirkvenec** iz Zagreba. Križ života je nastao iz listića Križ koji se pojavio 1996. godine, iz kojega se razvio časopis Križ života, koji svoju internet stranicu ima od kraja 2002. godine. Prema najavama na stranici, u planu je skoro pokretanje web portala s još atraktivnijom ponudom.

s. b.

Piše: dr. Andrija Kopilović

**26. 09. 2004. - DVADESET I ŠESTA
NEDJELJA KROZ GODINU***Am 6,1a.4-7; 1 Tim 6,11-16; Lk 16,19-31***Krepost je društvena**

Pravednost prema svima i traženje Boga svjedoče o našem čvrstom prijanjanju uz Kristovu poruku. Ne može biti pravi kršćanin onaj koji misli samo na sebe. Pavao u poslanici Timoteju dodiruje narav kreposti koja oblikuje pravog kršćanina. Prvi uvjet da uopće netko može biti krepostan jest "ispražnjivanje" samoga sebe od svoje sebičnosti. Milošću dobivamo one tri božanske kreposti: vjeru, ufanje i ljubav, dok ostale kreposti trebamo u sebi izgrađivati surađujući s milošću koja nam se stalno daje kao svjetlo i snaga. Bez tog takvog ustrajnog rada na samome sebi ne može se govoriti o kreposti kao trajnom raspoloženju: uvijek dobro činiti a zlo izbjegavati. Međutim, kršćanstvo kao vjera i kršćanin kao pojedinac nezamisliv je bez tih svjedoka ne samo navještaja kršćanske vjere nego baš svjedočenja kršćanskog krepostnog života. Za Pavla je to "boj vjere", "vijenac pravde" i "život vječni". Da je to moguće, vjernoga učenika sam apostol opominje i predočava mu pojedinosti njegova života u kojima se to i očitovalo. Dakle, krepost u nama je svjedočanstvo vjere za druge.

**10. 10. 2004. - DVADESET I OSMI
NEDJELJA KROZ GODINU***2 Kr 5,14-17; 2 Tim 2,8-13; Lk 17,11-19***Svjedok uskrslog Krista**

Poput Isusa, i njegov učenik svjedoči za svoju vjeru riječju i primjerom. Bez obzira što učinimo, Bog uvijek ostaje vjeran pa i onda kada ga zaniječemo. Zvuči nevjerovatno ali je istina. Prvo, Isusov učenik uvijek je svjedok. Svjedočanstvo je uvijek čin bez obzira na okolnosti. Ono se najviše očituje onda kada je povezano trpljenjem. U stvarnosti, svjedočanstvo jest izazov u časovima trpljenja. Trpljenje kao put je izgradnja samoga svjedoka. Evanđelje je za mnoge apsurdno, a za one koji vjeruju radost. Tako je i trpljenje za mnoge apsurd, a za one koji ga znaju prihvatiti i svjetlom vjere opravdati, ono je izvor osobite snage, pa i samoga života. To je smisao "umiranja s Kristom", ali i kraljevanja. Ono što je još u ovom odlomku važno jest druga misao koju apostol spominje: naša trajna obveza da budemo svjedoci. No, ako i pogriješimo, ako se to slučajno našom slabošću dogodi, Bog i onda vjeran ostaje jer je Bog nepromjenjiva stvarnost. To ne opravdava naše zanemariivanje poziva svjedoka, a nas hrabri da se iz svih kriza puni nade mogemo podići jer nam je Bog kao učenicima darovao milost koju nam uvijek ponovno vraća da bismo se mogli spasiti. Naime, u Savezu koji je sklopio s nama Bog se obvezao na vjernost i neće je nikada opozvati, ni promijeniti. Kakve li utjehe, ali i poslanja za nas!

**3. 10. 2004. - DVADESET I SEDMA
NEDJELJA KROZ GODINU***Hab 1,2-3; 2,2-4; 2 Tim 1,6-8.13-14; Lk 17,5-10***Učenik**

Isusov učenik ne smije biti pokoleban pred neprijateljstvom svoje sredine. Duh Kristov mu je vazda pratilac i jamac. Apostol Pavao u početku druge poslanice svom učeniku Timoteju podsjeća na vjernost onim idealima radi kojih je Pavao položio ruke na Timoteja i tako ga učinio baštinikom apostolskog nasljedstva - zaredio za biskupa. To je milosni dar Božji ali je do Timoteja došao po apostolu Pavlu. Opravdano, Pavao od "svoga čovjeka" kojega je učinio Božjim čovjekom, očekuje vjernost i ustrajnost. Vjernost prema Bogu i ustrajnost u milosnom životu, kao i vjernost njemu i ustrajnost u uzajamnoj povezanosti, poštovanju i ljubavi. Milosni dar koji je u nama treba brižno njegovati, raspirivati kako bi stalno bio vidljiv ali i plodonosan, jer ni jedan dar nismo primili za sebe niti za to da samo nama koristi, nego isključivo da bude sredstvo posvećenja i drugih. Pavao se i osobno oslanja na taj milosni dar i očekuje da se učenik nikada ne odreće svoga učitelja napose ne onda kad je taj učitelj nemoćan, star ili "okovan". Dakle, učenik je dotle učenik dok je po njemu prepoznatljiv i sam učitelj. Svi smo mi učenici Isusa Krista i samo u toliko kršćani ukoliko "raspirujemo" dar milosti i Krist Učitelj biva prepoznatljiv u nama - učenicima.

**17. 10. 2004. - DVADESET I DEVETA
NEDJELJA KROZ GODINU***Izl 17,8-13; 2 Tim 3,14-4,2; Lk 18,1-8***Riječ Duhom nadahnuta**

Kršćanin zna da Bog govori u Bibliji. Zbog toga on može i danas tu riječ navješćivati sa sigurnošću. U ovom odlomku apostol Pavao otvara pred nama trajni izvor navještaja riječi. Naime, podsjeća svoga učenika Timoteja na neizrecivu i neiscrpnu snagu koju nam nudi Božja Objava. Ta Objava je zapisana Riječ Božja - Sveto pismo. Ono se ne može "naučiti", jer je govor vjere i dijalog s Bogom. On stalno traje i u uzlaznoj je liniji. Komunikacija čovjeka s čovjekom može ići i silaznom linijom ali komunikacija s Bogom po Pismima uvijek je uzlazna linija jer nas povezuje s onim koji je temelj objave, a to je sam Bog. Stoga su Pisma prikladna kako Pavao piše za sve životne dobi i okolnosti. Stoga Apostol ima snage ne samo moliti nego i zaklinjati samim Isusom Kristom, umrlim i uskrsnim, svoga učenika da tu Riječ i samo nju neumorno propovijeda u svim okolnostima. Ta propovijed nije samo pouka nego uvjeravanje, prijetnja, zapovijed. Ne poznaje granice nemogućnosti, granice vremena, ni slabosti. Ta snaga ne dolazi od čovjeka nego od Boga. Stoga je potrebna i "božanska metoda" navještaja, a to su strpljivost i poučljivost. Ako to vrijedi za navjestitelje, onda vrijedi i za nas kad god otvorimo Božju Riječ.

POLITIKA SRCA I ZAUZIMANJE ZA CIVILIZACIJU LJUBAVI

/iz propovijedi biskupa Škvorčevića/

Preuzvišeni g. biskupe domaćine, draga braćo i sestre!

Evo nas ponovno na Vašem subotičkom Bunariću. Ovdje danas progovara više znakova, koje bi trebalo razumjeti. Govor je to koji ima svoju dublju snagu nego li onaj naš svakidašnji.

Podimo redom. Ponajprije vi ovdje prisutni prvi ste veliki i snažan znak. Vi ste ljudi koji računaju s Bogom i želite oblikovati svoj život po njegovoj riječi. Znam da postoje mnoga nastojanja i ovdje u ovoj zemlji da se nekim ljudskim sposobnostima i mogućnostima oblikuje ljudski život. Neka su blagoslovljeni takvi pokušaji. Ali one ostaju u granicama naših ljudskih mogućnosti. Postoje, međutim, Božje mogućnosti s kojima vi računate i iz kojih želite graditi svoj život i očovječiti ga.

Nema te politike, nema te snage, nema toga oružja koje može tako preokrenuti svijet kao što ga može promijeniti čovjekovo srce koje je oblikovao Bog ljubavi.

K tome, na Bunariću su se okupljali mnogi vjernici tijekom dugog vremena. Ova voda upućivala ih je na onaj Izvor koji je potekao k nama s Božjih strana u Sinu Očevu, Isusu Kristu. A Marija držeći Isusa na svojim rukama trajno je govorila: Evo vam Onoga koji je vaša snaga, vaš smisao i život. Taj govor vjere i duh svih onih koji su se tijekom dugih vremena okupljali na ovom izvoru oko Marije, prisutan je danas među nama. Stoga mi ovdje ne stojimo na bilo kakvom tlu, nego na duhovnom susretništu između Boga i čovjeka, vjernika prošlih i sadašnjih naraštaja.

* Bog živo misli na čovjeka i srce mu dršće nad njim i njegovom sudbinom

Od nekog vremena na Bunariću časti se lik Gospe od suza. On nas podsjeća da je 1953. u Sirakuzi jednostavan, gipsani kip proplakao ljudskim suzama. U Gospinu liku ovdje susrećemo stoga govor o ljudskim suzama i boli u nekom njihovom dubljem smislu. Konačno, ovdje je prisutna među nama i Božja riječ koju smo vam navijestili. Dopustite mi da nastavim naše razmišljanje upravo polazeći od nje.

U današnjem prvom čitanju, u ulomku iz knjige Jeremije proroka, čuli ste izvještaj o starom plaču žene imenom Rahela. Negdje na svršetku sedmog i početku šestog stoljeća prije Krista, Jeremija duboko proživljava sudbinu svoga

naroda koji je dospio u babilonsko sužanjstvo. Izgubio narod svoje ime i prezime. Izgubio kralja, svećenike, proroke i hram te dospio u progonstvo. Stvorilo se tada ono nutarnje ljudsko stanje koje nazivamo bol, izgubljenost, strah, nesnalaženje. Ne samo da je Rahela, majka, proplakala nad sudbinom svojih sinova, nego je sigurno bilo puno žena i muževa koji su kao i ona osjećali svu težinu trenutka i progovorili suzama. Ustaje prorok Jeremija i progovara riječi utjehe, ali ne iz nekih ljudskih strategija i vidika. Prorok, sav ispunjen Bogom, osjeća stvarnost drugačije, dublje negoli Rahela i svi oni koji plaču nad sudbinom svog naroda i svojih sinova. Prorok im progovara: Unatoč svemu ima Bog! I to Bog koji voli čovjeka. Bog koji prijete ljudima i time iskazuje koliko mu je stalo do njihova dobra te bez prestanka, kako kaže Jeremija, živo misli na čovjeka i srce mu dršće nad njim i njegovom sudbinom, nježno i samilosno. To je ono Božje milosrdno, samilosno srce ispunjeno ljubavlju koje nam se objavilo u Isusu Kristu, u njegovu križu.

* Bog nikada ne nastupa protiv čovjeka

Ovdje se valja zaustaviti. Naime, i mi ljudi ovoga povijesnog trenutka, sa svim iskustvima, osobito zadnjeg desetljeća, nosimo u svojim srcima duhovno stanje, koje bi se moglo opisati kao stvarnost određene pomućenosti, straha i plača nad onima koji su izgubljeni bilo u ratu, bilo na neki drugi način. Muka je ostati u tom ljudskom stanju, jer ono završava u nemoći. Postoje politički, gospodarski i drugi pokušaji da se olakša, popravi i preobrazi to stanje. Međutim, ljudske politike imaju uvijek neku svoju predodžbu o čovjeku, i one nam određuju da na ovim našim prostorima živimo onako kako su to one smislile i da igramo onu ulogu koju su nam one dodijelile. Je li to sve što ovdje i sada možemo ostvarivati? Ima li još nekih drugih boljih, čovječnijih mogućnosti, koje odgovaraju onim čežnjama što se kriju u svakome od nas? Ima! I to sljedeća: Bog nam je pristupio kao biće koje nije protiv čovjeka. Bog nikada ne nastupa protiv čovjeka. Ustaje protiv njegova zla, protiv grijeha da bi ga ozdravio. Baš kao i mi kad se u medicini služimo injekcijama i operacijama koje bole, ali sve s ciljem čovjekova dobra. I kada Bog nastupa s kušnjama i prijetnjama prema nama, nikada on nije protiv nas nego za nas. Koliko je

Bog za čovjeka obznanio nam je u svome Sinu Isusu Kristu. Isusov križ nije ništa drugo nego ponajprije i nadasve objava tko je Bog za nas ljude. On predaje sebe, ide do kraja, do u smrt za čovjeka. Ako ima naših ljudskih ljubavi, osobito majčinskih koje idu za svoje dijete do kraja i tako stvaraju na zemlji silne životne situacije, što se tek događa kad Bog počne među nama ostvarivati svoju ljubav za nas, do kraja, do u smrt?! To je onda preokret svjetova, novi život u punini, prijelaz iz smrti u život, pobjeda života nad smrću.

* Od izgubljenog do Božjeg čovjeka

Braćo i sestre! Prevažno je da se danas na ovome svom hodočašću na Bunariću ispunimo tom Božjom istinom o nama. Naime, nismo otvorili neke ljudske knjige iz kojih vam progovaramo, nego svete spise Božje objave, njegove istine o nama ljudima. A prva je da je Bog za nas dao sve u svome Sinu. I ako je Bog u svome Sinu ljubavlju jačom nego li je smrt pobijedio zlo i smrt, onda je to naša najizvornija i najbolja ljudska šansa oko koje se treba okupljati, kojoj treba vjerovati, o njoj razmišljati i neprestano je u srce unositi. Ništa ljudsko ne može razoriti ono što je Bog pobjedom svoje ljubavi uspostavio na ovoj zemlji. Crkva Isusova jest vidljivo očitovanje baš te Božje pobjede nad smrću i ona neprestano doziva ljudima u svijest: ne bojte se, vjerujte Bogu, imajte nade. Ono što je u Isusu Kristu počelo kao pobjeda nad gubitništvom i smrću i u vama će jedanput biti potpuno ostvareno.

Postoji dakle čovjek po naumu Božjem, ostvaren u Isusu Kristu. I kad netko prihvati takvog čovjeka u Isusu Kristu on ne može biti biće protiv drugoga. Naše ljudske strategije koje nam dodjeljuju ljudi počesto su takve da nas stavljaju jedne protiv drugih i misle da ćemo tako za sebe postići neko dobro. Sebični interesi koji idu protiv drugoga uvijek su zapravo stanja teške, unutarnje ljudske razorenosti i

kad iz njih čovjek progovori tada razara i izvana. Onaj tko Bogu vjeruje ne prihvaća nikakve strategije usmjerene protiv čovjeka, nego uvijek uporno ostaje opredijeljen za njega.

SUZE BOLI

Prije 51 godinu proplakao je Marijin lik u Sirakuzi. Donijeli ste ga ovamo na Bunarić, stavili ga sebi pred oči, vjerujem zato da i vas podsjeti na one suze Božje o kojima govori poslanica Hebrejima - da je Isus Krist s mnogim suzama i vapajima na križu prikazao sebe Ocu za nas, sebe žrtvovao da nas uroni u Božju ljubav. Suze u Sirakuzi, kako tumači papa Ivan Pavao II. jesu suze boli Majke, svojevrsan odjek suza koje su progovorile u Isusu Kristu. To su suze nad čovjekom, izgubljenim bićem, koje ne vjeruje Bogu i njegovoj ljubavi. To su suze nad razorenim obiteljima u kojima je odsutna Božja ljubav kao snaga međusobne supružničke ljubavi u kojoj je progovorila sebičnost svojom razornošću. To su, nadalje, kako veli Papa, suze nad našom mladeži, zavedenom potrošačkim društvom koje ih svodi na jednodimenzionalnu razinu postojanja, te postaju ljudi izgubljene duše i srca, bez orijentira. Osim što su to suze boli, kaže Sveti Otac, to su ujedno i suze molitve Majke koje daju snagu svim drugim molitvama i koje su vapaj i za one koji ne mole. Uistinu, ono svetište u Sirakuzi i tolika druga marijanska svetišta po svijetu kao i ovo vaše postalo je snažno molitveno središte. A molitva je rastvaranje naših bića za Boga i omogućavanje Bogu da nas iznutra obuzme i preobrazi, da postanemo ljudi njegovih osjećaja, vidika i nauma te budemo suradnici onoga što je on u Isusu Kristu ostvario. Molitva Isusove braće i sestara s Marijom Isusovom Majkom najdublje je očitovanje Crkve od njezinih početaka. /.../

SUZE NADE

Konačno, reći će Papa, suze u Sirakuzi jesu također suze nade. Sinoć ovdje na Bunariću gledao sam prekrasan zalazak sunca iza malog brežuljka i zapitao se, je li to sve što se odavde može vidjeti? Čujemo u današnjem drugom čitanju, sveti Ivan vidi novo nebo i novu zemlju. Okupljajući se ovdje oko Marije i drugujući s njezinim Sinom Isusom Kristom mi izoštravamo svoj nutarnji vid srca kojim se vidi ono konačno što dolazi od Boga. S Ivanom iz vjere vidimo da dolazi dovršeni čovjek kojega je Isus Krist započeo oblikovati snagom svoga Duha ljubavi. I tek na tom svršetku svega, gdje zadnju riječ ima Božja ljubav, one ljudske suze koje ronimo i iskazujemo time čežnju za boljim i uspješnijim životom, bit će obrisane. Ima

dakle jedna velika nada koju je među nas, u svom sinu Isusu Kristu zasadio živi Bog. I dok gajimo neke ljudske nade, često iskusimo kako su kratkoročne i pokatkad varljive. Božja nada, jer Bog stoji iza nje, ne vara. Božja nada za ovu zemlju i za sve nas jest Isus Krist, jedinorođeni Sin Božji,

Volite i ljubite vi Hrvati svojim hrvatskim srcem, volite i ljubite vi Mađari svojim mađarskim srcem, volite i ljubite vi Srbi svojim srpskim srcem te onda nećete moći biti jedni protiv drugih, nego jedni s drugima ili još više jedni za druge.

Spasitelj i Gospodin naš. /.../ Živjeti iz Božje nade, po njoj oblikovati sebe, u njoj disati, s Marijom Isusovom Majkom! To su vam naša marijanska svetišta. I mnogi su to razumjeli i u hrvatskom i u drugim narodima i stoga se u njima okupljaju u velikom broju.

CIVILIZACIJA SRCA - CIVILIZACIJA LJUBAVI

O čemu se onda radi? I ovaj Marijin lik na Bunariću ima na svojim prsima srce. Postoji jedna civilizacija srca ili civilizacija ljubavi. Ima jedno okupljanje oko srca. To je ono srce Božje, Isusovo, koje voli čovjeka i ohrabruje ga. U tom svome srcu on svojom ljubavlju nosi čovjeka, grije i razaruje. Čovjek ogrijan na tom srcu ne vjeruje više sebi, svojim interesima i sebičnosti, nego govoru srca, počinje biti usmjeren k drugome i živjeti za njega. Kad se počne u meni događati takav proces, dinamizam srca, ja postajem preporođeno biće. Bez srca ja sam ispražnjeno biće, bez osjećaja, sav u sebi zguren i zapravo teret sebi i drugima oko sebe. Kao biće srca, probuđen velikim nutarnjim dinamizmom Duha ljubavi, dišem i živim za drugoga te tako postajem oblikovan na veličinu Božju.

Gledam ovdje na Bunariću između ostalih postavili ste i lik Majke Terezije, proglašene blaženom prošle godine. Zamislite: najobičnija žena, niti ima velike škole, niti potječe iz bogate ili ugledne obitelji, siromašna redovnica. Ništa nije imala osim svoga srca kojemu je govorila: ne želim se pretvoriti u sebično, osušeno, malo biće, nego kroz molitvu, snagom Božjega Duha želim sebe oblikovati da budem biće za druge i tako nađem smisao svoga postojanja. Dakle, okrenuti se drugome - to je srce, to je ljubav. Marija nam svojim srcem i usmjerujući nas prema Srcu svoga Sina želi pomoći da postanemo bića srca.

Civilizacija srca, civilizacija ljubavi je moguća! Ona s Bogom može početi danas i u tebi, snažnije i jače. Ona može zahvatiti

dublje i ove prostore da budu blagoslovljeniji, te kad netko počne nastupati protiv čovjeka, vi Isusovi vjernici i Marijini pobožnici, vjerujući srcu djelujete po srcu, i očitujete da ste ljudi koji nikada ne idu protiv drugoga nego za drugoga i s drugim, onako kako to čini Bog kao biće srca. Nema te politike, nema te snage, nema toga oružja koje može tako preokrenuti svijet kao što ga može promijeniti čovjekovo srce koje je oblikovao Bog ljubavi.

NAŠE USMJERENJE POLITIKA SRCA

Braćo i sestre! Molim danas ovdje Mariju i s Marijom da u ovom svome vremenu koje nam je Bog dodijelio, ne ostanemo bića prestrašena, sitna malena koje različite politike bacaju sad ovamo sad onamo, nego da naša politika bude ono što nam je Isus Krist povjerio i da naše jedino usmjerenje bude politika srca i zauzimanje za civilizaciju ljubavi. Tek tako može nestati u nama straha i mi živjeti slobodu. I tek tako mogu naše obitelji biti međusobno duboko povezane i ispunjene mirom. I tek tako jedni drugima možemo pristupiti s novom slobodom i čistoćom. Stoga volite i ljubite potpomognuti Bogom i zagovorom Blažene Djevice Marije. Volite i ljubite vi Hrvati svojim hrvatskim srcem, volite i ljubite vi Mađari svojim mađarskim srcem, volite i ljubite vi Srbi svojim srpskim srcem te onda nećete moći biti jedni protiv drugih, nego jedni s drugima ili još više jedni za druge.

Civilizacija ljubavi je moguća s Bogom ljubavi, s Isusom Kristom i s njegovom Majkom. One Marijine suze razumijemo kao suze žalosti i tuge što se takav čovjek iz mogućnosti srca, iz mogućnosti ljubavi još uvijek premalo događa. Marijo, Isusova Majko, svojim majčinskim očima pogledaj ove svoje štovatelje i daj im pomozi da u svoja srca unesu ljubav tvoga Sina, snagu njegova Duha koja ih može smiriti, ispuniti, prosvijetliti, osloboditi straha i tako učiniti da postanu ljudi novoga dostojanstva, dostojanstva ljubavi, pobjede dobra nad zlim te konačne i potpune pobjede Isusove nad smrću koju nam je zajamčio u svome uskrsnuću. Znamo da je ovo o čemu danas govorimo i razmišljamo projekt Božji o nama ljudima. Ne daj da nas od njega odvrate neki kratkovidni ljudski projekti. Daj da kroz prihvaćanje Božjeg projekta ljubavi o nama, postanemo osposobljeni pravo nositi i ostvarivati ljudske projekte, koji nas tada neće zavarati ili zvesti, jer ćemo u njima znati prepoznati ono što je istinski vrijedno i ljudsko, za to se zauzimati i od toga živjeti. Marijo, pomozi nam svojim zagovorom da tako bude. Amen.

Početak školske godine

Ljetne ferije su nam donijele mnogo lijepih uspomena i doživljaja, putovanja i hodočašća, druženja i novih poznanstava. Ferije su nam omogućile da aktivno sudjelujemo u životu svojih župnih zajednica, da razvijamo svoje talente i stičemo nova znanja, obogaćujući se na taj način intelektualno i duhovno.

Prisjećajući se ljeta i svega čime je ono obogatilo naš život, s radošću iščekujemo novi početak školske godine i povratak u naše sjemenište "Paulinum". Dočekat će nas naši poglavari, ponovno ćemo sresti naše kolege i s čuđenjem konstatirati da smo već godinu dana stariji, iako su sve naše uspomene na prve dane u "Paulinum", međusobno upoznavanje i prve školske sate još tako svježe, bliske i nezaboravne, kao da je sve bilo jučer. S radošću ćemo primijetiti da među nama ima i novih lica, novih sjemeništara, koji još pomalo zbunjeno promatraju sjemenište, i tek se upoznaju sa sjemenišnim životom. Istina, početak škole nije uvijek lak, potrebno je vremena kako bismo se vratili u uobičajeni tok i ritam života u sjemeništu, potrebno je rekapitulirati znanje iz prethodnih razreda, te marljivim učenjem poraditi na daljnjem intelektualnom napretku.

Svaki novi početak, iako često popraćen poteškoćama i izazovima, ipak sa sobom donosi nebrojene radosti i uspjehe, potrebno je samo malo ustrajnosti i vjere.

R. M.

Kod Bunaričke Gospe

Kolovoz je mjesec koji obiluje marijanskim blagdanima. Stoga su mnogi vjernici pohrlili u razna svetišta da tamo izmole od svoje Nebeske Majke zagovor i milosti da bi ustrajali u svom kršćanskom životu. Nedaleko od Subotice nalazi se jedno takvo mjesto na kojem vjernici već dugi niz godina pronalaze utjehu i zaštitu one koju nazivaju Odvjetnicom kršćana i Utočištem grešnika. Svake godine, zadnje nedjelje u kolovozu, na tom mjestu slavi se proštenje poznatije pod nazivom Bunaričko. U duhovnom životu veoma je važno iskusiti sigurnost i mir koju nam daruje sam Bog. No, Marija je često puta i kroz povijest odigrala posredničku ulogu, da bi ljudi lakše mogli osjetiti Božju blizinu. Osobno sam doživio da me u prijelomnim trenucima života podržava nečija molitva i briga. Nikada, kada sam u iskrenosti srca zamolio Blaženu Djevicu Mariju, nisam sumnjao u njezinu pomoć i zagovor. Bio sam svjestan da je ona jača od svih problema i prepreka koji bi se pojavili na mom životnom putu. Pripadam onom velikom broju vjernika koji su

upravo na Bunariću osjetili Marijino majčinsko okriplje. Posebno me impresionira subotnje bdjenje kojem posebno obilježje daje procesija svjetla, a prati tekst Akathistos, prekrasna himna Majci Božjoj. Zadivljeno sam promatrao to mnoštvo Marijinih pobožnika, zabljesnut svjetlom ogromnog broja svijeća, i sav ushićen slušao zanosnu pjesmu hodočasnika. Sve u što se čovjek tako grčevito pouzdaje, riječi, znanje, mudrost, sve je nemoćno, jer ne mogu shvatiti neizmjernu ljubav Božju koja nam progovara preko Presvete Djevice. Kada bih zauvijek mogao prebivati u toj ljubavi!

R. M.

AKCIJA "ZAVOLIMO VJERONAUKE"

U Katoličkom krugu u Subotici, 2. rujna, u akciji "Upoznajmo vjeronauke" okupilo se stotinjak katoličkih i pravoslavnih vjeroučitelja s područja sjevernobačkog okruga. O ovoj akciji i svemu onome što je Ministarstvo vjera R. Srbije poduzelo u populariziranju vjeronauka u školi, govorila je zamjenica ministra **Nevena Vitošević Čeklić**. **Dr. Andrija Kopilović**, predsjednik Komisije za vjeronauke BK SCG govorio je o potrebi i značaju vjeronauka u školi kao odgojnoj ustanovi, jer vjeronauk doprinosi izgradnji cjelovitosti osobe i odgaja djecu i mlade za prave vrednote. S njima je bila i književnica **Mirjana Bulatović** koja je govorila o, također zanimljivoj, akciji borbe protiv bolesti ovisnosti. Rezultati njezinog istraživanja i rada objavljeni su u knjizi "Đavo u prahu". Ovom susretu nazočio je i tajnik Komisije za vjeronauke BK SCG **mr. Josip Ivanović**.

U razgovoru poslije izlaganja gospođa Vitošević Čeklić je odgovorila na neka nejasna pitanja ističući da su Ministarstvo vjera i Ministarstvo prosvjete uputili zajednički zahtjev svim školama u Srbiji da se izvrši novo anketiranje i upis na vjeronauke, budući da je kod prvog izjašnjavanja bilo puno malverzacija. Isto tako razjašnjena su prava vjeroučitelja glede njihovih obveza i plaća u školi.

U akciji "Upoznajmo vjeronauke" spomenute gospođe te dr. Kopilović i pravoslavni paroh, o. **Dragan** nastupili su u polusatnoj emisiji na TV Subotica a na televiziji K23 45 minuta govoreći o značaju vjeronauka u školi. /Zv/

Uređuje i piše: s. Blaženka Rudić

MATIJIN POZIV ili izbor zajednice

Izbor Matije

U one dane ustade Petar među braćom - a bijaše sakupljenog naroda oko sto i dvadeset duša - i reče: ... Jedan dakle od ovih ljudi što bijahu s nama za sve vrijeme što je među nama živio Gospodin Isus - počevši od krštenja Ivanova pa sve do dana kad bi uzet od nas - treba da bude svjedokom njegova uskrsnuća.

I postaviše dvojicu: Josipa koji se zvao Barsaba a prozvao se Just, i Matiju. Onda se pomoliše:

"Ti, Gospodine, poznavaoče svih srdaca, pokaži koga si od ove dvojice izabrao da primi mjesto ove apostolske službe kojoj se iznevjeri Juda da ode na svoje mjesto."

Onda baciše kocke i kocka pade na Matiju; tako bi pribrojen jedanaestorici apostola. (Dj 1,15.21-26)

U Starom zavjetu Bog poziva izravno svojim nadahnućem, osobnim doživljajem pojedinaca, viđenjima, po prorocima i glasnicima, po znakovima. Isus poziva osobno svoje učenike - apostole, poziva ih po imenu i želi da oni budu s njim, da ga prate i gledaju njegov život, njegov odnos s Ocem i s ljudima. U prvoj Crkvi koja se temelji na apostolima, pojedinci primaju poslanje od zajednice koja je primila poslanje od Isusa. Nakon Isusove smrti, uskrsnuća i uzašašća, prvi takvo poslanje prima Matija koji je pridružen apostolskom zboru umjesto Jude.

Između svih sabranih kojima se Petar kao glava Crkve obraća važno je dati poslanje onome koji je susreo Isusa, koji je očevidac i svjedok, koji je bio s apostolima i s Isusom u svemu važnome što se događalo. Samo takav može biti svjedokom najvažnijeg događaja - uskrsnuća. Uskrsnuće je predmet vjere. Sve što se dogodilo prije - Isusov život i propovijedanje, i što se dogodilo poslije - Isusova ukazanja, očito je. Ali trebalo je vjerom spojiti da je taj koji je sada Živi isti onaj koji bijaše raspet i mrtav.

Petar kao glava zajednice ne prisvaja sebi pravo da sam izabere. Poziva

zajednicu na molitvu da bi spoznali koji je već izabran od dvojice predloženih, jer su smatrali da je Bogu sve poznato. Na sve njih sići će Duh Sveti, poučit će ih o svemu što do tada nisu razumjeli, utvrdit će ih u vjeri i učiniti svjedocima uskrsnuća sve do prolijevanja krvi.

Crkva i danas "šalje"

Ono što je činio Isus i prva Crkva čini se i danas. Za sva "crkvena" poslanja vrijedi ono što je vrijedilo za Matiju: da je živio s Isusom i da je svjedok njegova uskrsnuća. Čitava Crkva je primila poslanje od Isusa da svjedoči i navješćuje snagu njegova uskrsnuća. Zajednica daje pojedincima posebno poslanje. Takvo jedno poslanje daje biskup kao predsjedatelj mjesne Crkve kada šalje vjeroučitelje da u ime Crkve navješćuju - poučavaju.

Stoga vjeroučitelji trebaju biti u prvom redu motritelji - očevici - svjedoci. Svakako da su važne ljudske kvalitete, a isto tako i stručnost. No, dušu i snagu svemu daje svijest o poslanju. Biti poslan znači ispuniti volju onoga koji šalje. Biti sluga i glasnik. Uvijek nastojati biti takav da glas jasnije odjekuje, da se poruka jasnije očituje. To je velika odgovornost i ujedno velika stvarnost. Možda nam ta istina može pomoći i na početku nove vjeronaučne godine.

**Gospodine,
pozivaš nas da budemo s Tobom.
Ne tek da znamo
riječi tvoga nauka.
Zoveš nas
da dijelimo s tobom život i ljubav.
Pokaži koga si odabrao
da bude tvoj glas,
da bude glasnik.
Pomozi svojoj Crkvi,
našoj mjesnoj Crkvi,
kako bi mogla dati poslanje
svjedocima i očevicima.
Poslanima daj svijest
o njihovu poslanju,
o oslanjanju na Crkvu,
o oslanjanju na Onoga koji šalje.**

RADOSNO LJETO ZA DJECU I MLADE IZ SELENČE

ORATORIJ

I ovoga ljeta djeca i mladi iz Selenče sudjelovali su preko ferija u duhovnim susretima.

Oratorij pod imenom "Biser planine" organiziran je od 1. do 4. srpnja u Bielom Blatu (Banat). Na poziv don Zoltana mala grupa animatora iz Selenče provela je prekrasne dane u ozračju radosne djece koja su svakim danom iščekivala igre, zabavu, katehezu na temu oratorija, a vrhunac su bile vodene igre. Misa zahvalnica je održana na kraju oratorija. Djeca su naučila puno novih pjesama koje su pjevali pod sv. misom na mađarskom, slovačkom, bugarskom i hrvatskom jeziku.

LJETNI TABOR

Ljetni duhovni tabor "Oni nam osvjetljavaju put" organiziran je za djecu od 12. do 16. srpnja na Sokolcu pod kreativnom rukom vlč. Lászla Póse, župnika iz Bečeja. Djeca su tih dana imali mogućnost upoznati osobe Dominika Savia, Laure Vicuna i drugih... Njihovi životi bili su djeci primjer kako ljubiti Isusa i živjeti u radosti. Kroz različite igre, radionice i zabave djeca su razvijala duh zajedništva i ljubavi što je i bio cilj ovog tabora.

MLADI U SLOVAČKOJ

Od 13. do 19. kolovoza nekoliko mladih, predvođeni mladomisnikom Dominikom Ralbovskim i katehisticom Kristinom provelo je duhovni tjedan odmora u Slovačkoj. Mladomisnik je obilazio svoje prijatelje, časne sestre dijelivši svoj mladomisnički blagoslov. Obišli su mnogobrojna mjesta i kuće časnih sestara, pastoralne centre i župe.

Za ove lijepe susrete zahvaljujemo ponajprije dragom Bogu a našem mladomisniku želimo puno Božjeg blagoslova na putu svetog svećeništva.

SELENČANI NA SUSRETU MLADIH U BEOGRADU

Susret mladih održan je 28. kolovoza u Beogradu. Za ovu prigodu organiziran je koncert "Ancore" - grupe iz Italije. Na susretu su sudjelovali mladi iz različitih biskupija naše zemlje. Iz Selenče je na susretu bilo 20 mladih. Nakon koncerta, mladi su u grupama razgovarali na različite teme koje ih zanimaju...

Ovakav način druženja je privlačan za mlade. Zahvaljujemo mons. Stanislavu Hočevaru što neprestano svojim inicijativama omogućava ovakve susrete koje daju poleta mladima za život i radosna susretanja.

Animatori iz Selenče

Piše: mr. Mato Miloš, OCD

REDOVNICI (9)

EVANĎEOSKI SAVJET POSLUŠNOSTI

"Po zavjetu poslušnosti redovnici prinose Bogu kao žrtvu samih sebe potpuno posvećenje vlastite volje i time se stalnije i sigurnije sjedinjuju s božanskom spasiteljskom voljom. Zato - po primjeru Isusa Krista, koji je došao da vrši volju Očevu (usp. Iv 4,34; 5,30; Heb 10,7; Ps 39,9) te se "uzevši oblik sluge" (Fil 2,7) po mucu naučio pokornosti (usp. Heb 5,8) - redovnici se na poticaj Duha Svetoga u duhu vjere pokoravaju poglavarima, koji zamjenjuju Boga" (PC 14).

Evandeoski zavjet poslušnosti, prema učenju koncila, promatramo kroz Isusovu slobodnu pripadnost Ocu. To je potpuno predanje Bogu, pripadnost Bogu. Time se slijedi Krist koji je rekao da je njegova hrana vršiti volju Božju (usp. Fil 2,8). Po poslušnosti želimo omogućiti Kristu da ostvari u nama dar svoga darivanja nama. Krist je bio poslušan svojim roditeljima, bio je podložan Zakonu i zemaljskim vlastima, kako nas izvješćuju Evanđelja. Poslušnošću se uključujemo u otajstvo Crkve kao zajednice, u kojoj postoji Božji i Kristov autoritet. Poslušnost je nadnaravna krepost. Nju trebamo motriti u svjetlu bogoslovne kreposti vjere i ljubavi. Redovničke se osobe posvećuju zavjetu poslušnosti zato što priznaju Božji primat u vlastitom životu. Redovnička osoba time želi reći Bogu: posvećujem ti svoju slobodu da ju utjeloviš u svoj autoritet kako želiš Ti. Stoga je poslušnost štovanje (kult) Boga, zavjet, klanjanje Bogu, posvećenje Bogu. Poslušnost nije samo u materijalnom izvršavanju dužnosti jer se to mora, jer je to naređeno, ona je poslušnost duha i cijeloga čovjekovoga bića koji se zavjetuje. To ističe i koncil kada kaže: "Neka redovnici ulažu snage razuma i volje, darove i naravi i milosti u izvršenje zapovijedi i u ispunjavanje dužnosti koje su im povjerene" (PC 14). Takva poslušnost ne uništava ljudsku osobnost. Ona dopušta da Bog uđe u život redovnika koji time postaje sličan Kristu koji se potpuno predao Ocu. Vođeni svjetlom koncilske misli, redovnici tra-

gaju za novim oblicima primjene poslušnosti. U traženju novih oblika poslušnosti, treba imati na umu da je poslušnost bila i bit će dok smo živi, teška krepost, jer je ona žrtva, jer nam Bog svoju volju priopćuje preko naših poglavara, a oni su ljudi, nisu bezgrešni. Poslušnost se vrši u zajednici i zajednica je ta koja će sagledati sve mogućnosti i potrebe koje poglavar predlaže zajednici za izvršenje, kao prepoznavanje volje Božje.

Poslušnost je dakle poziv čitave zajednice da osluškuje što pojedini brat ili sestra govore, ili predlažu. Poslušnost promatramo kao ljudska bića kroz pažljivost prema subratu ili susestri u zajednici. Redovnički život nam može pomoći da rastemo u pozornosti i velikodušnosti jedni prema drugima, ali isto tako da riskiramo zatvoriti se u sebe i u svoje vlastite brige. Redovnički život nas može dakle učiniti duboko nesebičnima ili vrlo egoističnima, ovisno o tome slušamo li. Život u redovničkoj zajednici jest darivanje i primanje. Zar nije plodni čas našega otkupljenja bila Marijina poslušnost kada se usudila slušati anđela? Takvo slušanje traži aktivnost našega razuma. Redovnička poslušnost je dijaloška, ali ne u nametanju jedan drugome svoju vlastitu volju. Poslušnost se ne nalazi u nekom subjektivnom nadahnuću. Ona se temelji na stvarnim događajima, darovima pojedinaca, u evanđelju, pravilu i konstitucijama. Nitko, ni poglavari, ni podanici nemaju pravo manipulirati Božjom riječi, ni autentičnim tumačenjem konstitucija. Volja Božja se ne nalazi negdje u zraku, u samovolji pojedinca. Ona je u autentičnim izvorima koje smo gore naveli. Stoga je poglavar onaj koji najviše mora slušati. On mora slušati najprije volju Božju u odnosu na sebe i na pojedince u zajednici. On mora slušati da bi mogao biti nosilac poslušnosti. Stoga poglavar moli, istražuje, proučava, razmišlja što je volja Božja za zajednicu i onda tu volju izjavljuje zajednici. Poglavarstvo je dakle pravo služenje braći i

sestrama u ljubavi, kroz dijalog. Poglavar će zato ostaviti prostor slobode svojoj subraći i susestrama. Sloboda je u okviru povjerene dužnosti i što je važnija dužnost to treba biti veći prostor slobode kako bi se mogla razviti osobna karizma pojedinca za zajednicu. Ta sloboda zahtijeva i odgovornost, a ne zlorabu u svoje osobne svrhe. U praktičnom redovničkom životu i izvršavanju zavjeta poslušnosti može doći i do sukoba poglavareve vlasti i savjesti pojedinog člana zajednice. Kako postupiti? U svome Apostolskom Pismu *Svjedočenje Evanđelju*, papa Pavao VI. piše: *Savjest nije jedini sudac moralne kakvoće čina što ih nadahnjuje; ona se mora uskladiti s objektivnim smjernicama, i ako je potrebno, ispraviti se i pravilno usmjeriti* (br. 28). Redovnička osoba će odbiti poglavarevu poslušnost samo onda kada poglavar naređuje nešto što se protivi božanskim zakonima ili konstitucijama, odnosno ono što može uroditi teškim posljedicama i zlom. Poglavar i cijela zajednica su suodgovorni u traženju volje Božje. Stoga treba birati razborite i odgovorne ljude za poglavare, no iluzija je misliti i sanjati o savršenim poglavarima, kada su i oni samo ljudi. Savršeni poglavar bi mogao biti samo Bog, no i On ne može svakoga zadovoljiti jer pojedinac uvijek misli da samo on ima pravo. Cijela zajednica bi trebala, osobito na samostanskim kapitulima, dijaloški sudjelovati, predlagati zdrave inicijative i prijedloge i biti raspoloživi služiti zajednici i onda kada se moji prijedlozi i ne usvoje. To bi bilo pravo traženje volje Božje a ne naše subjektivne volje. Poslušnost nije bijeg od odgovornosti. Svaka redovnička osoba u zajednici treba shvatiti svoju odgovornost pred Bogom, Crkvom i Redom kojemu pripada. Poslušnost je ljubav, koja proizlazi iz iskrena srca. Takva poslušnost onda nije teret, nego rast u prihvaćanju volje Božje poput samoga Isusa, koji postade poslušan Ocu sve do smrti i to smrti na križu. Zato ga Bog preuzvisi i darova mu ime, ime nad svakim imenom (usp. Fil 2,8).

U obiteljskoj kući pružamo usluge čuvanja i stručne njege starih i nemoćnih osoba.

Informacije na telefon:
024/522-715
mobtel: 064 - 143 3932

Piše: dr. Tadej Vojnović, OFM

Susret na zdenecu

S Jakovom smo na putu. Krenuo je po naredbi svojega oca Izaka i želi svoje majke Rebeke. Njegov put ima dvije svrhe: treba se što prije udaljiti od svojega brata Ezava koji ga mrzi i želi mu nanijeti zlo a osim toga, prema izričitoj želji svojih roditelja Jakova i Rebeke, Jakov treba sebi naći ženu iz njihovog zavičaja a ne od kćeri hetitkinja.

I Jakov je krenuo. Na tom putu Jahve Bog je s njime. Ta pošao je s očevim blagoslovom i Bog mu se očitovao na tom putu, očitovao se na mjestu koje je nazvao Bet-el tj. kuća Božja. Kao što smo vidjeli u prošlom razmišljanju, tu je uspravio i kamen te polio po njemu ulje kao žrtvu ljevanicu u čemu vidimo začetak otačkog bogoštovlja.

Glava 29. Knjige postanka, o kojoj sada razmišljamo, pripovijeda nam što je bilo dalje. Jakovljevi se put približio kraju. Jednog je dana pred njim osvanula slika koju je toliko želio vidjeti - zdenac. Doživljaj nije isti kao kad mi danas slučajno na nekoj paši ugledamo zdenac. U staro vrijeme to je značilo mnogo više. Zdenac je izvor života jer je izvor vode pa se putnik može okrijepiti svježom vodom i uzeti zalihe vode za put. Zdenac nagoviješta neposrednu blizinu naselja i ljudi, a to je uvijek značilo i zaštitu putnika budući da je gostoprinstvo bilo u visokoj cijeni. No zdenac je značio i mogućnost susreta s ljudima koji mogu dati pouzdana obavještenja čovjeku koji se zaputio da nekoga potraži i nađe. Na zdenac dolaze žene i pastiri a oni "sve znaju".

Jakov je stigao u "zemlju istočnu" (u hebr. izvorniku stoji 'arcah bne qedem tj. "u zemlju sinova istoka") koja se u prethodnoj glavi naziva Haran (usp. Post 28,10). Tko su "sinovi istoka"? Spominju se i u Knjizi sudaca (6,3) zajedno s Midjancima i Amalećanima. Smatra se da su to plemena sirijsko-arapske pustinje sjeverno od Kanaana. Nije li to idealno mjesto gdje se Jakov može raspitati i sve saznati o svojem ujaku Labanu i njegovoj obitelji.

Razgovor s pastirima

Jakovljevi pogled otkriva bezbrižnost i opuštenost koja vlada oko zdenca.

Ondje su tri stada ovaca od kojih neke bezbrižno pasu a neke polijegale po pašnjaku oko zdenca. Naši prevodioci su lijepim izrazom "plandovati" preveli hebrejski glagol (rabac).

Ali kao da svi nekoga čekaju. I pastiri a i ovce. Pisac nam i tumači na što se zapravo čeka. Čeka se dolazak drugih pastira budući da tek svi zajedno mogu odvaliti (u hebr. otkotrljati, galal) veliki kamen s otvora zdenca. Kamen je, znači, tako velik da za svoje pomicanje traži više ljudi.

Jakov se sasvim približio i vjerojatno najprije pozdravio zaželjevši svima mir. On je i otpočeo razgovor koji nam je opisan u samo dva retka (rr. 4-6) ali izvještava nas o bitnom što je Jakova zanimalo: o Labanu. Razgovor kako nam ga donosi pisac sastoji se od četiri pitanja. Prvim pitanjem želi Jakov saznati mogu li mu pastiri uopće dati pravu obavijest, budući da ne zna koje je mjesto pred njim. Stoga najprije pita: "Odakle ste, braćo moja?" Slijedio je zadovoljavajući odgovor: "Iz Harana." To je mjesto koje on traži. Sada mu je lakše i može se pouzdano raspitati i o svojem ujaku Labanu i njegovoj obitelji. Stoga je drugo pitanje sasvim logično: "Poznajete li Nahorova sina Labana?" Odgovor je bio očekivan, jasno da ga poznaju.

I treće Jakovljevo pitanje logično slijedi iz prethodnih: "Je li zdravo?" Ovo bih pitanje želio pobliže objasniti. U izvorniku hebr. teksta stoji: hašalom lo. Izraz potječe od glagola šalom što znači biti čitav, cjelovit. Tako da izraz i današnji pozdrav šalom ne znači jednostavno mir u našoj helenističko-europskoj koncepciji već je to prvenstveno stanje koje je posljedica cjelovitosti, potpune uravnoteženosti i sklada s Bogom, sa sobom, s ljudima i s prirodom. Uočimo koliko elemenata treba čovjeku za pravi mir (šalom)! I danas se u Izraelu ljudi pozdravljaju s ma šlomka ("Što je s tvojim mirom?"). Naši su prevodioci preveli najbolje što su mogli ("Je li zdravo?") izrazivši izrazom "zdravo" to sveopće stanje, cjelovitost. Uočimo i to da se riječ šalom ponavlja dva puta!

Prije četvrtog Jakovljevog pitanja pisac vješto uvodi na scenu Rahelu. Ona dolazi u punoj otvorenosti i spontanosti među pastire dovodeći stado svojega

oca Labana na pojenje. Pastiri je predstavljaju Jakovu: "Eno mu dolazi kći Rahela sa stadom!" Rahela se približava, lijepa mlada djevojka, bez marame. Iz ovog prikaza možemo zaključiti da su kćeri pomagale svojim očevima pri ispaši stoke i da su se bez vela mogle slobodno kretati vani i među pastirima.

Rahela

U Jakovu se, kad je ugledao Rahelu, nešto pokrenulo. Oduševljenje i neka nova snaga svega ga ispunjavaju. A kad na pitanje zašto tako rano, u pola dana, napajaju stoku, saznaje da čekaju druge kako bi otkotrljali kamen - Jakov ustaje, pun čudesne snage sam odvaljuje kamen te napaja stado svoga ujaka Labana. Tom čudesnom snagom ispuni-la ga je Rahela. Pisac to dvoje spaja: "Kako Jakov ugleda Rahelu ... primaće se i odvali kamen ...". Pristupio je, zatim, i poljubio je. Briznula je u plač, ta još se nisu upoznali, još uvijek je on za nju stranac. Sada joj se predstavio. Ta to je sin Rebeke, sestre njezinog oca Labana! Sve je ostavila i potrčala kući obavijestiti oca.

Laban

Pisac nam daje sliku prave užurbanosti. Rahela ostavlja stado, trči do svojega oca Labana, Laban trči Jakovu ususret, grli ga, ljubi i dovodi u svoju kuću. Sada slijedi vrlo važan čin od kojega će zavisiti konačan prijem u porodicu. Tko je, zapravo, taj čovjek koji se predstavio kao Jakov, sin Rebeke, Labanove sestre?

Nekada nije bilo dokumenata. Identifikacija se događala na posve drugi način. Jakov je za Labanovu porodicu stranac. On se mora legitimirati svojim kazivanjem da bi upravo po elementima toga kazivanja Laban bio siguran da se radi o njegovom nećaku Jakovu. I to je ono što sada slijedi kako nas izvještava pisac: "Jakov ispriča Labanu sve što mu se dogodilo" (r. 13). Tek sada može doći do potpunog prihvaćanja. To Laban čini formulacijom koja nas potsjeća na trenutak kad je Adam ugledao Evu. "Zbilja si ti moja kost i moje meso!" Time je Jakov prepoznat i primljen u porodicu kao njihov pravi član.

(U sljedećem broju: Rađaju se djeca)

Uređuje: Katarina Čeliković

VESELO I RADOSNO POČETI!

Netko voli vrtić, netko voli školu, a netko...?

Vjerujem da vi koji ovo čitate volite školu. I zbog onoga što tamo

radite (učite) i zbog svojih prijatelja.

U društvu treba biti radostan jer veseli i sretni ljudi šire oko sebe veselje. Mi koji smo Isusovi prijatelji uvijek smo sretni ljudi. Čak i onda kada nije sve po našem planu. A to sve zato što znamo da Isus brine o nama, a mi mu to vraćamo tako da smo dobri drugima. Radostan treba biti kada nekome pomažeš, kada nešto daješ pa čak i onda kada ti taj netko ne zahvali za to.

Nudim vam divnu moltvu svetoga Franje. Bilo bi dobro često je izgovarati. I ona pomaže u izgradnji dobrog raspoloženja. A radosne i vesele ljude svi vole.

Zvončica

Najmlađi hodočasnici uvijek radosni sa časnom Ivom kod Gospe Bunaričke

ISUS KAO DJEČAK U HRAMU Izgubljen među učiteljima

Svake godine u proljeće, Josip i Marija dolazahu u Jeruzalem na godišnju svetkovinu Pashe. (Tom bi prigodom svaka obitelj zaklala janje i priredila posebni obrok u sjećanje na to kako ih je Bog izbavio robovanja u Egiptu.) Kad mu je bilo dvanaest godina, Isus pođe s njima, pridruživši se radosnim skupinama posjetilaca koje navirahu prema gradu.

Veseli, uzbuđljivi dani svetkovine bijahu prošli i dođe vrijeme da se upute kući. Marija i Josip priključise se skupini koja se vraćala u Nazaret.

Kako su dječaci uvijek trčali ispred svih ili pak zaostajali, to Josip i Marija sve do večeri ne primijetiše da Isus nije s njima. Nitko od prijatelja nije ga vidio.

Marija i Josip bijahu već odveć zabrinuti da bi te noći usnuli. Sljedećeg jutra vratiše se u Jeruzalem tražeći Isusa. Prošao je cijeli dan prije no što ga nađoše. Bio je u Hramu, slušao učitelje koji su narod poučavali Božjim zakonima i postavljali pitanja. Svi koji su ga čuli bijahu iznenađeni koliko je toga razumio.

- Zašto nam to činiš? - upita ga Marija.
- Otac i ja bili smo jako zabrinuti.

Isusa gotovo iznenadi njezino pitanje:

- Pa bio sam siguran da znate kako moram biti ovdje, u kući svog Oca - uzvрати on.

Marija i Josip bijahu zbunjeni Isusovim odgovorom. Bijahu oni zaboravili da Isus nije običan dječak te da mu je Bog otac.

Tada se vratiše u Nazaret, a Isus i nadalje bijaše poslušan, kao što je uvijek bio.

JEDNOSTAVNA MOLITVA

Gospodine,
učini me oruđem tvoga mira:
Gđje je mržnja,
da donosim ljubav!
Gđje je utreda,
da donosim praštanje!
Gđje je nesloga,
da donosim jedinstvo!
Gđje je zabluda,
da donosim istinu!
Gđje je sumnja,
da donosim vjeru!
Gđje je očaj,
da donosim nadu!
Gđje je tama,
da donosim svjetlo!
Gđje je žalost,
da donosim radost!

Gospodine, učini da ne tražim:
da me tješe, nego da ja tješim druge;
da ne zahtijevam da me razumiju,
nego da ja razumijem druge;
da ne tražim samo da me ljube,
nego da i ja ljubim druge!

Jer tko se daruje prima;
tko prašta, bit će mu oprosteno;
i tko umire sebi,
rađa se za vječni život.

SVETOG

FRANJE

HVALA

Hvala ti, Bože, za hranu koju nam daješ.

Oprosti onima koji bacaju hranu ne misleći na siromašne ljude koji jedva izmole šnitru kruha.

Hvala ti za pšenicu i vodu, za sve plodove ove zemlje koje nam daješ.

Dan kruha obilježavamo zbog tebe i tvog velikog dara za nas.

Hvala ti što nam daješ dobru zemlju i vrijeme za rast plodova.

Želimo dijeliti te hrane pokloniti siromahu.

*Marija Ivandekić, 6. raz.
Darugar (Hrvatska)*

MALO SE ŠALIMO

POST

Franjo sreo starog poznanika Andriju u restoranu.

- Kako to da jedeš odrezak? Mislio sam da si vegetarijanac.
- Ma jesam, ali danas postim.

ENGLESKI

- Mama, danas imamo tri sata engleskog u školi! - žali se Matija mami.

- Sine dragi, nije to ništa! Englezi ga imaju po cijeli dan! - utješi ga mama.

USTA

- Otvori usta sasvim slobodno! - hrabri zubar malog Pericu.

- Baš vam hvala, doktore. Kod kuće mi stalno govore da začepim usta.

ZA PSA

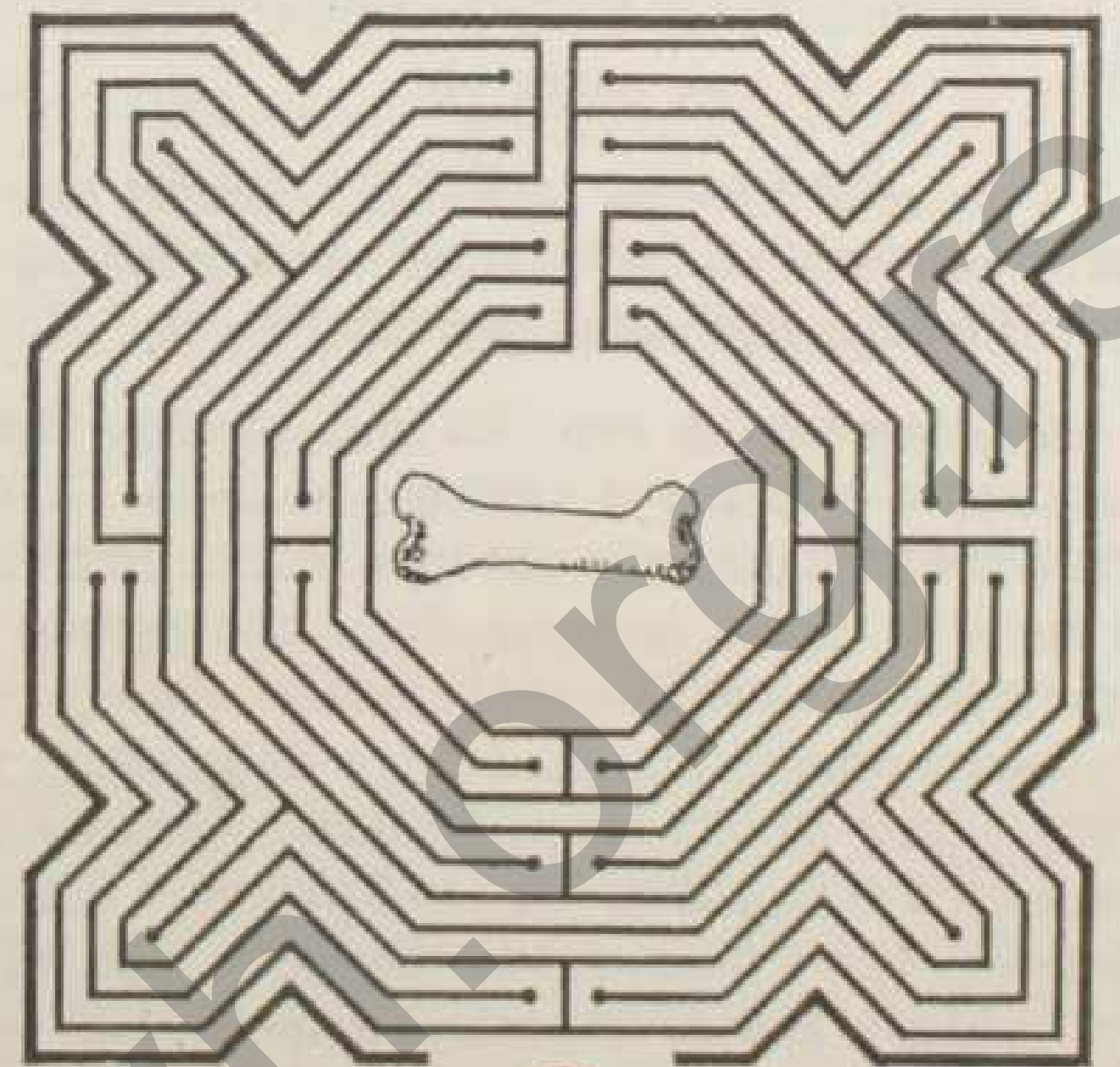
Obitelj ručala u restoranu. Škrti otac plati račun i kaže konobaru:

- Ove dvije kobasice što su ostale molim zamotajte da ih ponesem kući psu.

Djeca su veselo uskliknula:
- Bravo, tata će nam kupiti psa.

POMOZI SVOM OMILJENOM MIKIJU

PRONAĆI PUT DO SLASNE KOSTI!

Uredio: Igor

AKTUALNO

DUH OLIMPIZMA

“Proglašavam Igre u Ateni, kojima se slavi 28. olimpijada modernog doba, otvorenim”, ovim je riječima grčki predsjednik **Kostis Stefanpulos** otvorio prve olimpijske igre u 21. stoljeću.

Oko četiri sata trajala je svečanost otvaranja koja je po svojoj spektakularnosti i raskošnosti nadmašila sve dosadašnje ceremonije otvaranja. Sportaši iz 202 zemlje, što je dosad rekordni broj sudionika, prošli su u mimohodu po prepunom i blještavom stadionu. Hrvatski stjegonoša bio je **Dubravko Šimenc**, vaterpolist hrvatske reprezentacije i sudionik već na tri olimpijade. Na samom kraju cijele manifestacije na stadion je došla i olimpijska baklja. Grčki jedriličar **Nikos Kaklamanakis** dobio je čast upaliti olimpijski plamen koji je gorio sve do završetka Igara 29. kolovoza.

Svi za Linu, Lino za sve!

lu, koje je simbol nade i cilja kojemu treba težiti. To Svjetlo je naš Bog čija smo svi mi djeca, ma koje nacije bili.

I natjecateljski dio Igara bio je prožet tom pozitivnom energijom zajedništva. Bilo je bitno biti dio toga, sudjelovati, ali svakako da je osvajanje olimpijske medalje cilj svakog sportaša.

Za Hrvatsku je ovo bila najuspješnija Olimpijada otkako nastupa kao samostalna država. Pet medalja, od kojih 1 zlatna, 2 srebrne i 2 brončane. Predivni su bili uspjesi u plivanju, tenisu, dizanju utega i veslanju, ali onaj šlag na tortu je došao zadnjeg dana olimpijskog turnira kada je rukometna reprezentacija osvojila zlatnu medalju. Time je rukomet postao najuspješnijim hrvatskim olimpijskim sportom s dvije zlatne medalje (Atlanta 1996, Atena 2004). Zlatni momci izbornika **Line Červara** pokazali su veliku srčanost i upornost u svakoj utakmici. Od 8 utakmica odigranih na turniru sve su dobili. Najteže je bilo u finalu protiv Nijemaca, inače aktualnih europskih prvaka, ali i na taj izazov **Balić, Džomba** i društvo znali su kako odgovoriti. Odigrali su vrlo zrelo, samouvjereno i nisu dozvolili da kraj utakmice bude u rezultatskoj neizvjesnosti. Na tome im svi navijači zahvaljuju jer dosta je bilo tih infarkt-završnica u odlučujućim utakmicama.

Doviđenja do 2008. u Pekingu!

Kada su svi sportaši došli na stadion i zauzeli svoja mjesta na tom elipsastom platou, iz zraka je stadion izgledao kao šareni buket cvijeća. Svaki cvijet je različite boje i veličine a opet cijeli buket izgleda kao jedna kompaktna i nerazdvojiva cjelina. Doista je lijepo bilo vidjeti sve sportaše skupa koji su tako pokazali mnogima u svijetu da je suživot moguć i da su razlike ono što nas obogaćuje a ne osiromašuje. Pogled svakog sportaša u trenutku paljenja olimpijskog plamena bio je uprt prema tom svjet-

U susret događanjima

TRIBINA MLADIH

19. rujna u 20 sati
u Katoličkom krugu

MISA MLADIH ZA MIR

1. listopada u 20 sati
župa Marija Majka Crkve

MISA MLADIH ZA MIR

Misa mladih za mir u rujnu održana je u bazilici Svete Terezije Avilske. Misu je predvodio **mons. Stjepan Beretić** koji je u svojoj propovijedi pozvao mlade da se drže skupa, da pronađu sebe u kršćanskom društvu jer smo svi mi društvena bića. Dotakao je ljepotu školovanja jer, kako on kaže, priprava za brak nije disko već kemija i matematika! :)

Na kraju nas je opomenuo da ne budemo samo spomenici nego pravi živi kršćani te vas stoga pozivamo da nam se pridružite na sljedećoj misi mladih za mir!

Agika

Igor

NE ZAPOČINJI DAN JUČERAŠNJIM GREŠKAMA (3)

Nemojte padati u očaj ako iz dana u dan doživljavate neuspjehe. Znam da često nismo zadovoljni Božjom voljom, ali treba vjerovati da je tako najbolje za nas iako nam to ne izgleda tako. Naučimo nositi svoj križ s ljubavlju i s ogromnom nadom da nije uzaludan. Dani u takvim situacijama znaju biti najduži. Nipošto nemojmo tu stati. Isus je znao da ga čeka muka, da će biti toliko teška da će se činiti kao da traje čitavu vječnost, ALI znao je i to da će i njoj doći kraj.

“Naučili smo žuriti ali ne i čekati”, kaže George Carlin.

Stoga će moja odluka biti: slijedit ću Boga u svim kušnjama i u svim okolnostima. Savršen primjer nam je Sv. Marko Križevčanin kojem su odsjekli prste i uši zato što se nije htio odreći svoje vjere. Nikakve kušnje nisu ga odvojile od ljubavi i vjernosti prema Bogu. A podsjećam kako se mi ponašamo kada su u pitanju materijalna dobra. Primjerice, ne odustajemo od kupovine nekih stvari koje nam se jako sviđaju (dobrog mobitela, majice...) ZAR SE PRODAJEMO I PREDAJEMO MATERIJALNIM DOBRIMA?! Jesmo li takvi i u vjernosti Bogu?

Da li gubitak materijalnih dobara smatrate neuspjehom!?! Ako da, onda se PROBUDITE. Novac ne smije biti suština vašeg života. I ne brinite se za sutra, Bog će vam dati koliko vam je zaista POTREBNO.

Moramo poticati mlade na naograničeno povjerenje u Božju preobilnu dobrotu, to je naša kršćanska dužnost.

PeTar

- ◆ Dobra djeca uspjeh su roditelja - klinci su neuspjeh ulice.
- ◆ Sve prolazi - ostajem ja, i to samo privremeno.
- ◆ Đačko je doba ludo pa je i pametnima teško.
- ◆ Ljudi se ipak više boje živih nego mrtvih.
- ◆ Neki su po vjeri pogani, neki po molitvi trgovci, a neki nevjernici po duši su vjernici.
- ◆ Želiš li čuti šapat nebesa utišaj zemaljsku galamu.
- ◆ Nitko od ljudi nije uspio riješiti sve probleme prije smrti.

aforizmi od Augustina Korpara

MLADI KOD GOSPE OD SUZA

“Svi anđeli u nebu otvorite raj, da vidimo Mariju taj nebeski sjaj” - redovito se na Bunariću mogla čuti ova pjesma, a ove su se godine jednako tako na Bunariću redovito mogli vidjeti mladi župe “Isusova uskrsnuća”. Svake prve subote, za Veliku Gospu, te za trodnevnicu i bunaričko proštenje grupa mladih je hodočastila Gospi od suza - i to na biciklima! Vrijeme nikada nije bilo prepreka da se okupe pred našom majkom i zagovornicom i mole - za prijamni, početak školske godine i mnoge druge nakane.

Svi koji ste hrabri, pripravite bicikle i vidimo se iduće godine!

Mirjana Horvacki

PJESMA IZGUBLJENOG SINA

Prošarana sudbina u kletom svijetu
kojeg sam stvorih bježeći od sebe
sve više me mori, sve više se borim,
svladaj me Bože, ja neću bez Tebe.

I moje su riječi prazno korito,
dno je njegovo tek ustaljena farsa,
a nitko mi nije ko Ti govorio,
nitko moje ime tako dozivao.

Moja su vrata zatvorena bila,
a moje brave ostarjela hrđa,
čuo sam da tu si, čuo da kucaš
al riječ ne dopire do zatvorenog srca.

Na dogorjeloj svijeći gasi se plamen
i titraji klize u mračne poeme,
znam, ima nade i sad kad se morim,
oblikuj me opet da za Tebe gorim.

Dolazim k Tebi glave pognute,
dok bol pritišće i dušu i kosti,
Tvoje su staze uvijek cvijećem posute,
dolazim sa molbom: “Oče, oprosti!”

Zlatko Gorjanac

DILEMA???

ANKETA - ŠTO UPISATI, VJERONAUČNIK ILI GRAĐANSKI?

Svi ljudi imaju različita mišljenja i drukčiji pogled na svijet a ujedno i vjeru. Pitala sam vršnjake jesu li odabrali vjeronaučnik ili građanski odgoj. Tijekom ankete primijetila sam da su mnogi mladi neodlučni. Oni koji su upisali vjeronaučnik znaju što žele, kakvu su obvezu prihvatili i što će u daljnjem školovanju učiti. Međutim, mladi koji su upisali građanski odgoj još uvijek ne znaju u što se upuštaju i što će to oni raditi. Na pitanje: “Zbog čega si se odlučio/la na građanski odgoj?”, odgovori su najčešće bili:

“Nisam nikada išao/la na vjeronaučnik pa ne namjeravam ni sad”; “Nisam gledala upitnik pa mi je mama zaokružila što je htjela”; “Nitko od društva ne ide pa neću ni ja”.

Mnogi ne shvaćaju ili ne žele shvatiti da su nam crkva i vjeronaučnik vrsta duševne hrane i da ju treba iskoristiti. Stoga mladi, okrenite se Bogu! Ovdje zapravo za kršćane nema izbora jer neupisivanje vjeronaučnika je GRIJEH, tj. zatajenje vjere i Boga.

Sandra H.

"GLE, KAKO JE DOBRO,
KAKO JE MILO,
KAO BRAĆA
ZAJEDNO, ŽIVJETI"

Ps 133,1

SUSRET KATOLIČKE MLADEŽI "ČIKERIJADA 2004."

U TAVANKUTU

Pod geslom "Gle, kako je dobro i kako je mило kao braća zajedno živjeti" (Ps 133,1), 26. kolovoza održan je susret katoličke mladeži. Od svog prvog susreta u jubilarnoj 2000. godini (kada je bilo oko 110 mladih), pa sve do sada kada se Čikerijada održala po peti put, broj mladih se povećavao. Ove se godine okupilo oko 250 mladih iz raznih župa grada Subotice i okolice. Brojke govore da je ovakav susret mladi-

Dakle, neka pjesma koja nije s teritorija Europe. U svemu je bitna nakana. Slučaj s Čikerijadom gotovo je isti. Nakana susreta je skup katoličke mladeži, a sve ostalo mora biti usmjereno k tomu. Čikerijada će se vratiti na Čikeriju onda kada se za to stvore uvjeti. Radi se na tome...

ma privlačan i potreban. Susret je to uz igru, razonodu, veselje... Kao mladi kršćani, radost je biti zajedno i ne samo u crkvi. Susret je započeo sv. misom koju je predvodio vlč. dr. Oszkár Csizmár, kapelan župe Marija Majka Crkve. On je u svojoj propovijedi naglasio mladima da ih put k sreći vodi jedino s Bogom. U okviru sv. mise otpjevana je himna Čikerijade, koja je nastala upravo za ovu zgodu. Tekst, koji nosi naslov "Baš je dobro da smo ovdje", te glazbu potpisuju Mario Žuvela i Marinko Stantić. Također za ovaj susret, mladi su dobili prigodne majice na kojima je grb i geslo Čikerijade. Sponzor majica je Emauele Marini iz Milana.

Ove je godine, zbog velikog odaziva mladih, Čikerijada premještena u Tavankut. Je li Čikerijada ovim činom postala Tavankutijada? Ne! Pogledamo li i veće svjetske manifestacije, vidjet ćemo da ovakvih slučajeva ima i više u svijetu. Uzmimo za primjer nedavno završenu Olimpijadu. Olimpijada je dobila svoje ime po planini Olimp u Grčkoj, ali je taj naziv zadržala i onda kada su se olimpijske igre održavale i u drugim državama. Isto tako, događalo se u povijesti da pjesma eurovizije bude izraelska pjesma, kao i pjesma iz Maroka.

Ove su godine mladi za dolazak na Susret imali na raspolaganju i autobus (zahvaljujući sponzorima Atili Fabijanu i Vinku Ivkoviću). Bit Čikerijade nije biciklijada, ali svaki onaj koji je htio na ovaj susret doći biciklom, mogao je to sebi priuštiti. S obzirom da je kiša u poslijepodnevnim satima prekinula susret, pokazalo se punim pogotkom što je susret održan u Tavankutu i što se došlo autobusima. Zahvaljujemo domaćinima, župi Srca Isusova u Tavankutu, na čelu sa župnikom preč. Franjom Ivankovićem, Marinku Ivkoviću, jednom od sponzora kao i svima onima koji su na bilo koji način pomogli organiziranje ovakvog skupa. /M. S./

BAŠ JE DOBRO DA SMO OVDJE

Kad začujem Ti glas, o Bože,
u sebi nađem Tvoje riječi.
Osjetit ću kako tvoja blizina
moje malo srce liječi.

Kad nađem se na Tvome tragu,
sreću nađem na toj stazi.
Osjetit ćeš moju ruku
kako se uz Tebe mazi.

Ref.: Gle, kako je dobro i kako je mило,
ko braća zajedno živjeti.
Gle, kako je dobro, gle, kako je mило,
Tebe, Bože, slaviti zajedno.

I živjet ćemo vječno skupa,
ko dva brata što se vole.
Šapnut ću Ti jednom nježno:
"Baš je dobro da smo ovdje!"

autori teksta i glazbe:

Mario Žuvela i Marinko Stantić

Uređuju: Vesna i Ladislav Huska

Jesi li ponio mobitel?

Ključevi, novčanik, sunčane naočale, papirni rupčići i... mobitel, naravno.

Spremate li se na kavicu ili samo u šetnju, mobitel nosite. Možda zatreba. Ako vas netko traži od kuće ili s posla? Ako je što hitno? Iako znate da je sve to nemoguće, nosite ga stalno sa sobom - kad ga već imate. A on je tako mali, lijep, uvijek s vama, zabavan, daje osjećaj da se uvijek nešto događa, da ste u toku, da niste sami, da ne gubite vrijeme - ako ništa drugo, odgovarate na stare poruke za koje niste imali vremena. Za blagdane šaljete čestitke. Možda razmjenjujete nježne poruke sa suprugom? (Npr., kad je ona bolesna: "Važi draga, sve nelagodnosti i sav moj današnji rad prikazat ću za to da Ti bude bolje i da Ti budem blizu. JAKO TE VOLIM!" ili ima puno teškoća u poslu: "Blagoslovio Te i čuvao svemogući Bog! Čuvao Te, i pomogao Ti u svemu! Volim Te." ili, nekog posebnog jutra, "Dobro Ti jutro želim, draga moja supruge. Jako Te volim i zahvaljujem dragom Bogu za svaki trenutak proveden s Tobom!" ili, poruka obitelji

nekim internim izrazom: "Volim vas sve do MISECA!" ili tek "Lipote moje! Volim vas!", kao i nešto što se nekad teško izgovara: "Tako mi jako trebaš, već sam se zaželio i tebe i da se igram s dječacima." Ili, naviru osjećaji: "Mili... toliko te volim... tako bih željela da si tu... što želiš za ručak?") Tako je dobro "biti dostupan", "biti u kontaktu"! Ali, jeste li zamijetili još jednu osobinu mnogih vlasnika ovog sve važnijeg i neophodnijeg gosta muških džepova i ženskih tašnica dok se, na primjer, voze autobusom? U busu, ili na postaji, nekad se pričalo o vremenu ili o kašnjenju autobusa, penzija, plaća, promjena na bolje. Upoznaš nekoga, jer zbilja - što drugo i možeš raditi nego malo "proćaskati"? U autobusu je sve češće tiho, samo se čuje pokoji BIBIP-BIBIP ili nešto slično. Ako se ne razgovara ili ne šalje poruka, nešto se provjerava, podešava, mijenja... jer, uvijek se ima što raditi i s kim biti ako si ponio mobitel. Jesmo li zaboravili da je čovjek stvoren biti gospodar, a ne rob stvari i da smo ovdje da ljubimo bližnje? (Vidi: Lk 10,29-36)

Mobitel i adolescenti

Ako dijete ima mobitel, stručnjaci savjetuju kako se okoristiti njegovim prednostima i predlažu neke odgojne strategije za odnose djetetoroditelj-mobitel:

- ograničiti njegovu upotrebu na neka mjesta (zabrani ga u razredu)
- koristiti unaprijed uplaćen kredit (prepaid)
- odrediti mjesečni iznos kredita (umjesto kupovanja dopune čim se isprazni)
- dogovoriti vrijeme telefoniranja s djetetom (da ga ne bismo stalno "provjeravali")
- slati poruke ohrabrenja (radi razvijanja djetetovog samopoštovanja).

:) vh

Protiv umora i stresa na poslu:

- uredan pisači stol (spriječava dojam kaosa) • poneki detalj na stolu u jarkoj boji (vraća energiju) •
- šetnja u podne (svjetlost stimulira adrenalin) • laka, zdrava hrana (protiv uspavanosti) • stanka (za istezanje i šetnju) •
- duboko disanje (oslobađa napetosti) • mirisi (menta, ruzmarin, bosiljak, zelena jabuka, agrumi - dižu radni elan) •
- molitva prije i poslije rada (garantira uspjeh) •

Jeste li znali...

- 22. rujna je ... Europski dan bez automobila
- 23. rujna je ... Međunarodni dan kulturne baštine
- 24. rujna je ... Dan vozača i automehaničara
- 25. rujna je ... Svjetski dan čistih planina
- 27. rujna je ... Svjetski dan turizma
- 30. rujna je ... Svjetski dan srca
- 1. listopada je ... Međunarodni dan starih, glazbe i vegeterijanstva
- 3. listopada je ... Međunarodni dan djeteta
- 4. listopada je ... Sv. Franjo Asiški, zaštitnik prijatelja prirode - Dan zaštite životinja
- 5. listopada je ... Svjetski dan učitelja
- 9. listopada je ... Dan duševnog zdravlja

Pogodite što reklamira lijepo lice ove žene? Posljednja u nizu slika je uz natpis "Kontracepcijom do čistije kože"(!!!!) - čest ures zidova (ne samo) ginekoloških ambulanti, a radi se o reklami za antibebi pilule!

Uređuje: Jakob Pfeifer

IKONA BOGORODICE KAZANSKE PREDANA RUSKOM PATRIJARHU

Za vrijeme prigodnoga slavlja u moskovskoj katedrali Uzašašća Gospodnjega u subotu 28. kolovoza ruskome patrijarhu Aleksiju II. predsjednik Papinskoga vijeća za jedinstvo kršćana kardinal Walter Kasper predao je ikonu čudotvorne Bogorodice Kazanske.

U poruci koju je tom prigodom ruskome Patrijarhu uputio papa Ivan Pavao II. izrazio je radost što se ta vrijedna Marijina slika vraća tamo gdje je izvorno i pripadala. Ikona pred kojom je on tako dugo znao moliti "simbol je kršćanskoga jedinstva", poručio je Papa poželjevši da se upravo preko toga Marijina lika prevladaju još uvijek postojeće napetosti. Pravoslavna crkva i ruski narod dugi su niz godina proživljavali progone i boli, piše Papa u svojoj poruci moskovskome Patrijarhu, a Božja je Providnost ruskome narodu u novije vrijeme darovala slobodu omogućivši da se razdjeljujući zidovi između Istoka i Zapada sruše. Papa je

ponovno požalio što još uvijek postoje napetosti između kršćana. No zato sada postoji ikona Bogorodice Kazanske kao "simbol jedinstva".

Vatikanska je delegacija Marijinu ikonu predala patrijarhu Aleksiju II. na kra-

ju trosatne liturgije Uznesenja Marijina u kremaljskoj katedrali, nakon čega je ruski Patrijarh zahvalio, ističući da, i ako se radi o kopiji originala iz 16. st., ipak je taj Marijin lik od velikoga značenja za Crkvu, također i za katolike, budući da podsjeća kršćane na vremena kada još nisu bili podijeljeni. Papina gesta govori o želji Vatikana da vodi respektabilni dijalog između dviju Crkava, rekao je Aleksij II. /IKA/

Papa na Generalnoj audijenciji, 8. 09. 2004.

BOLNI KRIK POVRIJEĐENOGA DJETINJSTVA

Liturgija se danas spominje Rođenja Blažene Djevice Marije. Ovaj blagdan, osobito prisutan u pučkoj pobožnosti, omogućuje nam da se u djevojčici Mariji divimo najčistijoj zori Otkupljenja. Promatramo djevojčicu poput svih drugih, a u isto vrijeme jedinstvenu, "blaženu među ženama" (Lk 1,42). Marija je bezgrešna "kći sionska", određena da postane Majkom Mesije.

Gledajući djevojčicu Mariju, kako ne pomisliti na tolike malene i bespomoćne iz Beslana u Osetiji, žrtve divljačke otmice i tragično ubijene? Nalaze se unutar škole, na mjestu gdje se usvajaju vrijednosti koje daju smisao povijesti, kulturi i civilizaciji naroda: međusobno poštivanje, solidarnost, pravda i mir. Među tim zidovima oni su, međutim, doživjeli povredu, mržnju i smrt, zlokobne posljedice okrutnoga fanatizma i bezumnoga prezira ljudske osobe. Pogled nam se, u ovom trenutku, širi na svu nedužnu djecu koja su, u svim dijelovima svijeta, žrtve nasilja odraslih. Djecu prisiljenu da se uhvate oružja i poučenu da mrze i ubijaju; djecu potaknutu da prose po ulicama, iskorištenu poradi lagane zarade; djecu zlostavljano i poniženo drskošću i nasiljem velikih; djecu prepuštenu sebi samima, lišenu obiteljske topline i izgledne budućnosti; djecu koja umiru od gladi; dje-

cu ubijanu u tolikim sukobima na različitim krajevima svijeta.

Ovo je snažan uzvik boli zbog djetinjstva čije je dostojanstvo povrijeđeno. Taj uzvik ne može, ne smije nikoga ostaviti ravnodušnim. Draga braćo i sestre, pred kolijevkom djevojčice Marije obnovimo svijest o dužnosti sviju nas da čuvamo i štitimo ta krhka stvorenja te da za njih izgrađujemo mirnu budućnost. Molimo zajedno kako bi se stvorili uvjeti za njihov spokojan i siguran život. Braćo i sestre, prihvaćajući poziv Svetoga Oca, uzdignimo svoju molitvu Bogu. Recimo zajedno: Gospodine, usliši nas!

- Za djecu iz Beslana, svirepim nasiljem lišenu života dok su se spremala započeti školsku godinu, te za njihove roditelje, rođake i prijatelje koji su s njima pogubljeni: neka im Bog u svome milosrđu širom otvori vrata svoga doma, molimo: Gospodine, usliši nas!

- Za ranjene, za obitelji žrtava i sve članove zajednice u Beslanu, koji rastrgana srca oplakuju smrt svojih najdražih: da, ohrabreni svjetlom vjere i utješeni solidarnošću tolikih osoba u svijetu, mognu oprostiti onima koji su im nanijeli zlo, molimo: Gospodine, usliši nas!

- Za svu djecu koja, na tolikim mjestima

Hodočašće Caritasa na Bunarić

Kao i prijašnjih godina, CARITAS je sa svojim radnicima i povećanom grupom korisnika službe kućne njege organizirao hodočašće Gospi od suza na Bunariću u nedjelju, 29. kolovoza. Vozači i volonteri su svoje već poznate ali i nove klijente prevezli na Bunarić. Iako je put trajao nešto duže zbog velikog prometa ka svetištu, i ovdje na Bunariću su ih dočekivali a tko drugi nego radnici i VOLONTERI, raspoloženi i spremni za pomoć, iako su neki proveli čitavu noć na Bunariću. Radost na licima starih bila je velika, nisu očekivali tako lijepo uređeno svetište. Vremena do mise je bilo dovoljno pa su poneki stari i u kolicima uz pomoć volontera i radnika Caritasa odlazili u malu kapelicu, izvor na kojem su prali svoja bolna mjesta a svi su i umivali. Zašto baš umivali? Odgovorili su: "da sačuvaju oči koje tako često plaču za svojim izubljenima kao što i naša Gospa Bunarićka plače za uvrede koje joj nanosimo a ona nas voli, sve nam prašta i moli svoga sina Isusa za nas."

Misa i propovijed su bili divni (kao i uvijek). Pokoja suza je kanula iz tih bolnih i starih očiju. Svetu pričest malo tko nije primio a bila je to okrepa za daljnje trpljenje.

Promatrala sam bolesnike u invalidskim kolicima, one s dva štapa, ozarena lica, kako se opraštaju od Gospe. Dok smo čekali na prijevoz za povratak kućama, netko od volontera setio se ubrati trsku (mi palme nemamo) i podijeli starima kao simbol mira da nose svojim kućama. Opet su to činili radnici i volonteri koji su s ljubavlju i voljom pomagali starima i bolesnima a ponajviše siromašnima.

Roza Mikulić

u svijetu, trpe i umiru zbog nasilja i ugnjetavanja od strane odraslih: neka im Gospodin dađe da osjete utjehu njegove ljubavi i skrši tvrdoću srca onih koji su uzrok njihove patnje, molimo: Gospodine, usliši nas!

- Za tolike otete osobe u napaćenoj iračkoj zemlji, a osobito za dvije mlade talijanske volonterke, otete jučer u Bagdadu: da se prema svima njima odnosi s poštovanjem, te se što prije neozlijeđeni vrte ljubavi svojih najmilijih, molimo: Gospodine, usliši nas!

- Za pravdu i mir u svijetu: da Gospodin prosvjetli um svima koji su pod zlokobnim utjecajem nasilja i otvori srca svih za dijalog i pomirenje, kako bi se izgradila budućnost nade i mira, molimo: Gospodine, usliši nas!

Sveti Otac: Bože, Oče naš, ti si stvorio ljude kako bi živjeli u međusobnom zajedništvu. Daj da shvatimo da je svako dijete bogatstvo čovječanstva i da je nasilje nad drugima slijepa ulica koja ne vodi u budućnost. To te molimo po zagovoru djevičanske Majke Isusa Krista našega Gospodina, koji živi i kraljuje u vijeke vjekova.

da se ne moraju sami vraćat kući il na salaš, to je onda bila sramota.

"Kolo" na salašu

I naši stari su bili mladi pa znadu da se mladi moraju viđat, di će se upoznat, zbližit, najčešće u zajednički životni put do kraja da, po ondašnjem svaćanju, ponesu svoj križ do kraja života, po ugledu na križ kojeg je nosio. Posli I. svitskog rata polagano su se stariji okanjivali adeta da oni izaberu ditetu para za koga će ga udomit, počeli su taj izbor pripuštati mladima, iako su se svitovanjem i dalje mišali u njev izbor, jel nije svedno za kim će njim poč dite, kaku će obitelj imat, kaku dicu izrodit i odranit. Jedna od prilika upoznavanja mladi bila je i "kolo".

U davnini kad je divojka pravila "kolo" nastarala se za svirca, kadgod gajdaša, posli harmonikaša, a izabrala je i kolovođu. To je bio viđeniji momak, drčan, koji je bio kadar da čakom napravi reda ako bi se koji momak probo praviti hireš, ponašat se kako ne priliči med tolikim mladima.

U "kolo" su se počeli kupit posli užne, divojke i momci tabanali su do divojkinog salaša najkraćim prtenim putom il stazom dola. Dok se nije dosta skupilo mladi, vrime su provodili u divanu il u pismi sa svircem i u dobrom raspoloženju čekali da počme igranje. Kad je kolovođa oćinio da mogu početi igrat, zapovodio je svircu da zsvira

kolo. Kad je zaigro kolovođa do njeg se uvatila domaćica, nuz nju njezin momak i tako redom jedno do drugog, a na kraju je kolo zatvorio pritucalo, momak koji je bio i dobar igrač, jel makar ko i nije mogo igrat nuz kolovođu, da ga batrgavim igranjem ne sramoti. Igrali su dotleg dok kolovođa nije zapovidio da mož pristat. Ne daj Bože da je kome palo na pamet da prija kraja sviranja izade iz kola, da pristane igrat. To je bila velika uvrida za kolovođu i za domaćicu, kolovođa taku uvridu nije mogo podnet mirne duše, dotičnog je propuštio kroz ruke, makar s nekoliko ćušaka, da ga nauči pameti, a taki momak je moro napuštiti "kolo" prija vrimena.

Posli svakog odigranog kola il parne igre odanili su nuz divan. Momak brez divojke se uvatio u kolo do divojke na koju je bacio oko, zadivano se s njom, pa ako su se jedno drugom dopali katkad su i posli zajedno, počeli se zabavljat.

Domaćica je gostima nudila kojekako voće, katkad sitno tisto, bostan kad je dospio il koto kuvani mladi kuruza.

"Kolo" je trajalo do prid mrak, a na znak kolovođe svirac je odsviro "marš", znak za razlaz, da svako ode svojim putom.

Piše: Alojzije Stantić

OD VELIKE DO MALE GOSPOJINE

Do II. svitskog rata su u našoj varoši, osobito salašari, poštivali starovinske adete, nji su se držali jel su ji naslidili od predaka, s njima su odranjeni, od malena naviknuti da starinu poštivaju i niguju. Najviše triba zafalit salašarima jel su brižno čuvali adete, koji su posli II. svitskog rata proridjeni, niki izminjeni, osavriminjeni, a tušta zauvik izgubljeni. Nuz to što se na salašu znalo ko će, kad, kako i šta radit, znalo se i kad će se, di i kako mladi zabavljat.

Vrime od Velike do Male Gospojine mladima je bilo najpodesnije za življi zabavni život, bili su dospiveniji neg u vrime veliki poljski poslova. Uradili su ris (žetvu), proslavili dužijancu i dok su čekali mašinu (kazan /parni stroj/ il traktor+kasla /vršalica/+elivator za slamu+boda) da ovrše žitne kamare, koješta su radili u i oko salaša. Do branja kuruza, od oko sridine rujna, žene su spremale ranu za zimu: pravile taranu; sušile kojekako voće; obrale i spremile mak; pravile kuruzni kvas (za kruv); počele duncovat (ostavljat kompot); umazale krečom salaš i staje; još jedared očupale guske i sl., a muškarcu su mazali blatom zgrade u salašu, zaperčili kuruze, izvukli đubre iz korlata, uzugarili strniku, napravili reda u guvnu...

Zabava nediljom poslipodne

Liti po lipom vrimenu salašari su se nediljom poslipodne komšijali na prostranoj ledini, kad se svako sa "svojim parom" (vršnjakom) provodio, zabavljao il se sigro. Onda mladi salašari, pa ni varošćani nisu mogli "ić u svit" kad je kome palo na pamet, stariji su njim određivali vrime kad će se, di i kako ić zabavljat. Ako momci i divojke nisu imali priliku da idu u "kolo", našli su se više nji na ledini di se zabavili s ondašnjim sigrama.

Onda su se muškarcu, od čavrgana do oženjeni ljudi, najradije "vrepčali" il "ćuškali" ("tirali krmaću u varoš"), a u tridesetim godinama već su se uveliko i fodbolovali (igrali nogomet). Ako se u jednom salašu skupilo tušta nji, onda su se dica obaško sigrala, "sa svojim parom", najradije su se "kebali" (na više načina zabadanje brice u zemlju). Svinjari i govedari su se sigrali do vrimena kad je tribalo istirat poljske svinje i krave na

strniku, a drugi do namirivanja živine. Muškarcu koji nisu bili kadri za sigru s mladima, najčešće su se za astalićom, u debelom ladu, filkali il kartali duraka "madžarskim kartama."

Cure, divojke i žene su se skupile na tom il drugom salašu, nisu se mišale s muškarcima, a udate žene su obaško zasile i divanile svoj divan. Unaprid se znalo di će se kupit, u kojem salašu, pa se reduša iz tog salaša nastarala da ispeče malo više pogače da ponudi goste. Da teret čašćenja ne padne samo na domaćicu, po di koja gošća je donela tepsiju pogače.

Momci i divojke prid početak kola

Zabava momaka i divojaka

Svi mladi su se odjedared u varoši kupili na zajedničku proslavu blagdana i posli na zabavama koje su zvali god, a padali su od sv. Tri kralja do poslidnje nedilje prid početak Adventa, u dane kad nisu radili velike poslove na njivi. God na Veliku Gospojinu je jedan od najlipči, s korziranjem posli crkve, kad su se mladi u šetnji zagledali, kibicovali budućeg para. Uveče su njim zabavu pravili momačka il divojačka društva, a kako tamo nije bilo mista za sve, po di koja divojka je pravila "kolo". Liti po lipom vrimenu divojke su se alvatnije oblačile, tušta nji su se pokazale u dićnom ruvu od šlinga.

Dok su zimi na "skupštinu" smili doć samo zvani gosti, u "kolo" je smio doć ko je tio. U varoši su "kolo" pravile divojke u kući s podesnom avlijom di će igrat dvadesetak-tridesetak pa i više momaka i divojaka. U "kolo" su obično išli momak i divojka, al i mladi brez para pa su se u "kolu" upoznali, često i pošli zajedno, počeli se zabavljat. Ako je momak il divojka bio brez para, u "kolo" nikad nisu dolazili sami već s drugom il drugaricom, ako ne nadu para

Piše: Stjepan Beretić

Crkva otaca karmelićana u Somboru 1904-2004. (9)

Tajanstveni Rumunj u somborskom Karmelu

Otac Sebastijan od svetoga Josipa Peter (* 1900 + 1993)

Rođen je vjerojatno 1900. godine u Rumunjskoj. Nakon što je 13. prosinca 1925. godine primio svećenički red u Velikom Bečkereku, (Zrenjanin) slavio je 20. prosinca 1925. u Somboru Mladu misu. Propovijedao je hrvatski, mađarski i njemački. U 1926. godine osnovanom Karmelićanskom dječaćkom sjemeništu obnašao je dužnost prefekta. Bio je upravitelj Karmelićanskoga trećeg reda u Somboru, a od 1929. ekonom samostana i sjemeništa. U jednom hrvatskom franjevačkom samostanu i kod dominikanaca na Korčuli dobro je usavršio hrvatski jezik. Kad su somborski karmelićani odlučili svoje bogoslove slati na studij u parišku karmelićansku provinciju, što se nije ostvarilo, 1932. godine otputovao je o. Sebastijan u Poljsku, gdje se s tamošnjim provincijalom dogovorio da somborski novaci i klerici mogu tamo studirati i proći novicijat. Još te je godine o. Sebastijan otpratio u Poljsku somborskog bogoslova **Vilka od sv. Alberta (Dorotića)** i dvojicu novaka. Više puta je o. Sebastijan morao odlaziti u Rumunjsku budući da nije dobio dopuštenje za stalan boravak. Tako je i 1933. godine bio u Bukureštu radi osobnih dokumenata. Tamo se razbolio te se nije mogao vratiti. Iste je godine radi bolesti dobio eksklaustraciju na dvije godine. Kako se više nije mogao vratiti u Sombor, 1936. godine je prešao u biskupijske svećenike. Kao svjetovni svećenik živio je do smrti, 1993. godine. Umro je s 93 godine te je pokopan na jednom bukureštanskom groblju.

O. Vilko Dorotić od svetog Alberta

Antun Dorotić je rođen u Somboru 30. srpnja 1914. godine. Njegovi su roditelji **Marijan Dorotić** i **Luca** rođena **Pekanović**. Nakon u Somboru

završene osnovne škole primljen je u Karmelićansko dječaćko sjemenište u Somboru, gdje je završio 4 razreda gimnazije. Na Veliku Gospu 1930. godine je obukao redovničko odijelo, te je nakon novicijata u Somboru, 1931. godine pod imenom br. Vilko od svetog Alberta položio prve zavjete. Prvu godinu filozofije je studirao u Somboru, a 1932. je otišao u Poljsku u Wadovice gdje je nastavio studij filozofije. Teologiju je studirao u Krakovu i Lwowu. Nakon završenog studija u Poljskoj, otac Vilko je u subotičkoj stolnici po rukama biskupa **Lajče Budanovića**, 28. kolovoza 1938. primio sveti red. Kao mladi svećenik o. Vilko je obavljao dužnost orguljaša i zborovođe triju zborova, koji su pjevali na misama u karmelićanskoj crkvi, na hrvatskom, mađarskom i njemačkom jeziku. Sastavio je hrvatsku pjesmaricu od 600 stranica. Po odredbi Bačke apostolske administrature o. Vilko Dorotić je na brizi imao sve orgulje u administraturi. Bio je vrstan propovjednik posebno za korizmene propovijedi. Puno je ispovijedao i pomagao po okolnim župama. Za vrijeme Drugoga svjetskog rata u prosincu 1942. godine bio je interniran u đurski samostan u Mađarskoj. O. Vilko je 1944. godine od crvenoarmejaca spasio đurski samostan. Nakon povratka iz izgnanstva, 1946. postao je poglavarom samostana u Somboru. Tu službu je obavljao sve do 1954. godine, kad ga je zamijenio o. **Friedrich Gillich**.

Somborski su se karmelićani 10. rujna 1958. nastanili u Hrvatskom Leskovcu, kraj Zagreba, u samostanu Sestara karmelićanki Božanskoga Srca Isusova. Među njima su bili o. **Ivan Keravin** kao prefekt malog dječaćkog sjemeništa i br. **Imre Pósa** kao kuhar s 9 sjemeništara. Od 1959. godine karmelićani su se nastanili u nekadašnjem pavlinskom samostanu u Remetama kraj Zagreba. O. Vilko je tada kao provincijalni poglavar proveo adaptaciju župnog doma za dječaćko i bogoslovsko sjemenište. On je uložio puno truda za procvat Karmela u Hrvatskoj. Bio je i dugogodišnji poglavar somborskog samostana, provincijalni poglavar, prior u Remetama, ekonom u Somboru. Bavio se pisanjem, bio je prevodilac i izdavač. U Đakovu je 1940. godine na 829 strani-

ca tiskan njegov molitvenik *Zvijezda Karmela*, kao priručnik za Treći Red Gospe Karmelske. Ciklostilom su 1959. godine izdane Konferencije o sv. Ivanu od Križa. Prevodio je knjige s mađarskog na hrvatski jezik. Iz remetskog samostana premješten je u Sombor 1985. gdje je strpljivo podnosio svoju bolest. Bio je duboko i iskreno pobožan redovnik, puno puta biran za poglavara, imao je veliki ugled pred biskupijskim svećenicima, pred vjernicima i pred svojom subraćom. Uvelike je zadužio i različite ženske redovničke zajednice diljem Subotičke biskupije. Jedan od najdražih karmelićana u Somboru preminuo je 1. veljače 1994. godine. O. Vilko Dorotić spada među najzaslužnije ljude, koji su udarili temelje Karmela u Hrvatskoj.

Prema rukopisu karmelićanina oca Mate Miloša

Karmelićanski samostan Sombor

Preč. gospodinu Andriji Anišiću, uredniku *Zvonika*

Hrvatska karmelska provincija sv. Oca Josipa sa sjedištem u Zagrebu, kojoj pripada Karmelićanski samostan u Somboru, koji slavi stotu godišnjicu osnutka, za izvanredne zasluge promocije Karmelićanskog samostana u Somboru i promicanje štovanja Sl. Božjega o. Gerarda Tome Stantića u časopisu *Zvonik*, zahvaljuje Vam i poklanja Vam grb Reda u tehnici terracotte, kao i dokumentarni film o stoljetnom djelovanju karmelićana u Somboru.

o. dr. Jakov Mamić, provincijal

Piše: dr. Andrija Kopilović

ČEMU POKORA NAKON ODRJEŠENJA OD GRIJEHA?!

Započet ću odgovor na Vaše pitanje onom naukom koju katolička Crkva o tom pokori, koju moramo u vašem pitanju zamijeniti rječju zadovoljština, naučava u Katekizmu Katoličke Crkve, kao izvorom i zbirom onoga što Crkva danas naučava. Tamo pod oznakom "zadovoljština" piše ovo: "Mnogi grijesi nanose štetu bližnjemu. Treba učiniti što je moguće da se šteta nadoknadi (npr. vratiti ukradene stvari, popraviti dobar glas oklevetanom, izliječiti rane). To je zahtjev obične pravednosti. Osim toga grijeh ranjava i slabi samoga grešnika, kao i njegove odnose s Bogom i bližnjim. Odrješenje briše grijeh, ali ne popravljaju sve neredne što ih je grijeh uzrokovao. Grešnik, nakon što je rasterećen od grijeha, još treba ponovno steći puno duhovno zdravlje. Mora, dakle, učiniti nešto više da ispravi svoje krivnje: na prikladan način treba "zadovoljiti" ili "okajati" svoje grijehe. Ta zadovoljština zove se također "pokora". Pokora koju ispovjednik nalaze treba voditi računa o osobnom stanju pokornika i tražiti njegovo duhovno dobro. Koliko je moguće, treba odgovarati težini i naravi počinjenih grijeha. Može to biti: molitva, milodar, djela milosrđa, usluga bližnjemu, svojevolutna odricanja, žrtve, te naročito strpljivo prihvaćanje križa koji moramo nositi. Takve nam pokore pomažu da se suobličimo Kristu koji je bio pomirnica za naše grijehe jednom zauvijek. One nam omogućuju da postanemo subaštinici uskrsloga Krista jer "s njime zajedno trpimo" (Rim 8,17).

Zadovoljština, koju vršimo za svoje grijehe, i nije tako naša da ne bi bivala po Isusu Kristu: mi, iako sami od sebe ne možemo ništa, uz suradnju Onoga koji nas jača ipak možemo sve. Tako čovjek nema čime bi se hvalio, nego sva naša "slava" je u Kristu (...): u njemu pružamo zadovoljštinu donoseći "plodove dostojne pokore" (Lk 3,8), i ti plodovi od njega imaju snagu, on ih prinosi Ocu, i po njemu su od Oca primljeni. Toliko u Katekizmu Katoličke Crkve.

Kako je došlo do prakse "činiti pokoru"? Prvi kršćani su uživali radost oprostjenja svih grijeha po sakramentu krštenja. To je i sada najveći dar po kojem nas Krist čini baštinikom svoje naravi i oprašta sve grijehe snagom svoje smrti i Uskrsnuća. Dakle, grijeh se oprašta, svaki grijeh sakramentom krštenja. Kako su se u Pracrkvi krštavali samo odrasli, oni su se za krštenje spremali dugo. Ta duga priprava - katekumenat - trajao je dugo radi toga da upoznaju vjeru i da se životnom praksom približe onim idealima koje će živjeti u

"novom životu" kao kršćani. Već u samim počecima kršćanstva javlja se i ispovjedna praksa. Naime, najveći dar kojeg nam je Isus mukom i smrću stekao i darovao, jest oprostjenje grijeha. Grijehe je On smrću na križu i Uskrsnućem uništio. Međutim, znajući našu ljudsku narav, koju je otkupio ali nije izmijenio, On je ustanovio sakrament Pomirenja - ispovjed - po komu je svojim učenicima dao vlast odrješenja ili zadržavanja grijeha. Ta vlast je božanska. Ona ne može biti ljudska jer je čovjek doduše sposoban učiniti grijeh i pokajati se za njega, ali nije sposoban uništiti grijeh. Grijeh, naime, ima trostruku dimenziju zla: on uvijek razara odnos prema Bogu, prema čovjeku i zlo je u samom grešniku. Od njega ga je spasio i oslobodio svojom smrću i Uskrsnućem sam Isus. Stoga je kao najveći znak pobjede nad grijehom, na sam dan Uskrsa, svojim učenicima podario vlast opraštanja grijeha. Snagom tog uskrslog dara učenici do konca vremena nastavljaju u Isusovo ime opraštati grijehe raskajanima.

Već u apostolskoj predaji znamo za tri javna grijeha zbog kojih se isključivalo iz zajednice. To su: otpad od vjere, preljub i ubojstvo. Javni grješnik zbog ta tri grijeha vraća se u red katekumena kao onaj koji mora dokazati da je popravio svoj grijeh, da je izgradio trajnu krepost i da je ispravio nanesenu nepravdu. I to je bila prava pokora: biti opečaćen kao javni grješnik i biti isključen iz zajednice sve dok ne dokaže da je grijeh ispravio. Tako je nastao pojam zadovoljštine ili "ispravka" nanesene krivice. Tako se vremenom ta javna pokora polako proširila i na ostale grijehe. Ono što bih htio još spomenuti: u Pracrkvi nije postojao zazor od javnih grešnika nego žarka molitva za njih te ljubav prema njima i želja da se što prije vrate u zajednicu. Kada je ispovjed postala tajna, onda su ispovjednici sve do šestog - sedmog stoljeća nakon saslušane optužbe grijeha davali pokoru, a to je bila redovito zadovoljština i popravljavanje grijeha i tek kada je netko obavio pokoru i popravio svoje grješno stanje, mogao je primiti odrješenje. Dakle, nekoliko stoljeća ispovjed je bila vrlo teška. Trebalo je ispovjediti grijehe, popraviti pokorom život i onda doći po odrješenje. Radi takvih teških okolnosti, mnogi su kršćani ispovjed ostavljali za konac života. Kod nekih je takva ispovjedna praksa ostala i razlogom da se nisu krstili znajući da će teško moći živjeti bez ponovnog pada. Ta je praksa zamijenjena tijekom stoljeća tako da je u samom činu ispovjedi dana i pokora. U to vrijeme "zamjenjivanja" prvotne prakse pokora je bila vrlo velika. Često je "nadmašivala mogućnost pokornika, te je

Nije mi u potpunosti jasna riječ pokora. Znam da je to ona molitva ili neko drugo dobro djelo koje moramo učiniti nakon ispovjedi kao zadovoljština. Ako već dobijemo odrješenje od grijeha, zašto onda naknadno trebamo činiti pokoru za grijehe? Može li ta naša "pokora" nešto dodati tom odrješenju? Zašto je ona potrebna i da li nas obvezuje pod grijeh?

Mladi pokornik

on tražio pomoć u molitvi, postu, dobrim djelima od svojih bližnjih, da mole za njega i žrtvuju se. U srednjem vijeku je postojala knjiga koju su raširili irski misionari u kojoj je bio popis grijeha i odgovarajuće pokore na nj. Ispovjednik je tu knjigu nosio sa sobom i koristio je prilikom ispovjedanja. Tako se u svijesti kršćana javila misao da je zapravo pokora ispravljavanje grješnoga puta (što u sebi i jeste), ali i to da je pokora dovoljna zadovoljština za učinjene grijehe što vjernički ne može stajati, jer za grijehe je dovoljna jedino Isusova žrtva na križu i pobjeda u Uskrsnuću.

U novijoj praksi Crkve smisao pokore je zapravo ovaj: mi, kada se ispovjedamo, već činimo pokoru i optužujemo se više-manje javno da smo grješnici. Nabrajajući svoje grijehe pokazujemo povjerenje i ispovjedamo vjeru i izražavamo želju da nas Isus od tih i takvih grijeha oslobodi. Primamo odrješenje. U času, dakle, kada smo priznali, pokajali se iskreno i ispovjedili grijehe, uslijedilo je odrješenje. Sadašnji oblik zadovoljštine ili pokore u stvari je prvo čin zahvalnosti Bogu za njegovu veliku milost koju nam je darovao a da je nismo zaslužili oprostjenjem grijeha. Ta molitva ili dobra djela koja nam svećenik preporučuje izražava i našu želju da taj napor, molitvu ili djela učinimo s ljubavlju i tako se sa zahvalnošću sjedinimo s Kristovom zadovoljštinom. Na taj način naša kap u moru njegove milosti biva dragocjeni dar i radosno slavljenje Boga, pa pokora i nije drugo nego proslava Božjega milosrđa. Stoga nas primljena pokora u savjesti obvezuje da je izvršimo. Ali ne tako da ne može biti veća, viša i bolja. Dapače, dobro je nakon valjane ispovjedi zamoliti ispovjednika i predložiti ili primiti na sebe pokoru kojom sami želimo zahvaliti Bogu i sudjelovati u Kristovoj žrtvi. Tako ispovjed i ispovjedna pokora u stvari biva jedan čin velike zahvale Bogu za milost oprostjenja i izražaj našeg trajnog raspoloženja da činimo dobro a izbjegavamo zlo. Pa ako je pokora molitva, onda molimo sabrano i pobožno, ako smo za pokoru dobili da učinimo neko dobro djelo ili žrtvu onda to učinimo s ljubavlju i sjedinimo je Kristovom žrtvom. Dakle, pokora je potrebna, ona je čin vjere i napose čin ljubavi ali nije vezana za valjanost ispovjedi nego za njegove prave plodove. Dakako, onaj tko ne izmoli ili učini pokoru počinio je grijeh propusta koji valja ispovjediti.

Zahvaljujemo našim darovateljima

Kafana - "Duka"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

vl. Jakov Letović

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom zatvoreno

Tel.: 551-045

Subotica, Maksima Gorkog 26

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
Unaprijed hvala svakom darovatelju.

HORVAT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

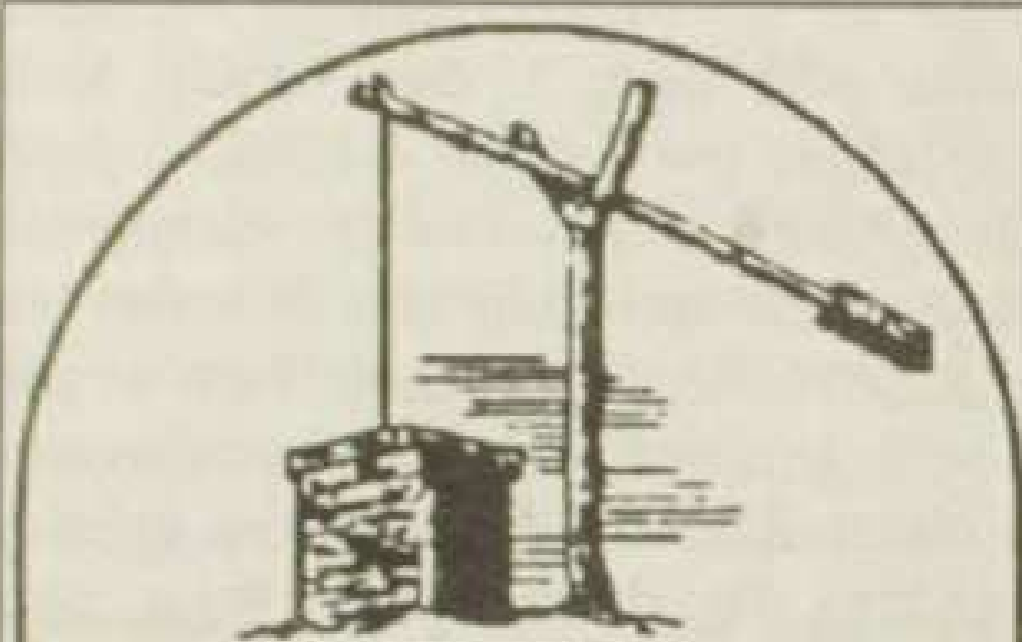
Tel: (36-1) 269-1301
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

Svake treće nedjelje u mjesecu novi broj "Zvonika"

Posjetite Galeriju SUBOTICA

Radnim danom: 9 - 18 sati
Subotom: 9 - 12 sati

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

RENAULT

Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radlca 51-53
Tel./fax:024/553-567

P.P. "HERBACOMMERCE" ZA DELATNOST U POLJOPRIVREDI, PROIZVODNJI,
USLUGE I TRGOVINU, EXPORT-IMPORT, d.o.o. - p.o. STARI ŽEDNIK

"POLJOAPOTEKA"

vl. Kata M. Ostrogonac
dipl. ing. zaštite bilja

Poštovani proizvođači hrane, od
1996. god. NE MORATE SVE SAMI
POVEZUJE NAS POVJERENJE!

24224 Starl Žednik
Zmaj Jovina 12

Tel: 024/ 787-288

Dr. Kern Katalin
specijalista - fizijatar

Radno vrijeme:
ponedjeljak - petak: 8 - 13 sati
poslijepodne: terenski rad

Subotica, Ptujaska 1
Tel: (024) 551-375

Djelatnost ordinacije

- Bolovi u kičmi i zglobovima
- Reumatologija
- Internistički pregled; snimanje EKG, terapija
- Neurološki pregled i terapija, EEG
- Psihijatrijski pregled i psihoterapija
- Ortopedski pregled
- Urološki pregled
- Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

Millennium GSM Centar

Prodaja i Servis
Pentium IV od 24990 din
Novo i polovno!

Fax aparati,
centrale...
Bežični tel.
sa sa
2970 din

Mobilni od 5500.00

Sve na 7 rata
www.millenniumgsm.co.yu
Tel 024/ 551-353 Prvomajska 6.

TippNet

Internet provajding

Prodaja računara

Instalacija i održavanje računarskih mreža

Pojedinačni i grupni kursevi

(Windows, Word, Excel, Internet)

(024) 555-765 Karađorđev put br. 2. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2
Telefon (danonočno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonočno): 792-202

RASPORED SAHRANA NA INTERNETU

www.funero.co.yu

E-mail: funero@funero.co.yu

SUBOTICA - Banijska 2; tel: 024/547-274

NOVI SAD - Rumenački put 11; tel: 021/518-093; BEOGRAD - Lješka 4; tel: 011/354-8063

kolpa-san®

KUPATILA

Za vaš ponos

sanitarija i pločice, kade, tuš kade, tuš kabine, saune, masažni sistemi-vodeni i vazdušni, bazeni za masažu, nameštaj za kupatila, ugradni vodokotlići i kupatilska galanterija

Prvi privatni i registrirani dom za stara i nemoćna lica

"Sv. Katarina"

PALIĆ, Sutjeska 47
Tel. 024/753-374
754-680

U ugodnoj paličkoj prirodi i zelenilu, u privatnoj kući s lijepim dvorištem, pružamo usluge, stručno i odgovorno:

Čuvanje i njegu starih i nemoćnih lica; usluge medicinskih sestara; liječničke i specijalističke usluge; njegu starih i nemoćnih lica na terenu (i u vašoj kući).

CSALÁDI MÁGAZIN

Hitélet

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad
Tel: (024) 469-474
Email: agape@eunet.yu

MONOLIT GRADNJA GRAĐEVINSKO I GRAĐEVINSKO-ZANATSKO PREDUZEĆE d.o.o.

Adresa: Subotica, Lenjinov park 13
Tel: 024/ 551-685, 553-111
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

Računi:
220-3229-08 Mycro Finance banka
110-401601301333-38 Zepter banka

Hirvivo
Katalikus hotelap
1. kv. L. 2002. 05. 19.

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo - Tel: (024) 883-040
Email: hirvivo@tothfalu.co.yu

JULIJA-OPTIKA

KULTURA NOŠENJA NAOČARA
33 GOD. TRADICIJA - STRUČNA USLUGA

- Veliki izbor klasičnih i modernih okvira
- Sunčane naočare od vodećih marki na svetu
- Kontaktno sočivo i sredstvo za održavanje

Uslovi kupovine:

- Gotovinsko plaćanje
- Čekovni kredit
- VISA kartica
- Sindikalna prodaja

VODITE RAČUNA O REZERVNIM NAOČARIMA!
24000 Subotica, Braće Radića 6
Telefon: 024/28-482

Slušajte Radio Suboticu
program na hrvatskom jeziku svaku večer od 19-21 sat na frekvenciji 91,5 Mhz

Put Jovana Mikića 12
Tel: 024 55 22 00
Fax: 551-902

AGROCOM
POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA TRGOVINA NA VELIKO I MALO

SREDSTVA ZA ZAŠTITU BILJA I STRUČNI SAVJETI

24214 TAVANKUT
Marka Oreškovića 3/1
Tel.: 024/767-477
Tel./fax: 024/767-426

24000 SUBOTICA
Žarka Zrenjanina 4
Tel.: 024/559-025
E-mail: agrocom@EUnet.yu

IV. "FESTIVAL BUNJEVAČKI PISAMA"

24. 09. u 20 sati
u velikoj dvorani HKC
"Bunjevačko kolo"

SUSRET PJESNIKA VOJVODINE "LIRA NAIVA 2004"

S o m b o r - 2. 10.

Velika književna večer na kojoj
sudjeluje 26 pjesnika
u velikoj dvorani
HKUD-a "Vladimir Nazor"
program počinje u 18 sati

NOVO - NOVO - NOVO
NOVO - NOVO - NOVO
NOVO - NOVO - NOVO

Knjiga Ante Sekulića **Izabrane pjesme**

414 stranica, tvrdi uvez
samo 400 dinara
u Uredništvu *Zvonika*

OBLJETNICA POSVETE CRKVE SV. ROKA

26. 09. 2004.

Svečana sv. misa u 17 sati
uz nastup
Subotičkog tamburaškog orkestra
koji će na kraju mise održati
kratki koncert

ZA VELIKE I MALE

slikovnica

Balint Vujkov: **Ždribac zlatne grive**

prva multimedijalna
zavičajna slikovnica na ikavici

(sadrži CD snimku istoimene predstave,
film o Balintu Vujkovu, njegov životopis i
glas, druge pripovetke i još mnogo zanim-
ljivih podataka i fotografija)

Cijena 300 dinara
u Uredništvu *Zvonika*

In memoriam

MIROLJUB SUDAREVIĆ (1933 - 2004)

Bolnim srcem javlja-
mo svim rođacima, prija-
teljima i poznanicima tužnu vijest da je naš
voljeni suprug, otac, svekar i dida Miroljub
Sudarević preminuo u Gospodinu, 19.
kolovoza 2004. godine u 71. godini života.

Dragi nam pokojnik pokopan je slje-
dećeg dana na Bajskom groblju iz Peić
kapele.

Uvijek ćemo ga se s tugom ali i s
ljubavlju i u molitvama sjećati.

S ljubavlju ga se sjećaju i tuguju za njim:
supruga GABRIJELA, sin ZVONIMIR,
kćerke LJUBICA i ZDENKA, snaja NADA,
zet KREŠIMIR, unučad GLORIJA, DANIJEL,
MARIO, ANTONIJA i MARTIN.

POLIKLINIKA

SENTE

24000 Subotica
Jo Lajoša 4a
tel: 024 / 520-698

Obavljamo dermatovenerološke, otorinolaringološke, internističke,
neurološke, kardiološke, gastroenterološke, pedijatrijske preglede,
lasersku terapiju i kućne posjete.

Mr. sc. med.

dr. Ruža Sente
dermatovenerolog

Radno vrijeme:

radnim danom: 9-19 sati
subotom: 9-12 sati

**MEDITACIJA
U ŽUPI
ISUSOVOG
USKRSNUĆA**
08. 10. 2004,
u 20,30 sati

Hrvatska riječ

ČITAJTE "HRVATSKU RIJEČ"
www.hrvatskarijec.co.yu
tel: (024) 55-33-55

URED HRVATSKOG
NACIONALNOG VIJEĆA
Subotica, Preradovićevo 4
tel: (024) 556-898 i 553-818

HRVATSKI KULTURNI CENTAR
"BUNJEVAČKO KOLO"
Subotica, Preradovićevo 4
tel: (024) 555-589

ZVONIK

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje:

Rimokatolički župni ured
sv. Roka, 24000 SUBOTICA
Beogradski put 52

Telefon: 024/554-896;

Fax: 024/551-036;

E-mail:

zvonik@tippnet.co.yu.

Web: www.ZVONIK.org.yu

Uredničko vijeće:

Andrija Anišić,
Stjepan Beretić,
mr. Ervin Čeliković,
Katarina Čeliković,
Marko Forgić,
Ladislav Huska,
Vesna Huska,
Franjo Ivanković,
mr. Andrija Kopilović,
mr. Mato Miloš,
Lazar Novaković,
Jakob Pfeifer,
s. Blaženka Rudić,
Alojzije Stantić,
Mirko Štefković,
dr. Tadej Vojnović

Andrija Anišić
glavni i odgovorni urednik

Franjo Ivanković
zamjenik glavnog
i odgovornog urednika

mr. Ervin Čeliković
tehnički urednik

Katarina Čeliković
lektorica

Tisak:

Štampanija "PRINTEX",
Stipe Grgića 58, Subotica,
Tel.: 024/554-435

ISSN 1451-2149

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- SCG 720 dinara,
- inozemstvo - 20 EURA
ili 160 kuna; avionom 50 USD
Pretplatnici iz inozemstva i
R. Hrvatske uplate mogu poslati
pošt. uputnicom ili čekom
na adresu:

Gabrijela Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3, 44320
Kufina R. Hrvatska
- tel: +(00) 385 (0)44 681-272

OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

Proštenje u Apatinu

IV. Dan trudnica u okviru proštenja sv. Roka u Subotici

Dr. Marinko Stantić u šlingovanoj misnici zahvalio Bogu i ljudima

Čikerijada '04. - Na misi su se pričestili gotovo svi (250) mladi

Gradonačelnik Géza Kucsera uručuje priznanje "Pro urbe" Mariji Ivković Ivandekić

Sv. misu zadušicu o IV. obljetnici smrti dr. Gabrijele Ane Šabić, u zagrebačkoj franjevačkoj crkvi, predvodio je tajnik Instituta "Ivan Antunović" preč. Franjo Ivanković

Zauzimanjem dr. Josipa Baričevića i njegovih prijatelja dobili smo puno dragocjenih knjiga

Proštenje u Banatskoj Topoli

Proslava sv. Stjepana - mađarskog kralja u subotičkoj prvostolnici

PROŠTENJE NA BUNARIĆU 2004.

Početak Bđenja

Na Bđenju je bilo i puno djece; neka su Bdjela a neka su i zaspala

Svečanu svetu misu na mađarskom jeziku predvodio je biskup mons. dr. Péntzes

Na Bunariću svake godine sve više hodočasnika

Ove godine slavlje nam je uljepšao katedralni zbor iz Požege kojim ravna naš Alen Kopunović Legetin

Biskup mons. dr. Antun Škorčević s upraviteljem Svetišta dr. A. Kopilovićem i članovima njegovog Pastoralnog vijeća

Biskup Škorčević s bandašom i bandašicom i male risaruše

Na Bunariću je i "Zvonik" imao svoj štand